

JAARVERSLAG 2016

STICHTING BIJZONDERWIJS

VOORWOORD

Kiezen voor Kansen in Zuidoost!

Stichting Bijzonderwijs is een schoolbestuur in Amsterdam-Zuidoost met zeven basisscholen. Dagelijks wordt onderwijs verzorgd aan circa 2.085 leerlingen. Het jaar 2016 stond voor Stichting Bijzonderwijs in het teken van de toekomst. Er werden diverse activiteiten georganiseerd om te komen tot een strategisch beleidsplan voor 2017-2020. Tegelijkertijd werden verkennende gesprekken gevoerd met KBA Nw West over een mogelijke fusie.

In september 2016 vond het Bijzonderwijs Festival plaats. Een studiedag voor alle personeelsleden waarbij leren van elkaar en elkaar ontmoeten centraal stond. Tijdens het festival werden diverse workshops gegeven door collega's voor collega's, kwamen alle leerkrachten met dezelfde jaargroep bij elkaar en was er een aantal workshops passend bij belangrijke thema's binnen ons onderwijs. Het nieuwe strategisch beleidsplan 2017- 2020 "Ieder kind Bijzonder", is eind 2016 vastgesteld en biedt een toekomstbestendig kader.

Op de scholen wordt verder gewerkt aan de ontwikkeling van het onderwijs. De meeste scholen zijn in een fase in de schoolontwikkeling gekomen waarbij ingezet wordt op het leren van elkaar. Verantwoordelijkheid wordt lager in de organisatie gelegd waar mogelijk en wenselijk.

In 2016 heeft Stichting Bijzonderwijs net als in 2015 een teruglopend aantal leerlingen te verwerken gehad. De daling van het aantal leerlingen hebben we zonder nieuwe grote aanpassingen in de organisatie kunnen opvangen. In 2017 zal een lichte daling van het aantal leerlingen in combinatie met teruglopende budgetten organisatorische consequenties kunnen hebben.

Op het gebied van huisvesting stond dit jaar de nieuwbouw van Achtsprong centraal. De school heeft in mei haar intrek genomen in het nieuwe gebouw. Dit geeft een nieuw elan aan de school en heeft een positieve uitwerking. In het najaar zijn de eerste voorbereidende gesprekken gevoerd voor nieuwbouw van basisschool Knotwilg.

Financieel is 2016 met een negatief resultaat van € 66.103 afgesloten. Dit resultaat is € 800.352 hoger dan begroot (-€ 866.455). Dit komt o.a. doordat er meer Rijksbijdragen en overige overheidsbijdragen zijn ontvangen dan begroot. De overige lasten zijn lager dan begroot door o.a. minder uitgaven aan projecten. De personele lasten zijn hoger door het loonruimteakkoord 2015 en normaanpassingen.

Met de presentatie van dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over de activiteiten die in 2016 zijn uitgevoerd. Onderdeel van dit jaarverslag is de jaarrekening. Leidraad bij de verslaglegging is onder meer het strategisch beleidsplan "Kiezen voor kansen in Zuidoost" dat in 2012 is vastgesteld. Ook wordt een schets gegeven van de realisatie van de doelstellingen van het strategisch beleidsplan 2013-2016. Het grootste deel van de gestelde doelen is gerealiseerd. Wij hopen dat u met dit jaarverslag een goed inzicht krijgt in het werk van Stichting Bijzonderwijs.

Harry Dobbelaar
Directeur-bestuurder

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
1. Inleiding.....	5
1.1 Missie en visie	5
2. Bestuurlijke organisatie	7
2.1 Algemeen.....	7
2.2 Code Goed Bestuur	7
2.3 Organisatiestructuur.....	7
3. Horizontale en verticale verantwoording	10
3.1 Horizontale verantwoording	10
3.2 Verticale verantwoording.....	10
4. Algemeen.....	11
4.1 Beleidsontwikkeling	11
4.2 Strategisch partnerschap.....	14
4.3 Tevredenheidspeilingen	15
4.4 Klachten	15
4.5 Vertrouwenspersoon voor personeel.....	15
5. Onderwijs.....	17
5.1 Resultaten.....	17
5.2 Organisatie ontwikkeling.....	19
5.3 Leerkrachtvaardigheden.....	19
5.4 Identiteit / levensbeschouwelijke vorming.....	20
5.5 Passend onderwijs.....	20
5.6 Schoolbegeleiding	22
5.7 Verordening Lokaal onderwijsbeleid Amsterdam (VLoA).....	23
5.8 Pilot Peuters.....	24
5.9 Prestatiebox	24
5.10 Brede school Zuidoost	24
6. ICT	25
7. Huisvesting / Facilitaire Zaken	26
8. Human resources management	27
9. Leerlingaantallen	33
10. Financiën	35
10.1 Vermogenspositie	35
10.2 Balans	36
10.3 Staat van baten en lasten	40
11 Treasury en investeringen	46
11.1 Treasury	46
11.2 Investerings.....	46
12 Continuïteit	47
12.1 Personele bezetting en leerlingaantallen	47
12.2 Meerjarenbegroting	47

12.3 Overige continuïteitsonderwerpen.....	50
Bijlage I: Jaarverslag Raad van Toezicht 2016	54
Bijlage II: Adresgegevens scholen	57
Bijlage III: Overzicht doelen en resultaten uit het Strategisch beleidsplan 2013-2016	58
Bijlage IV: Prestatiebox	61
Bijlage V: Jaarrekening	62

1. INLEIDING

1.1 Missie en visie

De in 2013 geactualiseerde missie en visie van Stichting Bijzonderwijs vormen het uitgangspunt van al het handelen. Voor dit document citeren we de belangrijkste passages.

Missie

De scholen van Stichting Bijzonderwijs verzorgen onderwijs op levensbeschouwelijke basis, dat vorm krijgt door de intensieve uitwisseling tussen verschillende opvattingen en overtuigingen. De culturele en levensbeschouwelijke diversiteit van de leerlingen is hierbij het startpunt. Belangrijk is dat er ook respect is voor elkaars overtuigingen. De achtergronden van alle leerlingen en de levensbeschouwelijke rijkdom die dat met zich meebrengt, daar draait het om bij ons. Als de ouders deze grondslag van Stichting Bijzonderwijs respecteren zijn hun kinderen van 4 tot 12 jaar welkom. Onze scholen zorgen ervoor dat de kinderen zich thuis voelen en dat hun veiligheid is gegarandeerd.

De scholen van Stichting Bijzonderwijs willen een gidsrol voor hun leerlingen vervullen en innovatief en vernieuwend zijn. De leefregel "Samen Leren, Samen Leven" brengt hen wederzijds respect en tolerantie bij.

Ouders en onze scholen willen beide goede toekomstkansen voor onze leerlingen creëren, daarom werken zij samen om tot een optimale ontwikkeling van iedere leerling te komen. Ouders kunnen hierbij rekenen op deskundig personeel dat volledig achter deze doelstellingen staat en dat bereid is om zich, waar nodig, verder te professionaliseren.

Samenwerkingsverbanden met welzijn, jeugdzorg, sport en educatie dragen ook wezenlijk bij aan de ontplooiing van de leerlingen. Zo verwachten wij leerlingen optimaal toe te rusten, zodat zij als volwassenen positief kunnen bijdragen aan onze samenleving. Wij onderzoeken kritisch of wij deze doelen halen, waarbij wij ernaar streven om betere resultaten te boeken dan vergelijkbare scholen. Over de manier waarop Stichting Bijzonderwijs en haar scholen bovengenoemde zaken realiseren informeren wij alle betrokkenen op heldere wijze.

Visie

Leerlingen: Leerlingen voelen zich thuis en zij voelen zich veilig op onze scholen. De school zet zich in om hen te vormen tot wereldburger en dat merken ze. Daarbij leren ze respect te hebben voor de ander en, waar nodig, de ander te ondersteunen. De uitwerking van het concept Brede School zorgt ervoor dat zij een ontwikkeling doormaken waarbij al hun mogelijkheden worden gestimuleerd. Ze worden uitgedaagd om mede verantwoordelijkheid te dragen voor hun eigen ontwikkeling en te leren met en van elkaar.

Resultaten: Op de scholen van Stichting Bijzonderwijs ontwikkelen leerlingen hun kennis en vaardigheden en ontwikkelen zij zich ook in sociaal-emotioneel opzicht. Onze leerlingen krijgen de kans om hun talenten optimaal te ontplooien. Wij beperken ons daarbij niet tot datgene wat wettelijk verplicht is, maar zetten een extra stap.

Leerkrachten: Het doel van onze leerkrachten is om elke leerling maximaal zijn of haar mogelijkheden te laten realiseren. Er wordt samengewerkt in het schoolteam, met ouders en met externe betrokkenen om met hen samen het maximale aan de leerling te bieden. Personeelsleden volgen, waar nodig, nascholing en zetten hun specifieke talenten in. Dit leidt tot een professionele wijze van werken.

Ouders: Ouders/verzorgers en school zijn beide betrokken bij de brede ontwikkeling van ieder kind. De school is de ontmoetingsplaats van allen die een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de leerling.

Levensbeschouwing: Levensbeschouwing zien wij als een werkwoord; wij doen aan levensbeschouwing. Ouders, personeel en leerlingen respecteren elkaar als unieke personen en zijn bereid om van en met elkaar te leren. Dit levert een continue uitwisseling van levensbeschouwelijke rijkdommen op.

2. BESTUURLIJKE ORGANISATIE

2.1 Algemeen

Stichting Bijzonderwijs is een schoolbestuur voor primair onderwijs in Amsterdam-Zuidoost. Stichting Bijzonderwijs verzorgt onderwijs op zeven basisscholen verdeeld over negen vestigingen. Stichting Bijzonderwijs kent zeven hoofdvestigingen, één dislocatie en één nevenvestiging. Daarmee is Stichting Bijzonderwijs één van de twee grotere schoolbesturen in Amsterdam-Zuidoost. Dagelijks leveren ongeveer 235 personeelsleden een bijdrage aan goed onderwijs voor circa 2.085 leerlingen.

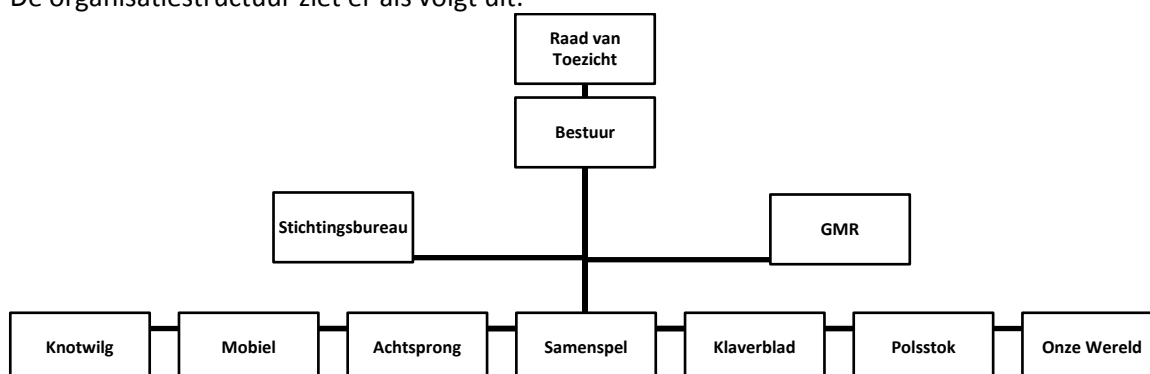
2.2 Code Goed Bestuur

Als Stichting staan we voor goed onderwijs. Om dit te realiseren is een goed functionerend bestuur van belang. Stichting Bijzonderwijs volgt de Code Goed Bestuur primair onderwijs. Het beoogt onder andere een scheiding tussen bestuur en toezicht. Voor de bestuurlijke organisatie hanteert Stichting Bijzonderwijs een bestuursmodel met een Raad van Toezicht (RvT) en een directeur-bestuurder.

Binnen onze Stichting worden veel bevoegdheden en verantwoordelijkheden uitgevoerd door de directeur-bestuurder; de directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de aansturing van de bestuurlijke organisatie in zijn geheel. De RvT heeft hierbij de toezichthoudende rol op de directeur-bestuurder. De bevoegdheden en taken tussen directeur-bestuurder en RvT en tussen directeur-bestuurder en schooldirecties, zijn beschreven in de statuten, het toezichtskader, een mandateringsregeling en het managementstatuut. Deze stukken dienen als basis voor de taakverdeling tussen directeur-bestuurder en RvT en voor het afleggen van verantwoording.

2.3 Organisatiestructuur

De organisatiestructuur ziet er als volgt uit:

RvT

De RvT heeft tot taak om toe te zien op het functioneren van de directeur-bestuurder. De RvT ziet toe in hoeverre de directeur-bestuurder door middel van strategie, beleid en beheer het doel van Stichting Bijzonderwijs realiseert, met oog voor de daarbij aan de orde zijnde belangen, processen, effecten en risico's. De directeur-bestuurder legt volgens een vastgestelde verantwoordingscyclus en toezichtskader verantwoording af aan de RvT. De werkzaamheden en bevoegdheden van de RvT zijn vastgelegd in de statuten van Stichting Bijzonderwijs.

De RvT is als volgt samengesteld:

Naam	Functie	Wijzigingen in 2016
P.A.M. Bannenberg	Voorzitter	Afgetreden op 11-10-2016
L.W. Balai	Lid	
P.J.A.M. Hetteema	Lid	Voorzitter miv 12-10-2016
L. Klaver-Claassens	Lid	
S.D. Sparendam	Vicevoorzitter	

Het verslag van de RvT is opgenomen in bijlage I. Hierin zijn onder andere de taken en verantwoordelijkheden nader uitgewerkt.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit een eenhoofdig bestuur dat wordt ondersteund door een stafbureau met diverse beleidsmedewerkers. De directeur-bestuurder heeft op grond van de statuten de positie van bevoegd gezag.

Naam	Functie
H.E.M. Dobbelaar	Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder bestuurt de Stichting en is verantwoordelijk voor het resultaat van de organisatie. Het gaat daarbij om het uitzetten van de strategie van de organisatie en het vertalen van de strategie naar concrete doelstellingen. Ook stelt de directeur-bestuurder de kaders vast voor het schoolbeleid. De directeur-bestuurder ontwikkelt, in samenspraak met het directieoverleg (DO), het beleid voor de gehele Stichting en voert hierover overleg met de GMR. Het beleid wordt vastgesteld door de directeur-bestuurder en goedgekeurd door de RvT.

De bezoldiging van de bestuurder is conform de cao bestuurders PO 2016 en past binnen de normen van de WNT II.

Naast de functie van directeur-bestuurder heeft de directeur-bestuurder, Harry Dobbelaar, de volgende nevenfuncties:

Bedrijf/Instelling	Functie	Bezoldigd/Onbezoldigd	Sinds/tot
Uit hoofde van of samenhangend met de functie:			
Stichting Projectenbureau Primair onderwijs Zuidoost	Lid bestuur	Onbezoldigd	Sinds 1-8-2010
Stichting SWV Passend onderwijs Amsterdam-Diemen	Lid Algemeen Bestuur	Onbezoldigd	Tot 31-7-2016
VVE Klaverblad	Lid Bestuur	Onbezoldigd	Sinds 17-2-2012
VVE Kortvoort	Lid Bestuur	Onbezoldigd	Sinds 1-8-2010
Nederlandse school voor Onderwijsmanagement	Lid Veldadviesraad	Onbezoldigd	Sinds 1 mei 2013
Op persoonlijke titel			
Stichting Spaarnesant	Lid Raad van Toezicht	Bezoldigd	Sinds 1 maart 2015

In 2016 is een afwezigheidsregeling vastgesteld in de gevallen dat de directeur-bestuurder door ziekte, verlof of andere redenen afwezig is, conform artikel 5 lid 8 van de statuten, met kennisgeving aan de Raad van Toezicht.

Scholen

De volgende scholen maken onderdeel uit van Stichting Bijzonderwijs: Onze Wereld, Polsstok, Klaverblad, Samenspel, Achtsprong, Mobiel en Knotwilg. De adresgegevens van de onderstaande scholen zijn te vinden in Bijlage II.

Brinnummer	Naam school
11WV	Onze Wereld
12GF	Polstok
13MZ	Klaverblad
13HX	Samenspel
12WS	Achtsprong
13RO	Mobiel
13CN	Knotwilg

Overlegorganen

Binnen de organisatie zijn twee overlegorganen die de directeur-bestuurder adviseren over besluiten die de gehele organisatie aangaan, te weten het overleg met de beleidsmedewerkers (SO) en het overleg met de directeuren (DO).

Strategisch overleg (SO)

Ter voorbereiding van het bestuursbeleid en ter ondersteuning van de schooldirecties zijn binnen Stichting Bijzonderwijs beleidsmedewerkers HRM, Onderwijs en bestuurszaken, Huisvesting en Financiën, alsook enkele medewerkers binnen de afdelingen Personele Zaken en Financiën werkzaam. Samen met de beleidsmedewerkers vormt de directeur-bestuurder het Strategisch Overleg (SO). Het SO adviseert de directeur-bestuurder en bereidt de Stichtingsbrede beleidsnotities voor ter bespreking binnen het DO.

Directeuren overleg (DO)

Het DO wordt geleid door de directeur-bestuurder. Na advies van het DO wordt besluitvorming door de directeur-bestuurder gerealiseerd.

Werkgroepen

In het DO wordt onderwijsinhoudelijk beleid met elkaar ontworpen, dit wordt voorbereid in een werkgroep in wisselende samenstelling, afhankelijk van expertise en affiniteit met een onderwerp. Er is een vaste werkgroep personeel. Indien nodig worden tijdelijke werkgroepen rondom huisvesting of financiën geformeerd.

3. HORIZONTALE EN VERTICALE VERANTWOORDING

3.1 Horizontale verantwoording

Belastingdienst

Met de belastingdienst is in juli 2011 een convenant Horizontaal Toezicht gesloten. Hiertoe zijn afspraken gemaakt voor onder andere een systeem van interne beheersing, interne controle en externe controle met als doel het opstellen en indienen van aanvaardbare aangiften. Het convenant is voor onbepaalde tijd afgesloten en wordt periodiek geëvalueerd.

Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad

Na de formele vaststelling door de directeur-bestuurder wordt beleid, conform het vastgelegde reglement, ter instemming of advisering voorgelegd aan de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR). De directeur-bestuurder voert het overleg met de GMR.

In het overleg met de schoolgebonden medezeggenschapsraden treedt de directeur van de betreffende school als gemandateerde op vanuit het bestuur. In 2016 hebben zowel de voorzitter als de secretaris van de GMR hun functie neergelegd. Momenteel worden deze posities ingevuld door een interim voorzitter en interim secretaris.

Medezeggenschapsraad

In het kader van de horizontale verantwoording hebben de schooldirecteuren de opdracht om het jaarplan, de jaarevaluatie en de tussentijdse rapportages met de medezeggenschapsraad te bespreken. Daarnaast publiceren de scholen elk jaar de resultaten van ons onderwijs via de schoolgidsen. Het jaarverslag, de jaarrekening en de bereikte resultaten worden besproken met de GMR.

Ouders en andere belanghebbenden

Samen met de andere schoolbesturen verantwoordt Stichting Bijzonderwijs zich over de resultaten van het onderwijs. Stichting Bijzonderwijs presenteert dit op de website www.scholenopdekaart.nl, deze website is ontwikkeld in opdracht van de PO-raad. Op deze website wordt cijfermatige informatie van alle scholen in Nederland gepresenteerd. Daarnaast wordt via de website van Stichting Bijzonderwijs verantwoording afgelegd over de behaalde resultaten onder andere door het publiceren van dit jaarverslag.

3.2 Verticale verantwoording

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

In opdracht van de Minister van OCW is de Inspectie voor het Primair Onderwijs belast met het toezicht op de onderwijskwaliteit. De inspectie onderzoekt jaarlijks per school of er risico's zijn voor de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie kijkt hiervoor naar:

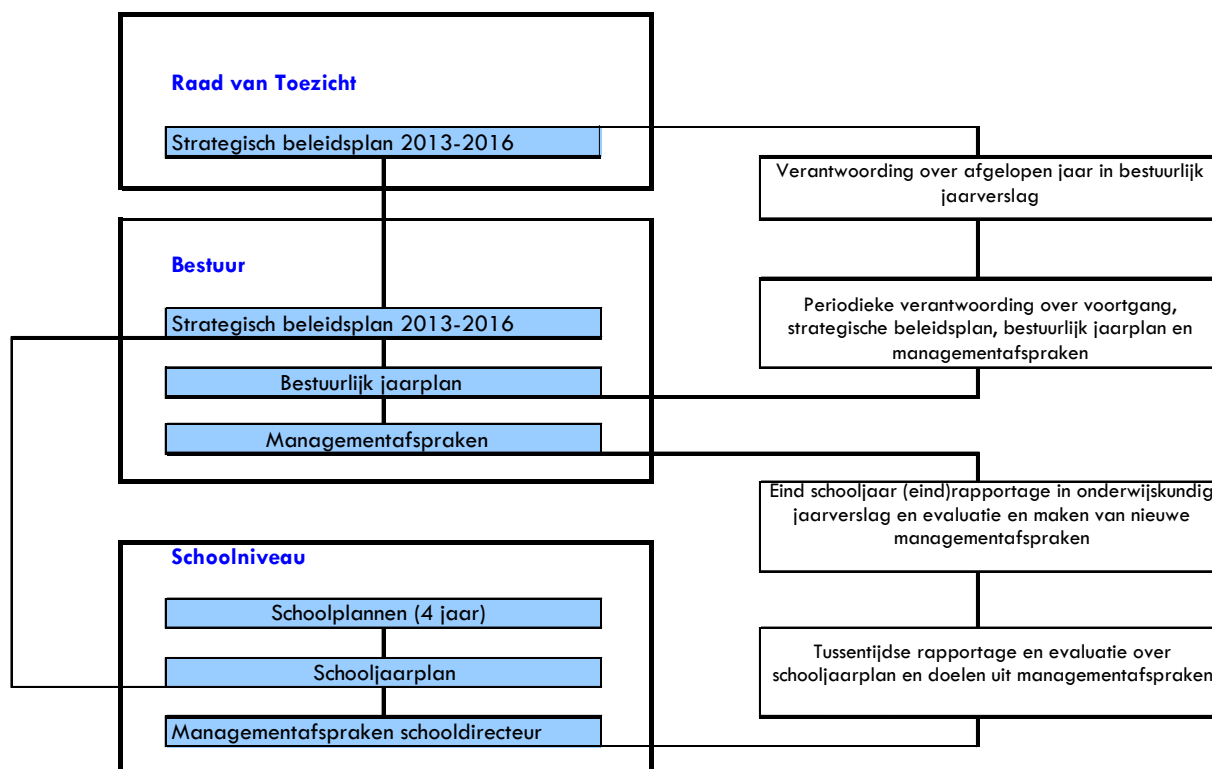
- opbrengsten: zoals eindtoets basisonderwijs, tussentijdse resultaten, in-, door-, en uitstroomgegevens;
- signalen: onder meer klachten en (negatieve) berichtgevingen in de media;
- jaarstukken: onder meer schoolgids en financiële stukken.

Als een school geen risico's voor de kwaliteit van het onderwijs loopt en de wet- en regelgeving wordt nagekomen, krijgt de school een zogenoemd *basistoezicht*. De inspectie legt schoolbezoeken af en voert jaarlijks overleg met het bestuur over mogelijke risico's op de scholen. In 2016 heeft de Inspectie een onderzoek uitgevoerd op Onze Wereld en Mobiel.

4. ALGEMEEN

4.1 Beleidsontwikkeling

In onderstaand schema zijn de werkwijzen weergegeven zoals binnen Stichting Bijzonderwijs van toepassing zijn. De werkwijzen worden hieronder nader uitgewerkt.

Strategisch beleid

Het strategisch beleidsplan vormt de verbinding tussen dat wat de organisatie al doet en waar ze goed in is, en haar ambitie. Het strategisch beleidsplan 2013-2016 beschrijft de missie, visie, kernwaarden en ambitie. Vervolgens zijn indicatoren beschreven op de onderdelen: professionele context, onderwijs, personeel, kwaliteitszorg, opbrengsten en profiel en imago.

Het fundament van het strategisch beleidsplan en ook van de organisatie zijn de kernwaarden kwaliteit, vitaliteit en groei. Kwaliteit verwijst hierbij naar professionaliteit en vakmanschap van de leerkracht en naar de kwaliteit van de organisatie als geheel; vitaliteit naar een gezond en vitaal personeelsbestand en naar 'elan' in de organisatie en van beleid; en groei naar zowel persoonlijke groei van medewerkers en leerlingen als naar kwalitatieve en kwantitatieve groei van de organisatie.

Ontwikkeling strategisch beleidsplan 2017-2020 "Ieder kind Bijzonder"

In de aanloop naar het nieuwe strategisch beleidsplan zijn in 2016 in diverse samenstellingen bijeenkomsten georganiseerd met als thema: de toekomst van Stichting Bijzonderwijs. De belangrijkste conclusies zijn samengevoegd in een sterkte-zwakke analyse per beleidsgebied. Vanuit deze sterkte-zwakke analyse zijn beleidsdoelen geformuleerd. Deze doelen worden geconcretiseerd in het directieoverleg en uitgewerkt in de toekomstige jaarplannen en schoolplannen van de scholen.

Om tot een nieuw strategisch beleidsplan te komen zijn de volgende activiteiten georganiseerd:

- Nieuwjaarsbijeenkomst met al het personeel;
- Scenariomethode in het directieoverleg;

- Scenariomethode met een samenstelling uit diverse gremia;
- Socratisch gesprek met ouders;
- Socratisch gesprek met leerlingen;
- Debatbattle Stichting Bijzonderwijs;
- Evaluatie strategisch beleidsplan 2013-2016;
- Personeelsdag (Bijzonderwijs Festival);
- Studiereis naar Schotland met DO.

De opbrengsten uit de verschillende sessies zijn verwerkt in het strategisch beleidsplan. Een aantal uitkomsten uit deze bijeenkomsten is versneld ingevoerd. De opzet van de personeelsdag is hier een voorbeeld van en ook de deelname aan de Day a Weekschool of de nascholing financieel management van de directieleden.

Andere onderwerpen zijn complexer en zijn niet een-twee-drie gerealiseerd. Een voorbeeld hiervan is het IKC, een integraal kindcentrum voor leerlingen van 0-16. Deze toekomstvisie kwam als dominant beeld uit een van de scenariomethodes. De realisatie hiervan zal niet komende planperiode tot stand komen, omdat hiervoor teveel externe factoren een rol spelen waar Stichting Bijzonderwijs geen invloed op heeft. Toekomstscenario's en wensen die het strategisch beleidsplan niet letterlijk gehaald hebben geven wel richting aan ons denken en beïnvloeden daardoor de ontwikkeling van Stichting Bijzonderwijs.

Beleidskader

Het beleidskader is enerzijds gebaseerd op regelgeving, afspraken zoals geformuleerd in het bestuursakkoord en bevindingen van bijvoorbeeld de Inspectie van het onderwijs. Anderzijds zijn de doelen geformuleerd vanuit de verschillende activiteiten die zijn georganiseerd in het kader van het strategisch beleidsplan.

In oktober 2015 heeft een audit plaatsgevonden met als thema: sturen op kwaliteit, de bestuurlijke invloed op de kwaliteit van het onderwijs bij Stichting Bijzonderwijs. De aanbevelingen vanuit deze audit zijn verwerkt in de strategische doelen.

Het strategisch beleidsplan 2013-2016 is geëvalueerd tijdens een studiedag met de directeuren (MT's van de scholen) en de beleidsmedewerkers. Aan de hand van deze evaluatie is een SWOT analyse gemaakt. Daarbij is gekeken welke doelen zijn behaald, welke doelen achterhaald zijn en welke doelen hernieuwde aandacht verdienen. De laatste zijn opgenomen in de beleidsdoelen van het nieuwe strategisch beleidsplan.

Met behulp van de scenariomethode en socratische gesprekken is geprobeerd een beeld te vormen van de verder gelegen toekomst. Het doel van deze sessies was om uit de dagelijkse denkkaders te stappen en ons voor te bereiden op mogelijke toekomstscenario's. Een debatbattle met leerlingen van groep 7 en een socratisch gesprek met ouders hielpen om het perspectief vanuit leerlingen en ouders te verhelderen.

De jaarrapportage over 2015 van de inspectie 'De staat van het onderwijs' was aanleiding om in gesprek te gaan met de Hoofdinspecteur van het onderwijs. De Inspectie signaleert een steeds grotere kansenongelijkheid in het onderwijs, waarbij kinderen van laagopgeleide ouders minder lijken te profiteren van het onderwijs dan een aantal jaar geleden. De Hoofdinspecteur roept op het bevorderen van gelijke kansen te zien als de kernopdracht van Stichting Bijzonderwijs. De aanbevelingen vanuit dit gesprek zijn opgenomen in de beleidsdoelen.

In 2014 is het meest recente bestuursakkoord vastgesteld. Bij de tussentijdse evaluatie van het strategisch beleidsplan 2013-2016 zijn de afspraken vanuit dit bestuursakkoord opgenomen in de bijstelling van de doelen van het strategisch beleidsplan. De actuele doelstellingen zijn verwerkt in

het huidige strategisch beleidsplan. Het strategisch beleidsplan 2017-2020 is gepubliceerd op de website van Stichting Bijzonderwijs.

In dit jaarverslag wordt ingegaan op de resultaatsgebieden Onderwijs, Personeel en Kwaliteitszorg en huisvesting en financiën in het laatste uitvoeringsjaar van het strategisch beleidsplan (2013-2016). Voor een schematisch overzicht van de doelen wordt verwezen naar bijlage III.

Indicatoren kwaliteitszorg

In het strategisch beleidsplan 2013-2016 zijn de volgende indicatoren voor kwaliteitszorg opgenomen:

- Het INK-model is het uitgangspunt voor de beschrijving van de ontwikkeling die binnen Stichting Bijzonderwijs reeds heeft plaatsgevonden. De kwaliteitscyclus wordt doorontwikkeld waarin het jaarplan, de tussentijdse rapportage, het jaarverslag en de tussentijdse resultaten van de scholen uit het leerlingvolgsysteem een duidelijke plek krijgen.
- Voor de ontwikkeling van kwaliteit van leren zet Stichting Bijzonderwijs in op auditing van scholen op twee manieren. In de vorm van visitatie, door directeuren, leerkrachten en IB-ers onderling, van de verschillende scholen. Daarnaast in de vorm van een externe audit, één keer per vier jaar.

Binnen Stichting Bijzonderwijs is een beleidslijn uitgewerkt voor interne visitaties en externe auditing, waarbij in de jaren dat er geen audit plaatsvindt er een visitatie georganiseerd wordt door de school zelf aan de hand van de ontwikkeldoelen zoals beschreven in het jaarplan van de school. In 2016 hebben drie scholen een audit uit laten voeren. Onze Wereld in het kader van het toezichtsarrangement, Samenspel in het kader van de aanvraag Excellente school en Achtsprong in het kader van de reguliere schoolontwikkeling. Op Knotwilg en Mobiel heeft een visitatie plaatsgevonden.

In samenwerking met enkele andere Amsterdamse schoolbesturen is 'Klasse' opgericht. Onder leiding van BMC worden audits uitgevoerd op de scholen van de participerende besturen. Tegelijkertijd wordt een pool van auditoren opgeleid die ingezet kunnen worden bij audits. De bedoeling is dat BMC te zijner tijd de rol van auditor overdraagt aan deze pool van auditoren. Vanuit Stichting Bijzonderwijs zijn in 2016 twee directeuren gestart met de auditopleiding met behulp van de Amsterdamse lerarenbeurs.

Bestuurlijk jaarplan

Een afgeleide van het strategisch beleidsplan is het bestuurlijk jaarplan. Over de voortgang van de te bereiken strategische resultaten legt de directeur-bestuurder bij elke vergadering (circa vijf maal per jaar) verantwoording af aan de RvT middels een schriftelijke managementrapportage met een vast format. Hierin worden ook de exploitatieresultaten op bestuursniveau, de personeelsinformatie en investeringen meegenomen.

Voorafgaand aan het jaar wordt in november de begroting en meerjarenbegroting voor de komende vier jaren opgesteld, goedgekeurd en vastgesteld. Na afloop van het boekjaar wordt de jaarrekening en het bestuursverslag opgesteld, gecontroleerd door de accountant, goedgekeurd en vastgesteld.

Beleidsnotities

De bestuurs- en beleidsverantwoordelijkheid van het bestuur wordt vormgegeven door het nemen van besluiten en het vaststellen van beleid. Aan het bestuur van Stichting Bijzonderwijs zijn beleidsnotities voorgelegd ter besluitvorming.

Conform het vastgelegde medezeggenschapsreglement zijn gedurende 2016 beleidsmatige notities door het bestuur van Stichting Bijzonderwijs aan de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad ter

advisering of ter instemming voorgelegd. In onderstaande tabel zijn de resultaten van het overleg met de GMR weergegeven.

Voorgenomen besluit	Instemming op:	Ter advies
Meerjarenbegroting 2016-2019	28-mrt	
Bestuurlijk kader vakantierooster	21-jun	
Bestuursformatieplan 2016-2017	21-jun	
Werktijdenregeling OP & OOP	07-jul	
Day a Week School	07-jul	16-jun
Beleid parkeervergunning	22-sep	
Intentieverklaring	19-nov	19-nov
Vervangingsbeleid	02-feb'17	
Overeenkomst schoolbesturen NH en iPabo	02-feb'17	
Meerjarenbegroting 2017-2020 en toelichting		05-dec

Daarnaast zijn uitvoeringsbesluiten ter informatie verzonden naar de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad.

4.2 Strategisch partnerschap

Voor de uitvoering van de eigen schoolbestuurlijke taken en bij de vormgeving van het lokale onderwijsbeleid werkt Stichting Bijzonderwijs samen met de bestuurscommissie Zuidoost en met de Gemeente Amsterdam. Voor de uitvoering van schoolbestuurlijke taken en lokale onderwijsbeleidstaken werken de schoolbesturen in Zuidoost samen in het Bestuurlijk Overleg Onderwijs Zuidoost (BOOZ). De directeur-bestuurder van Stichting Bijzonderwijs is lid van het dagelijks bestuur van BOOZ. Tevens participeert Stichting Bijzonderwijs in het bestuur van het Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost (PPOZO). Vanuit het projectenbureau worden projecten uitgevoerd voor de gezamenlijke schoolbesturen in Amsterdam-Zuidoost zoals de organisatie van het nieuwkomersonderwijs, de brede school, het Leerlab/Verlengde Leertijd, de Zomerschool en het adviesloket voor Passend Onderwijs.

Stichting Bijzonderwijs participeert ook in het Breed Bestuurlijk Overleg (BBO). Dit is het overleg van de gezamenlijke Amsterdamse schoolbesturen. Vanuit het BBO wordt het bestuurlijk overleg met de Gemeente Amsterdam georganiseerd. Stichting Bijzonderwijs is actief in diverse stedelijke werkgroepen vanuit het BBO: de beleidsmedewerker Onderwijs en bestuurszaken is actief in de werkgroep Taalinterventies; de beleidsmedewerker huisvesting is actief in de werkgroep huisvesting. De directeur-bestuurder participeert in het kwartaaloverleg van het BBO met de Gemeente Amsterdam, zit in de werkgroep Stadscholen 020, werkgroep VLoA (Verordening Lokaal onderwijs Amsterdam) en is lid van de Stuurgroep Amsterdamse Onderwijsopgaven.

Stichting Bijzonderwijs participeert daarnaast in het Afstemmingsoverleg Bijzonder Primair Onderwijs (ABPO). Tot 31 juli 2016 participeerde de directeur-bestuurder in het Algemeen bestuur van het samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen. Vanwege wijzigingen in de governance structuur is deze benoeming beëindigd. Vanaf 1 augustus 2016 is de directeur-bestuurder lid van de kwaliteitscommissie van het samenwerkingsverband. Deze commissie heeft een voorbereidende en toezichthoudende functie op het domein kwaliteit ten behoeve van de ALV van het samenwerkingsverband.

Participatie in bovenstaande werkgroepen/stuurgroepen en netwerken leiden tot beïnvloeding van beleid, tot middelen en tot informatie.

Samenwerking UPvA en iPabo

Stichting Bijzonderwijs heeft de samenwerking met de Universitaire Pabo van Amsterdam (UPvA) en de iPabo geïntensiveerd. Stichting Bijzonderwijs investeert in de relatie met de pabo's vanuit de

verantwoordelijkheid om samen nieuwe leerkrachten op te leiden. Daarnaast zien we kansen om nieuwe leerkrachten aan te trekken door het bieden van interessante stageplaatsen en LIO's. De bovenschools opleider van Stichting Bijzonderwijs verzorgt iedere twee weken onderwijs voor de UPvA-studenten in het kader van de transfer van praktijk en theorie. Daarnaast participeert Stichting Bijzonderwijs in het project Samen Professioneel Sterk. In dit project werkt een aantal schoolbesturen uit Noord-Holland samen met de iPabo.

In 2016 is een vervolg aanvraag ingediend bij OCW met de iPabo en een aantal schoolbesturen in Noord-Holland voor opleiden in de school. Deze aanvraag is gericht op het versterken van het onderzoek binnen opleiden in de school.

Door deze intensieve samenwerking is het aantal stagiaires van de iPabo en de UPvA toegenomen. Vooral het aantal stageplaatsen voor LIO-studenten was aanzienlijk hoger dan uiteindelijk geplaatst. Dit komt door het grote aanbod van LIO-plaatsen en de relatief kleine groep beschikbare studenten. De intentie is om het aantal stageplaatsen uit te breiden. De begeleiding van de stagiaires wordt uitgevoerd door een bovenschools begeleider. Door de uitbreiding van de samenwerking is er voor gekozen een bovenschoolse opleider voor de iPabo aan te wijzen en een voor de UPvA. Op deze manier kan beter invulling gegeven worden aan de samenwerking.

Vanuit het project Samen Professioneel Sterk zijn ongeveer 30 leerkrachten opgeleid tot specialisten voor respectievelijk: taal, rekenen, gedrag, jonge kind en techniek. De uitvoering van deze opleiding is verzorgd door de iPabo. De samenwerking met de Amsterdamse pabo's is belangrijk voor Stichting Bijzonderwijs omdat dit de kweekvijver is voor nieuw personeel. Eind 2016 heeft Stichting Bijzonderwijs ervoor gekozen om samen met andere schoolbesturen in Noord-Holland een baangarantie af te geven voor aankomende studenten van de iPabo.

4.3 Tevredenheidsonderzoeken

Tweejaarlijks worden tevredenheidsonderzoeken afgenomen onder ouders, leerlingen en personeel. In 2015 is de laatste peiling geweest. In het strategisch beleidsplan staat ten aanzien van de tevredenheidsonderpeiling het volgende:

- Uit de tevredenheidsonderzoeken onder ouders en personeelsleden blijkt dat de ambitie die Stichting Bijzonderwijs voorstaat wordt herkend.
- De ambitie is om een stijgend verloop van de resultaten van de tweejaarlijkse tevredenheidsonderzoeken onder personeel, ouders en leerlingen te laten zien.

Deze doelstellingen zijn behaald. In 2017 worden opnieuw tevredenheidsonderzoeken gehouden. Onderzocht wordt of de huidige frequentie passend is bij het nieuwe inspectiekader.

4.4 Klachten

In 2016 zijn er geen officiële klachten ingediend bij Stichting Bijzonderwijs noch bij de landelijke klachtencommissie. Op verzoek van enkele directeuren hebben gesprekken plaatsgevonden tussen ouders en met de beleidsmedewerker Onderwijs en bestuurszaken.

Ouders wordt geadviseerd eerst het probleem met de leerkracht of directeur te bespreken. Meestal heeft dit het gewenste resultaat, een enkele keer heeft een gesprek plaatsgevonden tussen ouders, de betrokkene van school en de beleidsmedewerker Onderwijs en bestuurszaken.

Een ouder heeft bezwaar aangetekend tegen de schorsing van haar zoon. Dezelfde ouder heeft vervolgens een verzoek ingediend bij de voorzieningenrechter met betrekking tot de inhoud van het groeidocument. De voorzieningenrechter heeft zich onbevoegd verklaard in deze zaak. De ouder heeft het proces niet voortgezet bij de civiele rechter. De kwestie is in overleg met ouder en het Samenwerkingsverband opgelost.

4.5 Vertrouwenspersoon voor personeel

Stichting Bijzonderwijs heeft conform het beleid voor haar medewerkers een externe vertrouwenspersoon. Marchien Oppel, Communicatie & Advies, is door de Stichting Bijzonderwijs gecontracteerd als externe vertrouwenspersoon voor het personeel. Zij doet dit sinds 2010.

In principe wordt verwacht dat een medewerker eerst zijn/haar klacht bespreekt met de directeur van de school.

Indien dit niet tot het gewenste resultaat leidt kan een medewerker er voor kiezen om eerst de beleidsmedewerker HRM in te schakelen, maar mag ook gelijk naar de vertrouwenspersoon gaan. In 2016 heeft één medewerker een beroep gedaan op de externe vertrouwenspersoon. Dit heeft niet geleid tot een ingediende klacht. Wel heeft de vertrouwenspersoon in haar jaarverslag geadviseerd binnen de Stichting aandacht te schenken aan het onderwerp ongewenste omgangsvormen en dit te doen door het onderwerp te bespreken tijdens functioneringsgesprekken, in het werkoverleg per school, de RI&E en het geven van voorlichting door de vertrouwenspersoon aan directeurs en (G)MR.

Per school is een vertrouwenspersoon aangewezen voor leerlingen en ouders.

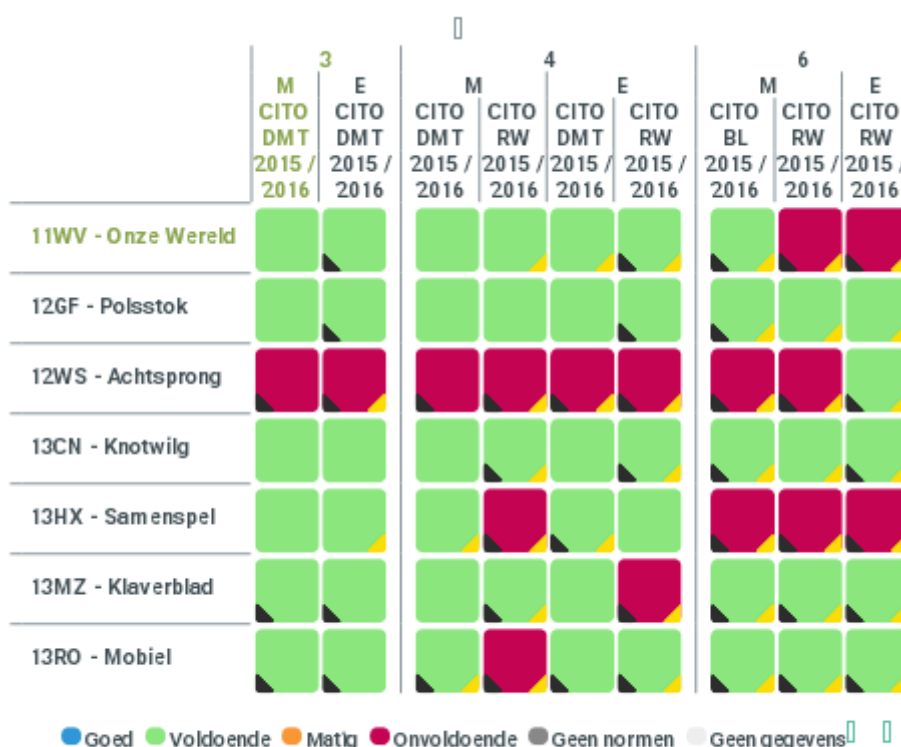
5. ONDERWIJS

Bij de vormgeving en uitwerking van het onderwijs binnen de scholen van Stichting Bijzonderwijs vormen de missie en visie van Stichting Bijzonderwijs het centrale uitgangspunt. Binnen het overkoepelend Strategisch Beleidsplan 2013-2016 en de schoolplannen komen de daarvan afgeleide doelen, de te behalen resultaten en de benodigde middelen aan de orde. Voor goed onderwijs is het van belang dat er sprake is van betekenisvol aanbod, goede leerkrachtvaardigheden, gebruik van data om het onderwijs af te stemmen en leiderschap. Een indicatie of het onderwijs goed wordt vormgegeven zijn de behaalde resultaten.

5.1 Resultaten

Algemeen beeld

In het onderstaande overzicht staan de toetsen die meetellen in de normering van de Inspectie. Het laat een verbetering zien van de tussentijdse resultaten op de meeste scholen. Hoewel de resultaten kwetsbaar zijn en blijven. Bij een eerste oppervlakkige beschouwing valt vooral op dat de resultaten bij Achtsprong risicovol lijken. De leek ook het geval te zijn bij de eindtoetsen van deze school. Bij nadere analyse met de onderwijsinspecteur blijkt Achtsprong binnen de norm te vallen. Polsstok, Mobiel en Klaverblad vallen bij de eindtoets onder de ondergrens van de Inspectie, de overige scholen vallen binnen de norm.

Bij bovenstaande tabel zijn natuurlijk nuancerings te maken. Het betreft hier de gegevens van alle leerlingen die staan ingeschreven. Bij een diepgaandere analyse kan het mogelijk zijn dat de gegevens gunstiger zijn omdat sommige leerlingen niet meegeteld worden in een risico-analyse van de inspectie (IQ lager dan 80, korter dan vier jaar in Nederland of korter dan twee jaar op deze school). Daarnaast geldt dat alleen de Inspectie kan vaststellen of aan het 'uitvink criterium' is voldaan en of er een adequaat handelingsplan voor de betreffende leerling aanwezig is en uitgevoerd wordt.

Resultaten per school

Onze Wereld

In mei 2016 heeft de inspectie basisschool Onze Wereld een basisarrangement toegekend. Nadat de school in 2014 zeer zwak is geworden is systematisch gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs. De tussentijdse resultaten zijn voldoende maar vragen zeker nog om aandacht. Er wordt extra aandacht besteed aan de resultaten op rekenen en begrijpend lezen. De eindopbrengsten zijn de afgelopen twee jaar voldoende geweest. De Inspectie heeft haar vertrouwen uitgesproken in de ontwikkeling die de school de afgelopen jaren heeft doorgemaakt. De school heeft de Amsterdamse scholenbeurs aangevraagd om het borgingsproces te ondersteunen.

Polstok

De tussentijdse resultaten bij Polstok vallen binnen de norm van de Inspectie of erboven. De verwachting is dan ook dat de resultaten geen knelpunten opleveren in het huidige schooljaar. Een punt van aandacht is de analyse van de resultaten en vervolgens het plan van aanpak dat wordt gemaakt door leerkrachten. Deze analyse en het groepsplan behoeft verbetering, de IB volgt dit en heeft dit als actiepunt voor het huidige schooljaar.

De resultaten van de eindtoets van 2016 valt onder de inspectienorm, dit was voorzien.

Na jaren van implementatie en innovatie staat in dit schooljaar bij Polstok helderheid en duidelijkheid centraal met een reflectie op het eigen professionele handelen.

Achtsprong

In dit overzicht lijken de tussentijdse resultaten en de eindopbrengsten van Achtsprong lager dan de norm van de Inspectie. Bij Achtsprong moeten deze resultaten gecorrigeerd worden voor leerlingen met een eigen leerlijn of voor zijinstromers. De inspecteur heeft met de IB-er een nadere analyse uitgevoerd op de resultaten van de eindtoetsen van 2015 en 2016 en heeft geconstateerd dat deze binnen de normen van de Inspectie vallen.

Er is gekozen voor een andere managementstructuur. Er wordt niet meer gewerkt met een directeur-adjunct directeur maar met een management team bestaande uit een directeur en drie schoolcoördinatoren. De schoolleiding zet sterk in op monitoring van leerkrachtgedrag, handelingsgericht werken en zorg.

Knotwilg

De tussentijdse resultaten van de Knotwilg zijn voldoende en de opbrengst van de eindtoets is voldoende ten opzichte van de norm van de Inspectie. Er is een stijgende lijn zichtbaar met betrekking tot de resultaten voor rekenen. Extra aandacht wordt besteed aan begrijpend lezen in relatie met woordenschat.

Per 1 januari 2016 heeft de directeur van Samenspel zich teruggetrokken als directeur van Knotwilg. De twee adjunct-directeuren volgden haar op als meerhoofdige directie.

Samenspel

Samenspel heeft de afgelopen jaren intensief gewerkt aan het pedagogisch klimaat door middel van de uitgangspunten van Pedagogische Takt. Zowel de tussentijdse resultaten als de eindopbrengsten van deze school zijn boven de norm van de Inspectie. De tussentijdse analyse levert op dat extra aandacht voor spelling nodig is vooral in de hogere groepen. Ook begrijpend lezen heeft blijvende aandacht nodig.

De school heeft in 2016 de aanvraag gedaan voor Excellente school. Dit traject heeft in 2016 gelopen met onder andere een audit en een onderzoek door de Inspectie van het onderwijs. De aanvraag is in januari 2017 gehonoreerd: Samenspel mag zich als eerste en nu nog enige reguliere Amsterdamse school, Excellent noemen.

Klaverblad

De tussentijdse resultaten van Klaverblad zijn conform de Inspectienormen. De resultaten op de eindtoets zijn twee jaar op rij onder de norm. De school heeft hierdoor een attendering gekregen van de Inspectie. De belangrijkste ontwikkelingen bij Klaverblad liggen in het lager beleggen van verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs binnen de organisatie. De directie is koersvast en heeft de mogelijkheden benut die het KBA biedt voor de schoolontwikkeling.

Mobiel

De eindopbrengsten van Mobiel zijn drie jaar onder de norm van de Inspectie. Ook de tussenopbrengsten laten een negatief beeld zien. Om deze reden heeft de school in oktober 2016 een kwaliteitsonderzoek ondergaan van de Inspectie. De school heeft hieruit een arrangement zwak gekregen. Omdat de zorgen ten aanzien van de kwaliteit van de zorg en van het onderwijs al langer spelen was het verbetertraject al in gang gezet. Dit richt zich met name op de ondersteuning van de IB-ers op de monitoring en ondersteuning bij de uitvoering van de HGW-cyclus in de groep. Vanuit het bestuur is nauw contact met de directeur van Mobiel zowel op strategisch niveau als op onderwijsinhoud.

5.2 Organisatie ontwikkeling

In nauwe samenwerking met de directeuren is in 2016 gewerkt aan een nieuw strategisch beleidsplan voor Stichting Bijzonderwijs. Er is gereflecteerd op de gehaalde doelen uit het Strategisch beleidsplan 2013-2016 en er is vooruitgeblikt op de toekomst. Tegelijkertijd heeft de oriëntatie op een fusie met KBA Nw West geleid tot reflectie op de organisatiecultuur.

Alle scholen van Stichting Bijzonderwijs hebben in 2016 een Scholenbeurs aangevraagd bij de Gemeente Amsterdam ter ondersteuning van de schoolontwikkeling voor de komende twee jaar. Iedere school zet dit in vanuit de ontwikkeldoelen vanuit de schoolplannen die in 2015 zijn opgesteld.

5.3 Leerkrachtvaardigheden

Omdat de kwaliteit van het onderwijs uiteindelijk zichtbaar is in de klas, wordt fors geïnvesteerd in de leerkrachtvaardigheden. De sturing en bewaking hiervan ligt bij de schooldirecteuren. Afspraak vanuit het strategisch beleidsplan is dat elke leerkracht op het niveau vakbekwaam functioneert. Dit doel is nog niet helemaal behaald. Wel wordt de beoordelingscyclus planmatig gevolgd en wordt de beoordelingscyclus ingekort waar zorgen zijn omtrent het functioneren van een groter deel van de leerkrachten.

De meeste scholen komen in een volgende fase waarbij het leren van en met elkaar centraal staat. Er worden leerteams geformeerd rondom vakdidactische thema's. Binnen de scholen krijgen leerkrachten een rol in de doorontwikkeling van de school. Soms in de rol van bouwcoördinator soms in de rol van rekenspecialist of taalspecialist. Vanuit het project Samen Professioneel Sterk (samenwerking tussen schoolbesturen in Noord-Holland en de iPabo) zijn in 2016 de drie specialisten opleidingen afgerond waar in totaal ongeveer 30 leerkrachten van Stichting Bijzonderwijs in hebben geparticipeerd. Het gaat om de specialisten opleidingen gedrag, rekenen en taal. Ook zijn twee leerkrachten gestart met specialisten opleiding jonge kind en een leerkracht de specialisten opleiding techniek en hoogbegaafdheid. Alle leerkrachten die hier aan mee doen zijn onderdeel van of voorzitter van een werkgroep op school.

In het strategisch beleidsplan staat de ambitie om te voldoen aan het criterium voor LB leerkrachten. Deze norm is nog niet gehaald. Momenteel heeft 17% van de leerkrachten van Stichting Bijzonderwijs een LB functie.

5.4 Identiteit / levensbeschouwelijke vorming

Voor de vormgeving van levensbeschouwelijk onderwijs wordt samengewerkt met Arkade-Cilon door inhuur van een identiteitsbegeleider. De vormgeving van het levensbeschouwelijk onderwijs (levo) kenmerkt zich door een aanpak op alle niveaus. Op het niveau van bestuur en RvT vindt jaarlijks een gesprek plaats over de vormgeving van levensbeschouwelijk onderwijs op de scholen. Op directorenniveau vindt tweemaal per jaar een studiedag plaats waarin de rol van directeur bij het vormgeven van levensbeschouwelijk onderwijs centraal staat. Verder is in schoolteams aandacht besteed aan de levensbeschouwelijke grondslag van de school. Voor alle scholen geldt dat het levo curriculum, zoals dat door de directie tijdens de studiebijeenkomsten is geformuleerd, binnen de scholen wordt geïmplementeerd. De meeste scholen organiseren naast wekelijkse lessen levensbeschouwing een project waarbij kennisgemaakt wordt met een wereldgodsdienst.

5.5 Passend onderwijs

Stichting Bijzonderwijs is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen. Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Amsterdam-Diemen regelt en geeft ruimte voor decentrale afspraken ten aanzien van het arrangeren van zorg. Met de schoolbesturen in Amsterdam-Zuidoost is gekeken hoe de stedelijke lijn past in de goede samenwerkingsrelatie die er al was in Amsterdam-Zuidoost. Dit heeft geleid tot het nieuwe afspraken.

In Amsterdam-Zuidoost wordt door de basisscholen al vele jaren intensief samengewerkt, ook als het gaat om Passend Onderwijs. In de afgelopen jaren is deze samenwerking uitgemond in een gezamenlijk expertisenetwerk; Expertise Netwerk Amsterdam Zuidoost (ENZO). Binnen dit expertisecentrum worden vele activiteiten, welke verband houden met Passend Onderwijs voorbereid en uitgevoerd. Het gaat hierbij onder andere om: professionalisering, begeleiding en wijkgericht werken, advisering door specialisten (Adviesloket), gezamenlijke (digitale) kennisbank, afstemming/samenwerking met externe partijen (vooral in het kader van de in te richten Ouder- en Kindteams). Bij de voorbereiding op de invoering van de Wet Passend Onderwijs is deze samenwerking geëvalueerd, uit deze evaluatie is de ambitie uitgesproken om de samenwerking te continueren.

De samenwerkende schoolbesturen worden ondersteund door bovenschoolse adviseurs (Adviesloket) en een coördinator Passend Onderwijs Zuidoost. De inhoudelijke samenwerking is gebaseerd op het Ondersteuningsplan van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen 2014/2016. Dit ondersteuningsplan is in 2016 herschreven voor de komende vier jaar.

In 2016 is een ambulant begeleider in dienst gekomen bij Stichting Bijzonderwijs. De ambulant begeleider is gedetacheerd bij het adviesloket (PPOZO) en wordt ingezet op aanvraag bij alle scholen in Amsterdam Zuidoost.

Basisondersteuning

De middelen voor basisondersteuning worden op de scholen ingezet voor de uitvoering van Passend Onderwijs in de scholen. Het projectenbureau biedt nascholing aan voor leerkrachten gericht op de uitvoering van de basisondersteuning. Een gedeelte is gebruikt voor formatie van de IB-ers en een gedeelte wordt gebruikt voor de afstemming in Amsterdam Zuidoost in het ENZO en voor de coördinatie vanuit het adviesloket. Ook is de eigen bijdrage van de Day a Weekschool uit de basisondersteuning betaald.

De basisondersteuning wordt beschreven per school in een schoolondersteuningsprofiel (SOP). De schoolondersteuningsprofielen zijn in 2016 herschreven en staan gepubliceerd op de websites van de scholen.

Arrangeren

Het afgelopen jaar ging en het komende schooljaar gaat de aandacht van scholen/schoolbesturen in Amsterdam Zuidoost op planmatige wijze vooral uit naar:

- Versterking van de basisondersteuning (het schoolondersteuningsprofiel is hierbij leidend);
- Zorgplicht/aanmelding;
- Wijkgericht werken.

Toewijzingsfonds

De schoolbesturen in Amsterdam Zuidoost werken ook sinds de invoering van de Wet op Passend Onderwijs op 1 augustus 2014 intensief samen aan een dekkend continuüm van onderwijsvoorzieningen en een efficiënte organisatie ten behoeve van alle leerlingen in de basisschool-leeftijd in Amsterdam Zuidoost. Eén van de manieren waarop de schoolbesturen daaraan in de praktijk gestalte geven is door het instellen van een gezamenlijk Toewijzingsfonds voor extra ondersteuning in de basisschool. Alle samenwerkende basisscholen kunnen daar een beroep op doen. Het Toewijzingsfonds wordt naar rato van het leerlingenaantal van de deelnemende scholen/schoolbesturen financieel 'gevuld' (gemiddeld ca € 55 per leerling). Na advisering door het Adviesloket beslist uiteindelijk het schoolbestuur, waar het kind onderwijs volgt, of een beroep kan worden gedaan op de middelen van het Toewijzingsfonds.

Om grip te houden op de inzet en besteding van deze middelen is zorgvuldige monitoring van groot belang. Schoolbesturen krijgen van het Adviesloket tweemaandelijks een overzicht toegestuurd met daarop alle toegekende aanvragen. Zodoende houden zij niet alleen zicht op de extra ondersteuning op de eigen scholen, maar ook op de eigen 'reserve' in het toewijzingsfonds en de inzet van de middelen op het niveau van Amsterdam Zuidoost. Daarnaast wordt één keer per jaar een uitgebreidere monitor opgesteld met daarin een analyse van de aanvragen, effecten van de geboden extra ondersteuning en overige tendensen.

Wijkgericht werken

Hoewel in Amsterdam Zuidoost al langere tijd wordt samengewerkt, heeft ook de wijkgerichte samenwerking een krachtige impuls gekregen. Zuidoost is vanuit Deelverband Zuidoost ingedeeld in vier wijken, zoveel mogelijk rekening houdend met de wijkindeling in het kader van de Jeugdzorg. De schooldirecteuren van de scholen in de betreffende wijk komen drie keer per jaar bijeen, op een planmatige wijze en ondersteund. De wijkoverleggen werken nog niet overal zoals oorspronkelijk bedoeld. Dit is geëvalueerd en er wordt gewerkt aan een doeltreffende werkwijze.

Inzet extra ondersteuningsmiddelen

Hieronder een overzicht van de aanvragen van Stichting Bijzonderwijs voor de inzet van de extra ondersteuningsmiddelen. Na advisering door het Adviesloket zijn bijna alle aanvragen met een advies voorgelegd ter goedkeuring. Het advies van het Adviesloket is in 2016 telkens opgevolgd. De aangevraagde arrangementen hadden betrekking op groepen leerlingen of individuele leerlingen. Op verzoek van de basisscholen wordt geëxperimenteerd met groepsarrangementen. Scholen geven aan dat in sommige groepen de hoeveelheid leerlingen die zorg behoeven die eigenlijk in de basisondersteuning valt, maakt dat dit niet te organiseren is binnen de basisondersteuning maar valt in de categorie extra ondersteuning. Iedere school kan hier een verzoek toe indienen.

Arrangementen worden meestal benut voor extra ondersteuning in de groep door een externe of voor onderzoek.

Overzicht aanvragen arrangementen door scholen bij Toewijzingsfonds (individuele en groepsarrangementen):

	Schooljaar	Aantal aanvragen	Toegekend/ Afgerond	Toegekend/ Niet afgerond	In behandeling	Stopgezet
Bijzonderwijs	2014-2015	4	3	0	0	1
	2015-2016	17	4	12	0	1
	2016-2017	9	0	5	4	0
	Totaal	30	7	17	4	2

Overzicht aanvragen structurele groepsarrangementen bij Adviesloket:

	Schooljaar	Aantal aanvragen	Toegekend	Niet toegekend	In behandeling	Nog niet aangevraagd
Bijzonderwijs	2016-2017	5	4	0	1	2
	Totaal	5	4	0	1	2

Overzicht aanvragen AB door scholen bij Adviesloket:

	Schooljaar	Aantal aanvragen	Toegekend/ Afgerond	Toegekend/ Niet afgerond	In behandeling	Stopgezet
Bijzonderwijs	2014-2015	11	10	0	0	1
	2015-2016	12	10	0	0	2
	2016-2017	4	0	4	0	0
	Totaal	27	20	4	0	3

In 2016 is voor twee leerlingen een plaatsing bij de tijdelijke opvangvoorziening (TOV) aangevraagd bij de Dumontschool. Een plaatsing is door verhuizing niet doorgegaan.

Aantal ingediende adviesvragen door scholen bij Adviesloket:

	Schooljaar	Aantal aanvragen
Bijzonderwijs	2014-2015	12
	2015-2016	14
	2016-2017	7
	Totaal	33

Aantal ingediende informatievragen door scholen bij Adviesloket:

	Schooljaar	Aantal aanvragen
Bijzonderwijs	2014-2015	12
	2015-2016	16
	2016-2017	4
	Totaal	32

Onderwijsadviseur

De aan Amsterdam Zuidoost toegewezen onderwijsadviseur is verantwoordelijk voor de verstrekking van de toelaatbaarheidsverklaringen voor SBO en SO en neemt deel aan de wijkoverleggen. De onderwijsadviseur werkt nauw samen met de adviseurs van het Adviesloket en de coördinator.

5.6 Schoolbegeleiding

Als overgangsregeling tussen de voorziening schoolbegeleiding/integraal zorgbudget van het voormalig stadsdeel Zuidoost naar de financiering van Ouder- en Kindteams door de Gemeente Amsterdam heeft de Gemeente Amsterdam een eenmalige subsidie Schoolbegeleiding schooljaar 2015-2016 toegekend ter compensatie van mogelijke frictiekosten van het nieuwe Jeugdstelsel. De subsidie bedraagt € 52.118 voor het schooljaar 2015-2016. De laatste 5% van dit bedrag wordt ontvangen na verantwoording van de uitgaven. De uitgaven bestaan voor € 65.640 aan inzet van ABC Onderwijsadviseurs voor het uitvoeren van leerlingenonderzoek op al onze scholen. In boekjaar 2016 is 7/12 van 95% van € 52.118 als ontvangen subsidie verantwoord (€ 28.882). 7/12 deel van de factuur van ABC Onderwijsadviseurs (€ 38.290) is verantwoord in de kosten 2016 van Stichting Bijzonderwijs.

5.7 Verordening Lokaal onderwijsbeleid Amsterdam (VLoA)

In de Verordening Lokaal onderwijsbeleid Amsterdam (VLoA), de Lerarenbeurs en de Scholenbeurs worden een aantal subsidies geregeld die de Gemeente onder bepaalde condities beschikbaar stelt voor het onderwijs:

- vakleerkracht cultuur;
- vakleerkracht bewegingsonderwijs;
- conciërge;
- hoogbegaafdheid;
- bevorderen diversiteit, gedeelde geschiedenis en burgerschap;
- vroeg- en voorschoolse educatie;
- taalinterventies (Schakelklas, Leerlab);
- Nieuwkomers.

Sinds 2015 maakt Stichting Bijzonderwijs gebruik van deze voorzieningen. Van een aantal voorzieningen zoals de VVE en de taalinterventies werd al gebruik gemaakt. Voor alle scholen is gebruik gemaakt van de subsidie voor de vakleerkracht bewegingsonderwijs, de conciërge en het bevorderen van diversiteit, gedeelde geschiedenis en burgerschap. Waar passend hebben scholen een aanvraag gedaan voor de vakleerkracht cultuur. Besloten is met de scholen aan te sluiten bij de Day a Weekschool, dit is een onderwijsvoorziening voor hoogbegaafde leerlingen, deze wordt gedeeltelijk bekostigd uit de voorziening hoogbegaafdheid.

Stichting Bijzonderwijs heeft voor het zesde jaar meegedaan aan Zomerschool Zuidoost, waarvoor door Stichting Bijzonderwijs het penvoerderschap werd gevoerd. Voor het Leerlab/Verlengde Leertijd was Stichting Bijzonderwijs eveneens penvoerder.

In het kalenderjaar 2016 werd net als voorgaande jaren door alle scholen van Stichting Bijzonderwijs deelgenomen aan het project “Schakelklassen”. In de schakelklas worden door middel van intensivering van de instructie- en leertijd de leerresultaten van de geselecteerde groep leerlingen sterk verbeterd, waardoor de kans op een ononderbroken schoolloopbaan wordt vergroot. In 2015-2016 zijn in totaal zes voltijd schakelklassen en zeven deeltijd schakelklassen. In 2016-2017 bleef dit aantal gelijk.

Door twee scholen wordt aan het project “Nieuwkomers” deelgenomen. De nieuwkomers groep is bedoeld om leerlingen die korter dan één jaar in Nederland verblijven binnen de periode van één schooljaar op een zodanige wijze de Nederlandse taal te leren, dat zij daardoor in staat zijn tijdens het verdere verblijf op de basisschool het onderwijs in reguliere groepen te kunnen volgen. De twee deelnemende scholen aan het project Nieuwkomers verzorgen in drie groepen onderwijs aan nieuwkomers, één groep binnen Achtsprong en twee groepen binnen Samenspel.

Voor- en voerschoolse educatie heeft als doel de ontwikkeling van het jonge kind te stimuleren, door een doorgaande lijn te creëren in de ontwikkeling van het jonge kind, waarbij taalontwikkeling de belangrijkste pijler is. Hiertoe werken de VVE-locaties met taalstimuleringsprogramma's. De peutergroepen en de groepen 1/2 werken samen, gebruiken dezelfde programma's en waar mogelijk wordt nascholing gezamenlijk gedaan.

Op iedere school is een VVE-coördinator aangesteld, dit is meestal een onderbouw leerkracht of de IB-er die verantwoordelijk is voor de zorg in de onderbouw. Deze leerkracht coördineert het VVE-programma op de locatie, is verantwoordelijk voor het voorbereiden en evalueren van de thema's van Piramide, daarmee is de coördinator een belangrijke schakel tussen de voerschool en voerschool.

De Amsterdamse uitwerking van de bestuursafspraken over het effectief benutten van VVE en extra leertijd voor jonge kinderen richt zich op vier pijlers:

1. Het versterken van de basis door het vergroten van het bereik en het verbeteren van de toeleiding, zodat elk kind dat het nodig heeft ook daadwerkelijk profiteert van het aanbod en zo vroeg mogelijk zijn of haar achterstand inloopt;
2. Het verhogen van de kwaliteit door het stellen van hogere eisen aan en te investeren in het opleidingsniveau, de didactische vaardigheden en het opbrengstgericht werken van pedagogisch medewerkers en leerkrachten (waaronder de inzet van hbo'ers in de voorschool);
3. Het bewustmaken en aanspreken van ouders op hun verantwoordelijkheid om de taalontwikkeling van hun kind te stimuleren en hen te helpen daar zelf een bijdrage aan te leveren;
4. Het verkrijgen van meer zicht op resultaten van kinderen en de effecten van VVE.

5.8 Pilot Peuters

Onze Wereld en peuterspeelzaal De Kleine Wereld maken deel uit van de pilot startgroepen peuters. In deze pilot komt de peuterspeelzaal onder regie van de school, werkt een leerkracht op de voorschool en wordt extra ingezet op het opbrengstgericht werken met peuters en kleuters. Deze pilot wordt gefinancierd door OCW en liep tot augustus 2016.

5.9 Prestatiebox

De verantwoording van de Prestatiebox is opgenomen in bijlage IV.

5.10 Brede school Zuidoost

Het doel van de brede school is om maximale ontwikkelingskansen te bieden aan leerlingen in Amsterdam Zuidoost. De scholen, de schoolbesturen en de Gemeente werken in de brede school samen in clusters van brede scholen. De inhoudelijke samenwerking richt zich vooral op een breed aanbod van activiteiten in de verlengde schooldag. De uitvoering en organisatie van de brede school is neergelegd bij het Projectenbureau Primair Onderwijs Zuidoost welke bestuurd wordt de gezamenlijke schoolbesturen.

Scholen kiezen een ambitiemodel dat past bij hun wensen ten aanzien van omvang, inhoud en ontwikkeling uit ambitiemodellen start, basis, plus, van plus naar top. Stichting Bijzonderwijs heeft vier scholen met een basisambitie, 50% van de leerlingen doet een activiteit in de brede school. Twee scholen hebben een plusambitie voor 75% van de leerlingen en één school heeft gekozen voor “van plus naar top” ambitie, dat betekent dat 75% tot 100% van de leerlingen een activiteit volgt. De school in het topmodel organiseert een deel van de activiteiten in de zogenaamde verlengde schooldag tijd (onder schooltijd maar niet in onderwijstijd).

Op 28 basisscholen in Amsterdam Zuidoost (in tien clusters) is een brede school programma gerealiseerd. De activiteiten variëren in alle talentgebieden: sport, lijf en gezondheid, kunst en cultuur, wetenschap, natuur en techniek, media, leren, leerondersteuning en burgerschap. In 2016 zijn 3 blokken van gemiddeld 10 weken uitgevoerd. Per blok deden ruim 4.500 kinderen mee. In 2016 zijn in heel Amsterdam Zuidoost 1.044 activiteiten gerealiseerd (ca. 350 per blok).

Amsterdam Zuidoost voert brede talentontwikkeling in de brede school uit. De activiteiten worden gesubsidieerd door het voormalige stadsdeel, nu de bestuurscommissie. In het kader van stedelijke richtlijnen en kaders is de toekomstige bekostiging van de brede school activiteiten onzeker geworden.

6. ICT

In het strategisch beleidsplan 2013-2016 zijn de volgende doelen voor ICT in het onderwijs opgenomen:

- Stichting Bijzonderwijs zal ICT blijvend inzetten als een middel om effectief leren te bevorderen. Daarbij besteden de scholen aandacht aan de balans tussen het leren dat kinderen op school doen en de ervaringen die zij buiten de school opdoen, vooral op het gebied van multimediategebruik.
- Het gebruik van digiborden is voor alle leerkrachten gemeengoed geworden. Leerkrachten zijn geschoold in het gebruik en de inzet hiervan in de lessen.

Het doel is dat alle leerkrachten de digiborden en de bijbehorende software toepassen in hun dagelijkse onderwijspraktijk. Om dit doel te bereiken is een bovenschools coach werkzaam om leerkrachten te ondersteunen bij het gebruik van onderwijs-applicaties en het digibord. Zij voert twee keer per jaar ICT voortgangsgesprekken met de directies waarin dit aan de orde komt. De coach heeft haar focus in de ondersteuning verlegd van het ondersteunen op basisvaardigheden naar de toepassing van educatieve software in de klas, dit doet ze in overleg met de ICT-coördinatoren. Inmiddels zijn alle scholen gestart met Snappet tablets als verwerking voor rekenen en spelling. Op vijf scholen wordt gebruik gemaakt van tablets met apps voor voorbereidend rekenen en lezen. De ICT-coach begeleidt en adviseert de scholen hierbij.

Tussentijds evalueert en stelt de ICT-coach de scholingsplannen bij met de directies van de scholen.

- Alle scholen werken met het leerlingvolgsysteem ParnasSys.
- Alle scholen van Stichting Bijzonderwijs kunnen gebruik maken van een state-of-the-art basispakket van voorzieningen op het gebied van ICT. Experimenten met nieuwe materialen zijn mogelijk. In de investeringsbegroting ICT is hier ruimte voor gemaakt.
- Op dit moment is op twee scholen een 3D project afgerond en wordt op een zestal scholen een experiment met programmeren gestart. Hiervoor hebben de ICT-coaches met leerkrachten van de scholen een training gehad.
- Bij aanschaf van nieuwe methodes wordt de voorkeur gegeven aan de digitale versies d.w.z. dat het oefenmateriaal voor de leerlingen digitaal is. Dit geldt voor alle vakken. Voorwaarde om dit oefenmateriaal goed in te kunnen zetten is dat voor ieder kind een device moet komen.
- Sinds 2015 lopen op Samenspel (als onderdeel van de lessen techniek) en Klaverblad (brede school) projecten voor 3D-printing in het kader van ICT, Techniek en Wetenschap. Er zal gekeken worden hoe dit in de toekomst op de andere scholen gestalte kan krijgen.
- Op alle scholen wordt er gebruik gemaakt van een ouderportaal. Dit betreft de ouders bij de school en informeert de ouders wat de kinderen op school doen.

Er is sprake van coördinatie wat betreft wensen van het werkveld, de nieuwste technologische ontwikkelingen en de financiële mogelijkheden in de organisatie. De coördinatie is in handen van de ICT-coördinator.

Ook in 2016 zijn er op veel scholen aanpassingen gepleegd wat betreft data punten en elektra t.b.v. ICT. Verder zien we dat het gebruik van mobiele devices (laptops, iPad, tablets) het wifi-netwerk moet worden geprofessionaliseerd. Op Klaverblad en Samenspel is dit al gerealiseerd en in 2017 zullen vier andere scholen volgen. Voor het behalen van de doelstellingen op het gebied van ICT wordt het meerjaren vervangings- en investeringsplan gevolgd.

Er is sprake van coördinatie wat betreft wensen van het werkveld, de nieuwste technologische ontwikkelingen en de financiële mogelijkheden in de organisatie. De coördinatie is in handen van de ICT-coördinator. De leerkracht blijft natuurlijk de belangrijkste factor in het leren van de kinderen. ICT is hierbij een hulpmiddel dat de leerkracht gebruikt.

7. HUISVESTING / FACILITAIRE ZAKEN

Algemeen

Stichting Bijzonderwijs heeft een voortvarende start gemaakt met de vernieuwingsoperatie, na eerst Polsstok en Klaverblad is nu ook de nieuwbouw Achtsprong in gebruik genomen. Ook de aanvraag nieuwbouw Knotwilg is door de gemeente gehonoreerd. Verder zijn de ambities voor woningbouwplannen verder gevormd en ontstaan er kansen voor Stichting Bijzonderwijs bij stedelijke herontwikkelingen.

Bijzonderheden per locatie

Op Knotwilg is gestart met een haalbaarheidsstudie om te zien of we kunnen komen tot een alles in een school. Welke partners haken hierbij aan, kan er tevens een gymzaal in de plannen worden opgenomen en kan de school gelijk met de woningbouwplannen worden ontwikkeld? Knotwilg 2 zal als tijdelijke huisvesting dienen en aan een upgrade van de gevels wordt gewerkt.

De situatie rond de beide Samenspel-scholen is als volgende nieuwbouw te verwachten en moet in een langer perspectief worden gezien (tussen 5-8 jaar).

Door nieuwe spelregels binnen de onderwijshuisvesting en toekomstig strengere normen voor het in stand houden van kleine scholen, zal er met namen in Amsterdam Zuidoost meer afstemming met collega stichting Sirius noodzakelijk zijn.

Middels dit overleg kan er een eind komen aan de ongewenste situatie van medegebruik op beide locaties van Mobiel.

Overig

Het uitwerken van meerjarenplannen volgens de NEN normering is in 2016 aangehouden. Reden hiervoor dat er in samenwerking met o.a. de PO-Raad een kwaliteitskader huisvesting is opgesteld. Dit kader weegt andere factoren zoals beleving en binnenklimaat, het is wellicht verstandiger dit kader als leidraad en onderbouwing voor de meerjaren onderhoudsplannen te gaan inzetten. In afstemming met onze collega's in het BBO wordt geprobeerd tot een gezamenlijke opzet van meerjaren onderhoudsplannen te komen ten behoeve van het stroomlijnen van het overleg met de Gemeente Amsterdam. In 2017 wordt hier een vervolg aan gegeven.

Verhuur

Gedurende 2016 zijn de meeste huurcontracten ontbonden, overeind blijven de medegebruik overeenkomsten met voorschool en kinderopvangorganisaties. De overlast veroorzaakt door de vele verhuur is hiermee ten einde. Per saldo blijven de inkomsten gelijk door het behoorlijk optrekken van de medegebruik tarieven.

8. HUMAN RESOURCES MANAGEMENT

Algemeen

De kern van HRM binnen Stichting Bijzonderwijs is gericht op de afstemming van de individuele doelen van medewerkers met de doelen van de organisatie en de systematische en planmatige manier waarop dat plaatsvindt. Dat betekent bijvoorbeeld dat beleid rond werving, begeleiding, coaching, nascholing, functioneren en beoordelen van medewerkers een duidelijke relatie heeft met de doelen van de school en de onderwijsvisie van de Stichting.

Directeuren van onze basisscholen zijn zich bewust van de integrale verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van het beschreven personeelsbeleid en de medewerkers als kapitaal van de organisatie, waarbij de nadruk is gelegd op het sturen op kwaliteit van medewerkers. Kwalitatief goed onderwijs en de invulling daarvan door medewerkers is onderdeel van het proces van de functie-ontwikkelingsgesprekken, beoordelingsgesprekken en de afspraken die collectief dan wel individueel met medewerkers worden gemaakt voor hun ontwikkeling. Conform het in 2012 opgestelde beleid voor functionerings- en beoordelingsgesprekken wordt er invulling gegeven aan de daarin benoemde zaken als het voeren van functioneringsgesprekken en beoordelingsgesprekken.

Professionele ontwikkeling

Stichting Bijzonderwijs stelt de ontwikkeling van organisatie en medewerkers centraal. Dit wordt gedaan door regelmatig gesprekken met de directies en de beleidsmedewerker HRM over de ontwikkeling en vitaliteit van de medewerkers te voeren. De basis hiervoor is de ontwikkeling van de medewerker; het doel is om continue te investeren in de medewerkers waardoor zij nu en in de toekomst hun vak van leerkracht professioneel uit kunnen blijven oefenen. In de (meerjaren)begroting wordt een substantieel nascholingsbudget opgenomen dat beschikbaar komt op schoolniveau en wat is afgestemd op de CAO PO.

Centraal bij de ontwikkeling van medewerkers staat competentie management (wet BIO) welke vertaald is naar de Amsterdamse beroepsstandaarden voor het primair onderwijs.

Beroepsstandaarden zijn beschikbaar voor de functies van directeuren, interne begeleiders en leerkrachten. De kwaliteit van medewerkers (direct of indirect) betrokken bij kwalitatief onderwijs wordt bespreekbaar gemaakt tijdens POP- en functioneringsgesprekken. Het in 2012 geïmplementeerde beleid “functioneren en beoordelen” is ingebed binnen het beleid van de scholen en past binnen de afspraken die zijn gemaakt in de CAO PO 2016.

Personeelsbeheer

Het spreekt vanzelf dat Stichting Bijzonderwijs zaken als het verzorgen van een ordelijke personeelsadministratie, het verschaffen van adequate managementinformatie, het ingericht houden van een kwalitatieve BHV organisatie, Arbobeleid, verzuimbegeleiding, het correct toepassen van wet- en regelgeving, formatiebeleid, formatieplanning en, waar mogelijk, een goed functionerende P&O-ondersteuning, continue als aandachtspunt heeft.

Een onderdeel van het personeelsbeheer is de invalpool. Vanuit deze invalpool worden medewerkers tijdelijk ingezet bij afwezigheid van medewerkers tijdens bijvoorbeeld ziekte, bevallings- en ouderschapsverlof.

In de tweede helft van 2016 is het lerarentekort ook voelbaar binnen Stichting Bijzonderwijs. Het werd steeds moeilijker om goed gemotiveerd en gekwalificeerd personeel te werven.

Veilige schoolomgeving

In 2016 is wederom geïnvesteerd in het realiseren van belangrijke voorwaarden van de uitgangspunten van de “Veilige School”. Binnen alle scholen hebben voldoende BHV-ers hun initiële of herhalingscursus gevolgd, binnen alle scholen is een Veiligheidscoördinator aangesteld, wordt een incidentenregistratie gebruikt en gemonitord. Binnen de herhaalttrainingen van de BHV-ers en

Veiligheidscoördinatoren is veiligheid een belangrijk onderwerp en ook tijdens de ontruimingsoefeningen wordt aandacht besteed aan hoe om te gaan met onveiligheid (agressie).

Beleidsstukken

De onderstaande beleidsdocumenten zijn in 2016 geformuleerd en vastgesteld:

- Vergoedingsregeling;
- Parkeerbeleid.

Formatie

In 2016 werkten er gemiddeld 216 medewerkers in loondienst binnen Stichting Bijzonderwijs verdeeld over 190,26 fte. Dit is exclusief de vervangingspool. In de navolgende tabel is de verdeling van het personeelsbestand (exclusief vervangingsfonds) over 2015 en 2016 weergegeven. Hieruit blijkt dat het gemiddelde aantal fte's in loondienst (exclusief vervangingspool) in 2016 met 2,47 fte is afgenomen ten opzichte van 2015.

	Gemiddelde fte	
	2015	2016
DIR (directie/management)	13,19	12,50
OOP (ondersteuning)	40,25	40,12
OP (onderwijzend)	139,28	137,64
Totaal	192,73	190,26

Beleid omtrent ontslag

Stichting Bijzonderwijs hanteert sinds 2002 de regeling werkgelegenheidsbeleid (CAO artikel 10.2). De doelstelling van deze regeling is het behoud c.q. uitbreiding van werkgelegenheid. Gezien de periode waarover Stichting Bijzonderwijs de regeling hanteert, heeft de invulling een structureel karakter.

Per 1 juli 2015 geldt voor schoolbesturen in het bijzonder onderwijs nieuw ontslagrecht. De ontslagroutes zoals die ook in de marktsector gelden, zijn op het bijzonder onderwijs ook van toepassing. Vanaf 1 juli 2016 moeten schoolbesturen in het bijzonder onderwijs bij ontslag hun medewerkers een transitievergoeding betalen. Dit heeft voor Bijzonderwijs een kostenverhogend effect. Daar waar voorheen ontslagprocedures vanwege disfunctioneren veelal met een geringe vergoeding werden afgerond, moet nu een transitievergoeding worden betaald. In 2016 is € 20.145 aan transitievergoedingen uitbetaald bij ontslag. Daarnaast is € 73.961 aan transitievergoeding uitgekeerd bij instroom in de WIA. Voor wat dit laatste bedrag betreft is reparatiewetgeving in de maak waardoor dit bedrag op termijn kan worden teruggevorderd. Voor de sector PO geldt een bovenwettelijke regeling. Vanaf 1 juli 2015 is de WWZ ook van toepassing op ontslagprocedures en werkgelegenheidsbeleid in het bijzonder onderwijs. Dit betekent dat LIFO niet meer kan en schoolbesturen personeel moeten laten afvloeien volgens het afspiegelingsbeginsel van het UWV.

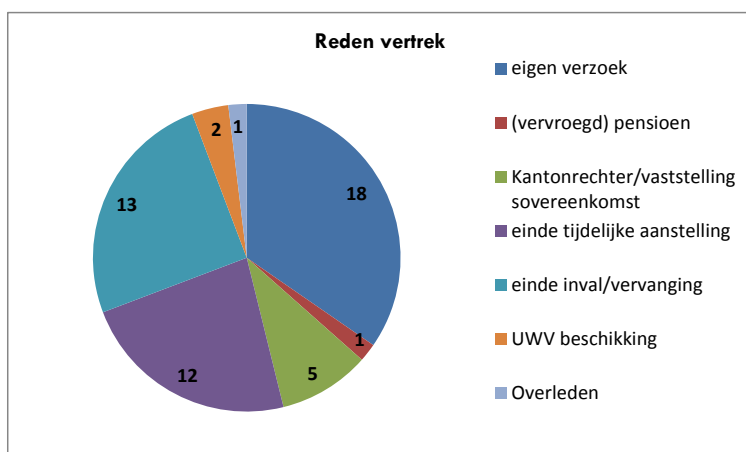
Personeelsverloop

In 2016 hebben we afscheid genomen van totaal 52 personeelsleden. Het grootste deel op eigen verzoek of vanwege einde van vervanging. In de tabel hieronder staat een overzicht van de reden van ontslag.

Naar aanleiding van het gevoerde Sociaal Plan heeft Stichting Bijzonderwijs conform de CAO PO bijlage IE nog verplichtingen naar één ontslagen administratief medewerker. Gedurende 2016 is voor de procedurele afhandeling van vijf personele dossiers juridische interventie noodzakelijk geweest. Voor de hiermee gemoeide kosten is voorzien middels de bestemmingsreserve personeel.

In 2016 is van één medewerker een aanvraag voor de functie van leerkracht LB ontvangen. Deze is gehonoreerd.

Reden vertrek	Aantal
eigen verzoek	18
(vervroegd) pensioen	1
kantonrechter/vaststellingsovereenkomst	5
einde tijdelijke aanstelling	12
einde inval/vervanging	13
UWV beschikking	2
overleden	1

Personele mutaties Stichtingsbureau, bovenschools en directieniveau

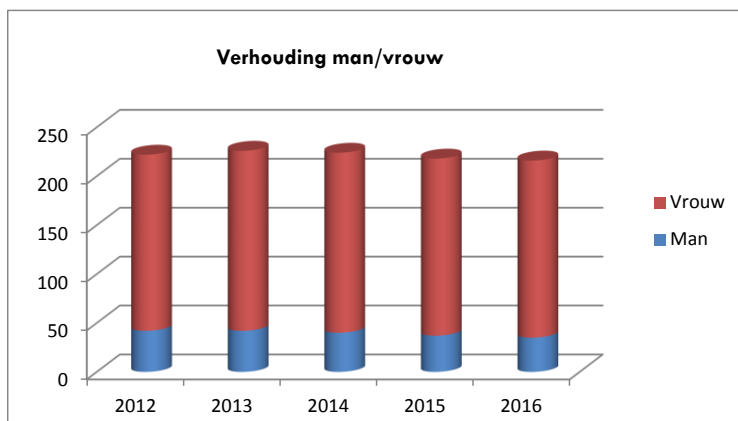
In 2016 heeft één medewerker ontslag gevraagd wegens het bereiken van de AOW-leeftijd, het betrof de office medewerker van het bureau.

Samenstelling formatie

Verhouding man/vrouw

De verhouding man/vrouw in het gemiddelde aantal medewerkers in loondienst (exclusief vervanging) van 2012 tot 2016 is hieronder weergegeven. De verhouding man/vrouw is ten opzichte van voorgaand jaar nagenoeg ongewijzigd gebleven. Het merendeel van de medewerkers is vrouwelijk (84%).

	2012	2013	2014	2015	2016
Man	42	42	40	37	35
Vrouw	180	184	184	181	181
Totaal	222	226	224	218	216

Parttime/Fulltime en Vaste dienstbetrekking/Tijdelijke dienstbetrekking

Van de 190,26 fte medewerkers heeft 174,42 fte een vast dienstverband, de overige 15,83 fte heeft een tijdelijk dienstverband. In de volgende tabel wordt de samenstelling van het personeelsbestand getoond over de jaren 2015 en 2016.

Het percentage met een vaste dienstbetrekking is licht gestegen en daarmee is de flexibele schil licht afgenomen. Een flexibele schil is noodzakelijk om tijdig te kunnen anticiperen op mogelijke krimp of afname in de Gemeentelijke subsidies.

In 2016 heeft 17,47% van het personeel een parttime aanstelling.

Gemiddelde Fte		
	2015	2016
Aantal fte's	192,73	190,26
Parttime-factor (in % van het aantal fte's)	17,64%	17,47%
Personeel in vaste dienst (in % van aantal fte's)	90,95%	91,67%

Leeftijdsopbouw

In de navolgende tabel is aangegeven hoe het personeelsbestand in 2016 (gemiddeld, exclusief vervanging) is opgebouwd uitgaande van de leeftijdscategorieën. Er worden zes leeftijdscategorieën onderscheiden. Uit onderstaande tabel blijkt dat het personeelsbestand voor een belangrijk deel bestaat uit de leeftijdscategorie 45 t/m 54 jaar en 55 t/m 64 jaar. De leeftijdscategorie 55 tot en met 64 jaar heeft procentueel gezien het grootste aandeel, te weten 38,5% (73,26 fte).

	DIR	OOP	OP	Totaal
0 t/m 24	0,00	1,81	4,05	5,86
25 t/m 34	0,79	2,06	30,93	33,77
35 t/m 44	3,45	5,81	15,51	24,77
45 t/m 54	3,95	12,56	35,14	51,65
55 t/m 64	4,32	17,22	51,73	73,26
65+	0,00	0,66	0,28	0,94
Totaal	12,50	40,12	137,63	190,26

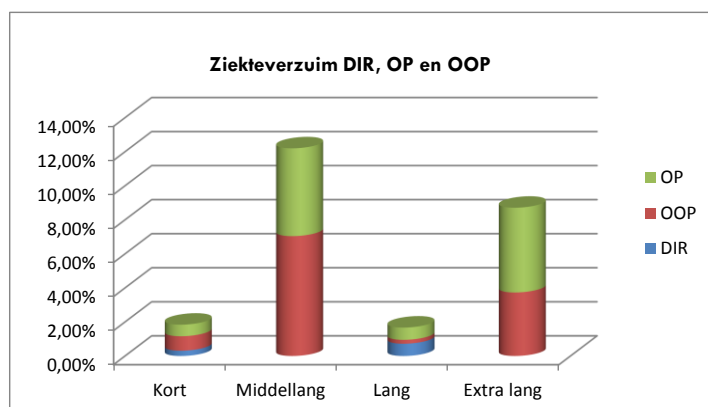
In onderstaand tabel is de leeftijdsopbouw van de afgelopen vijf jaar weergegeven.

	2012	2013	2014	2015	2016
0 t/m 24	1,21	2,87	5,24	4,43	5,86
25 t/m 34	30,60	33,31	33,98	35,49	33,77
35 t/m 44	27,32	26,07	21,81	21,21	24,77
45 t/m 54	69,99	64,93	60,90	57,65	51,65
55 t/m 64	71,08	70,70	74,57	73,78	73,26
65+	0,08	0,15	0,27	0,17	0,94
Totaal	200,28	198,02	196,77	192,73	190,26

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim ligt met 10,5% boven onze norm van 6%. Hieronder is het ziekteverzuim per functiecategorie weergegeven. Het ziekteverzuim bestond voor een belangrijk deel uit middellang (8-43 dagen) en extra lang ziekteverzuim (> 365 dagen) onder het onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel. De gemiddelde ziekmeldingsfrequentie is 1,3%. 36% van het personeel heeft zich in 2016 niet ziek gemeld.

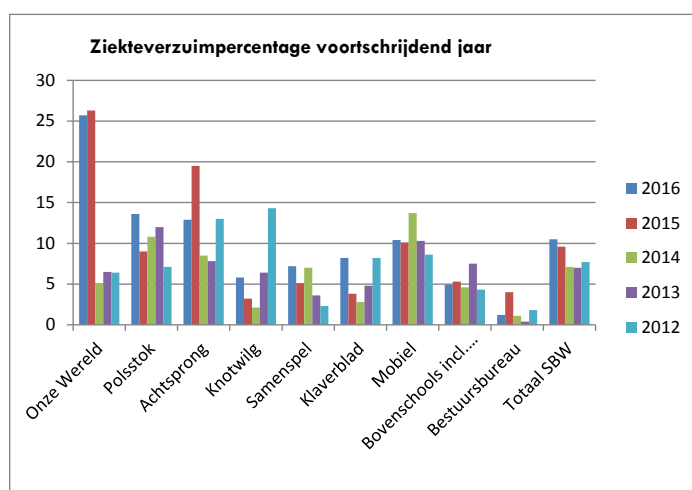
	Kort	Middellang	Lang	Extra lang
DIR	0,31%	0,00%	0,72%	0,00%
OOP	0,85%	7,04%	0,23%	3,73%
OP	0,68%	5,16%	0,72%	4,98%
Totaal	0,69%	5,23%	0,62%	4,39%

In 2016 is er gemiddeld voor 11,20 fte vervangen wegens ziekte waarvoor een vergoeding van het vervangingsfonds is ontvangen. Dit is inclusief vervangingspool. De inzet ten laste van het vervangingsfonds is hiermee met 1,11 fte afgenomen in vergelijking met 2015.

Ook in 2016 is met de arbodienstverlener actief gestuurd op het lang (> 1 jaar) verzuim en ongeoorloofd ziekteverzuim.

Ziekteverzuimpercentage voortschrijdend jaar					
	2016	2015	2014	2013	2012
Onze Wereld	25,70	26,30	5,10	6,50	6,40
Polstok	13,60	9,00	10,80	12,00	7,10
Achtsprong	12,90	19,50	8,50	7,80	13,00
Knotwilg	5,80	3,20	2,10	6,40	14,30
Samenspel	7,20	5,10	7,00	3,60	2,30
Klaverblad	8,20	3,80	2,80	4,80	8,20
Mobiel	10,40	10,10	13,70	10,30	8,60
Bovenschools incl. invalpool	4,90	5,30	4,60	7,50	4,30
Stichtingsbureau	1,20	4,00	1,10	0,40	1,80
Totaal SBW	10,50	9,60	7,10	7,00	7,70

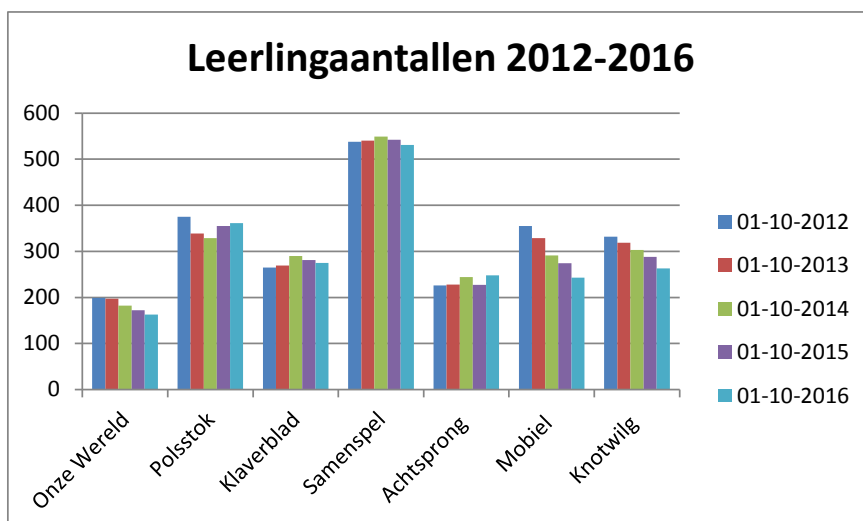
Schoolleidersregister

Met de CAO PO in 2014 is bepaald dat directieleden van de scholen (directeuren en adjunct-directeuren) ingeschreven moeten zijn in het Schoolleidersregister PO. Op 31 december 2016 waren twee directeuren ingeschreven en zes directeuren geregistreerd. Van de adjunct-directeuren zijn er vier geregistreerd.

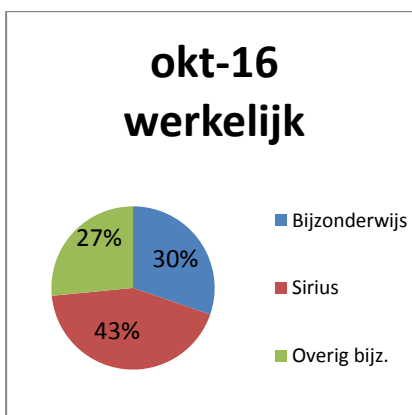
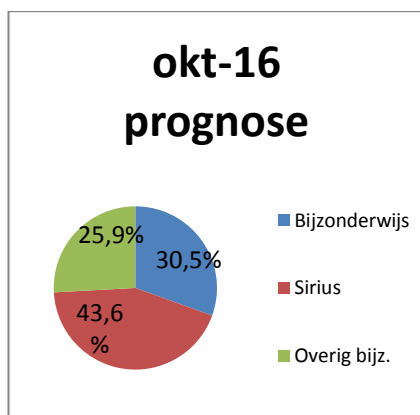
9. LEERLINGAANTALLEN

In het onderstaande overzicht worden de ontwikkelingen van de leerlingaantallen van Stichting Bijzonderwijs cijfermatig weergegeven. Uitgesplitst naar school geeft de ontwikkeling in leerlingaantallen binnen de scholen van Stichting Bijzonderwijs het volgende beeld:

	01-10-2012	01-10-2013	01-10-2014	01-10-2015	01-10-2016
Onze Wereld	199	197	182	172	163
Polstok	375	339	329	355	361
Klaverblad	265	269	290	281	275
Samenspel	538	540	549	542	531
Achtsprong	226	228	244	227	248
Mobiel	355	329	291	274	243
Knotwilg	332	319	303	288	263
Totaal	2.290	2.221	2.188	2.139	2.084

Uit bovenstaande tabel is af te leiden dat het totale leerlingaantal van Stichting Bijzonderwijs daalt. Polstok en Achtsprong groeien. De overige scholen dalen en het totale leerlingaantal daalt conform de prognose.

De prognose van de oktobertelling voor 2016 laat zien dat het aantal leerlingen vrijwel gelijk is aan het werkelijke percentage leerlingen bij de oktobertelling. De prognose voor 2017 geeft een lichte verdere daling aan. Dit houdt gelijke tred met het dalende aantal kinderen dat in Amsterdam Zuidoost woont. Deze dalende tendens is verklaarbaar maar neemt niet weg dat scholen van Stichting Bijzonderwijs er naar streven om deze tendens te keren.

Vanuit bovenstaande zijn de volgende conclusies te trekken:

- Er is er een terugloop te zien in het totaal aantal leerlingen bij Stichting Bijzonderwijs, dit is in overeenstemming met de prognoses;
- Polsstok en Achtsprong laten groei zien. De groei bij Achtsprong is onder andere te danken aan de positieve impuls die het nieuwe schoolgebouw geeft;
- Mobiel, Klaverblad, Samenspel, Knotwilg en Onze Wereld laten een daling zien.
- De verwachting is dat bij Klaverblad en Samenspel de krimp stopt en de scholen groeien.
- De daling bij Mobiel is zorgelijk vanwege de twee locaties.
- Het leerlingaantal bij basisschool Onze Wereld is enkele jaren onder de opheffingsnorm.
- Het werkelijke aantal leerlingen loopt voor Stichting Bijzonderwijs als geheel ongeveer gelijk met de prognoses, zowel procentueel als absoluut.

De oorzaken van de dalingen en de stijgingen zijn divers. Enerzijds vanwege eigen imago of imago van de omliggende scholen. Anderzijds heeft Amsterdam Zuidoost als gevolg van de economische crisis te maken met uitstel of afstel van stedelijke vernieuwing. Hierdoor worden leerlingenstromen onzeker. Momenteel wordt echter rondom een aantal scholen van Stichting Bijzonderwijs weer gebouwd. Dit leidt mogelijk tot een groei van leerlingen op deze scholen. In de meerjarenbegroting is een dalend leerlingaantal het uitgangspunt.

10. FINANCIËN

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op de bijgevoegde jaarrekening 2016 en de uitgangspunten voor de begroting 2017-2020.

10.1 Vermogenspositie

De onderstaande kengetallen zeggen iets over de financiële positie van de Stichting Bijzonderwijs. Deze kengetallen zijn bedoeld om een eventuele vergelijking te kunnen maken met andere schoolorganisaties (benchmark) van dezelfde omvang.

	2014	2015	2016
Solvabiliteit*			
<i>Eigen vermogen / Totaal passiva</i>	68,95%	69,3%	73,9%
<i>Vanaf 2015: Eigen vermogen + Voorzieningen / Totaal passiva</i>			
Liquiditeit - current ratio			
<i>(Vlottende activa + liquide middelen) / kort vreemd vermogen</i>	1,90	1,84	1,92
Netto werkkapitaal in euro			
<i>(Vlottende activa + liquide middelen) minus kort vreemd vermogen</i>	1.847.362	1.989.534	1.715.562
Weerstandvermogen*			
<i>Algemene reserve / Rijksbijdragen</i>	18,12%	32,19%	30,66%
<i>Vanaf 2015: Eigen vermogen / Totaal baten (inclusief fin. baten)</i>			
Kapitalisatiefactor			
<i>(Totaal passiva minus gebouwen en terreinen) / Totaal baten (incl. fin. baten)</i>	37,9%	40,3%	35,4%
Rentabiliteit*			
<i>Resultaat gewone bedrijfsuitoefening / Baten exclusief financiële baten</i>	1,03%	0,22%	-0,41%
<i>Vanaf 2015: Resultaat / Totaal baten</i>			
Huisvestingsratio (nieuw)			
<i>Huisvestingslasten + afschrijvingen gebouwen / Totaal lasten</i>		5,9%	6,1%

*De kengetallen 2015 en 2016 zijn berekend zoals voorgeschreven door het Ministerie van OCW (najaar 2016)

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en de voorzieningen ten opzichte van het totale vermogen. Een solvabiliteit van groter of gelijk aan 30% wordt als goed aangemerkt. Een solvabiliteitsratio van 73,9% is ruim boven de norm. De solvabiliteit is toegenomen ten opzichte van 2015 als gevolg van een afname in het kort vreemd vermogen.

Liquiditeit

Dit kengetal geeft aan in welke mate Stichting Bijzonderwijs in staat is om op de korte termijn haar kortlopende schulden te betalen. De algemene norm is dat deze waarde minimaal 0,75 moet zijn. Met een liquiditeitsratio van 1,92 is het totaal van de vorderingen en liquide middelen ruim voldoende om de kortlopende schulden te kunnen voldoen. Deze ratio is gestegen door een afname van het kort vreemd vermogen.

Netto werkkapitaal

Het netto werkkapitaal geeft een indicatie of de liquiditeit voldoende is om op korte termijn alle kortlopende schulden te kunnen voldoen.

Weerstandvermogen

Het weerstandvermogen geeft aan in hoeverre de continuïteit van de schoolorganisatie bij een onvoorziene gebeurtenis gewaarborgd is. Of, anders gezegd: de financiële veerkracht en continuïteit na het optreden van een normaal bedrijfsrisico. De norm voor het weerstandvermogen ligt binnen het Primair Onderwijs op minimaal 5%. Met 30,66% voldoet Stichting Bijzonderwijs ruimschoots aan de norm.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor signaleert of onderwijsinstellingen misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken. Er geldt een bovengrens van 35% voor besturen met een omzet van meer dan € 8 miljoen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van de organisatie met elkaar in evenwicht zijn. Als norm is hiervoor bepaald: voor 1 jaar hoger dan - 10%, voor 2 jaar hoger dan -5% en voor 3 jaar minimaal 0%. Met een rentabiliteit van -0,41% voldoet Stichting Bijzonderwijs ruimschoots aan de norm.

Huisvestingsratio

De huisvestingsratio geeft aan welk aandeel de huisvestingslasten (inclusief afschrijvingskosten gebouwen en terreinen) heeft binnen de totale lasten. Dit aandeel mag maximaal 10% zijn. Met een waarde van 6,1% voldoet Stichting Bijzonderwijs aan de norm.

Overige kengetallen

	2014	2015	2016
Personele lasten / totaal lasten	81,02%	80,26%	77,85%
Materiële lasten / totaal lasten	18,98%	19,74%	22,15%
Algemene reserve / totaal baten	16,03%	16,39%	17,61%
Voorzieningen / totaal baten	1,32%	2,02%	1,89%
Rijksbijdrage OCW / totaal baten	88,46%	86,73%	84,74%
Overige overheidsbijdragen / totaal baten	7,63%	9,03%	11,58%
Personele lasten / Rijksbijdrage OCW	90,90%	92,56%	92,62%

De totale lasten kunnen worden onderverdeeld in personele en materiële lasten. In deze verhouding wordt gestreefd naar een verdeling van ongeveer 80/20.

	2014	2015	2016
Opbrengsten per leerling	7.071	7.274	7.727
Personele lasten per leerling	5.686	5.840	6.064
Materiële lasten per leerling	1.332	1.437	1.725
Exploitatieresultaat per leerling (excl. financiële baten)	53	-2	-63

10.2 Balans

	2015	2016
Materiële vaste activa	2.886.870	3.000.868
<i>Waarvan gebouwen en terreinen</i>	<i>1.413.405</i>	<i>1.399.836</i>
Financiële vaste activa	462.388	546.115
Vorderingen	1.017.856	1.440.030
Liquide middelen	3.338.126	2.130.510
Totaal activa	7.705.240	7.117.524
<i>Algemene reserve</i>	<i>2.551.428</i>	<i>2.835.264</i>
<i>Bestemmingsreserve</i>	<i>2.472.571</i>	<i>2.122.631</i>
Eigen vermogen	5.023.998	4.957.895
Voorzieningen	314.794	304.651
Kort vreemd vermogen	2.366.448	1.854.978
Totaal passiva	7.705.240	7.117.524

10.2.1 Activa

Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste activa bestaan uit afschrijvingen op activa, investeringen en eventueel desinvesteringen. De materiële vaste activa bestaan voor een belangrijk deel uit gebouwen en terreinen (47%) en inventaris en apparatuur (41%).

De investeringen voor 2016 zijn begroot voor € 1.149.451, de werkelijke investeringen zijn in 2016 € 564.855. Dit is 49% van de begrote investeringen.

In gebouwen en terreinen is in 2016 € 66.963 geïnvesteerd (14% van de geplande investeringen). Dit betreft grotendeels de begrote investeringen onderhoud, zowel voor korte, middellange als lange termijn. De investeringen blijven mede achter wegens de nieuwbouwplannen voor Knotwilg en het uitstellen van investeringen bij Samenspel.

In inventaris en apparatuur is eveneens minder geïnvesteerd dan begroot, gerealiseerd € 191.650 (68%). Verder zijn er € 38.030 minder investeringen in ICT gedaan dan begroot (69%).

In 2016 is er geïnvesteerd in Zonnestroom op Achtsprong, wat niet was begroot. Voor de exploitatie is een businesscase opgesteld, waarin ook subsidie-inkomsten zijn verwerkt.

De investeringen in het onderwijsleerpakket zijn € 37.073 (21% van de begroting). De boekwaarde van de materiële vaste activa is ultimo 2016 hoger dan voorgaand boekjaar (toename van 3,9%).

Financiële vaste activa

De effecten worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde. Er hebben gedurende 2016 zowel aan- als verkopen van effecten plaatsgevonden. De koerswaarde van de effecten bedraagt per 31 december 2016 € 561.124 (31 december 2015 € 519.345).

Voor een betere looptijdspreiding en betere rentegevoeligheid (weer binnen de bandbreedte), voor een lagere liquiditeit ten gunste van de obligatieleningen in verband met de lage rentestand en het plaatsen van het risico van de portefeuille binnen de bandbreedte van het doelrisicoprofiel, is in januari 2016 de samenstelling van de beleggingsportefeuille gewijzigd. In het najaar liep de looptijd van één van de effecten af, hiervoor is een nieuwe aangekocht.

Vorderingen

Deze post heeft voornamelijk betrekking op de nog te ontvangen bedragen van het Ministerie van OCW. Hierbij moet gedacht worden aan de Rijksvergoeding personeel en de Rijksvergoeding personeels- en arbeidsmarktbeleid. De overlopende activa zijn de nog te ontvangen bedragen over 2016 of de vooruitbetaalde bedragen voor 2017.

Het te vorderen bedrag bij OCW bedraagt € 664.644. Deze vordering ontstaat door het toerekenen van 5/12 deel van de Rijksvergoeding aan de periode augustus t/m december 2016. Vanwege een afwijkend betaalritme ontstaat de vordering; in de maanden januari t/m juli 2017 loopt de vordering weg.

De vordering overige overheden is hoger dan voorgaand boekjaar. Dit betreft ultimo 2016 met name een vordering op de Gemeente inzake de nieuwbouw van de Achtsprong.

Van de Gemeente Amsterdam worden nog VLoA- gelden verwacht die betrekking hebben op 2016. Deze middelen worden ontvangen als aan de gestelde verantwoordingseisen wordt voldaan.

Verantwoording van de VLoA- gelden over het schooljaar 2016-2017 vindt plaats voor 1 november 2017.

De overige vorderingen hebben met name betrekking op vergoedingen van het vervangingsfonds en borg ICT. De gelden Passend Onderwijs 2016-2017 zijn in 2016 geheel betaald aan het projectenbureau.

Liquide middelen

De liquide middelen inclusief kasmiddelen bedragen ultimo 2016 € 2.130.510.

De liquide middelen zijn inclusief de bankrekeningen die onder het beheer van de directies van de scholen vallen. Het betreft o.a. gelden die voortkomen uit private geldstromen (ouderbijdragen etc.). De saldi op de rekening courant rekeningen van de Stichting worden zo laag mogelijk gehouden en tijdelijk overtollige gelden worden op een spaarrekening gezet.

10.2.2 Passiva

Eigen vermogen

Het resultaatverdeling is als volgt:

	2016
Algemene reserve	283.836
Bestemmingsreserve publiek	-334.020
Bestemmingsreserve privaat (resultaat schoolbankrekeningen)	-15.919
Totaal resultaat positief	-66.103

Bestemmingsreserve personeel

Deze bestemmingsreserve is opgenomen ten behoeve van eventueel te verwachten ontslagvergoedingen en kosten outplacement van vertrokken medewerkers. In 2016 is er een onttrekking geweest van € 119.136 inzake kosten outplacement, juridische kosten en ontslagvergoeding. Tegelijkertijd is de bestemmingsreserve vanuit de exploitatie weer aangezuiverd tot het saldo van € 250.000.

Bestemmingsreserve Huisvesting

De bestemmingsreserve Huisvesting is in 2016 vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve.

Bestemmingsreserve buitenonderhoud

Er is per ultimo 2015 een bestemmingsreserve buitenonderhoud van € 166.358 gevormd als gevolg van de doordecentralisatie buitenonderhoud per 1 januari 2015. In 2016 wordt op basis van de Rijksbekostiging Materiele Instandhouding een dotatie van € 185.725 gedaan. De onttrekking is € 2.521 wegens in 2016 gepleegde investeringen in buitenonderhoud.

Bestemmingsreserve Sociaal Plan

De bestemmingsreserve Sociaal Plan kan worden aangewend in het kader van een Sociaal Plan. Het plafond van deze reserve is in het Sociaal Statuut vastgesteld op maximaal 2,5% van de personele lasten van de afgelopen 5 jaar. Er zijn geen onttrekkingen en toevoegingen in 2016, dus de reserve blijft € 282.860.

Bestemmingsreserve groei

Deze bestemmingsreserve is bestemd om de extra kosten ten gevolge van een eventuele groei van het aantal leerlingen, waar geen groeibekostiging van het Rijk tegenover staat, op te vangen. Stichting Bijzonderwijs heeft een interne groeiregeling. In 2016 zijn op zijn er geen onttrekkingen geweest.

Bestemmingsreserve WSNS

Deze reserve bestaat uit de verkregen bijdragen van het voormalige samenwerkingsverband, in de tijd voor de invoering van Passend Onderwijs per 1 augustus 2014. De gelden worden de komende jaren besteed aan de verdere implementatie van Passend Onderwijs. In 2016 heeft een onttrekking van € 72.917 plaatsgevonden, dit betreft met name salariskosten. Ultimo 2016 is deze bestemmingsreserve € 190.047.

Bestemmingsreserve projecten vve/paasgelden

Deze bestemmingsreserve is in 2016 vrijgevallen naar de algemene reserve op schoolniveau.

Bestemmingsreserve formatie-overgang/ frictie

Deze bestemmingsreserve dient de extra formatiekosten op te vangen indien scholen een onvermijdbare formatieve overschrijding hebben op het berekende loonbudget. In 2016 zijn extra toezeggingen gedaan voor een bedrag van € 92.931. Vanwege de instandhouding van de hoogte van deze reserve is tegelijkertijd een identiek bedrag ten laste van de algemene reserve ten gunste van deze bestemmingsreserve gebracht, waarmee de reserve € 300.000 blijft.

Bestemmingsreserve gewichtenleerlingen

Deze bestemmingsreserve dient als buffer voor eventuele vermindering van de Rijksbekostiging indien mocht blijken dat de gewichtentoekenning niet correct is geweest. In 2016 heeft hierin geen mutatie plaatsgevonden. Er heeft in de periode september - november 2015 wel een onderzoek plaatsgevonden vanuit OCW via Deloitte, de uitkomsten zijn in maart 2017 nog niet verwerkt. De reserve bedraagt ultimo 2016 € 350.000.

Bestemmingsreserve kwaliteitsverbetering beleidsplan

In het beleidsplan 2013-2016 staan doelen geformuleerd ter verbetering van de kwaliteit. Vanwege de financiële ruimte in de Algemene Reserve is een bedrag gereserveerd van € 800.000 voor de periode 1 januari 2015 tot en met 31 december 2016. In 2015 is hiervan € 316.139 besteed aan inzet eigen personeel en de inhuur van personeel. In 2016 heeft een onttrekking van € 273.734 plaatsgevonden. De reserve is ultimo 2016 € 210.127. De einddatum van het project is verschoven naar einde schooljaar 2016-2017.

Voorzieningen

De voorziening bestaat per 31 december 2016 uit de voorziening voor jubilea-uitkeringen. In 2016 is de jubileumvoorziening met € 10.143 afgenomen. In 2016 is één persoon met pensioen gegaan en is € 15.432 aan jubileumuitkeringen gedaan. De stand van de jubileumvoorziening ultimo 2016 is € 304.651.

Kortlopende schulden

Ultimo 2016 dient er nog € 669.129 te worden afgerekend met betrekking tot 2016 voor de loonheffingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen.

Er is ook sprake van een opgebouwde schuld aan het personeel voor opgebouwde vakantierechten ultimo 2016 voor een bedrag van € 388.580. Uitbetaling vindt plaats in de maand mei.

De kortlopende schulden zijn ultimo 2016 afgenomen in vergelijking met 2015. Dit wordt veroorzaakt doordat de nog te besteden huisvestingsvergoeding is afgenomen. Dit betrof de nieuwbouw Achtsprong die ultimo 2015 nog niet was afgerond. Bovendien liggen de nog af te dragen loonheffingen lager vergeleken met 2015. Dit wordt veroorzaakt doordat er in december 2015 met terugwerkende kracht met ingang van 1 september 2015 een loonsverhoging en een bedrag van € 500 per fte is uitbetaald. De afdracht van de loonheffing hierover vond plaats in januari 2016. Ook de crediteuren zijn ultimo 2016 lager dan voorgaand boekjaar.

10.3 Staat van baten en lasten

10.3.1 Algemeen

Het jaar 2016 is afgesloten met een negatief resultaat van € 66.103. Dit is € 800.352 hoger dan begroot en € 100.158 lager vergeleken met 2015. Dit komt tot uitdrukking in het navolgende overzicht.

	Begroting 2016	Realisatie 2016	Verschil	Realisatie 2015
3. Baten				
3.1 Rijksbijdrage OCW	12.889.346	13.646.240	756.894	13.501.173
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.472.794	1.864.466	391.673	1.406.272
3.5 Overige baten	422.172	592.309	170.138	659.471
Totaal 3. Baten	14.784.311	16.103.016	1.318.705	15.566.916
4. Lasten				
4.1 Personele lasten	11.686.986	12.638.671	-951.685	12.497.695
4.2 Afschrijvingslasten	517.017	450.858	66.159	431.560
4.3 Huisvestingslasten	972.261	908.321	63.940	839.658
4.4 Overige lasten	2.509.502	2.236.187	273.316	1.803.273
Totaal 4. Lasten	15.685.767	16.234.036	-548.269	15.572.185
5. Financiële baten en lasten				
5.0 Financiële baten en lasten	35.000	64.916	29.916	39.324
Totaal 5. Financiële baten en lasten	35.000	64.916	29.916	39.324
Resultaat	-866.455	-66.103	800.352	34.054

Samenvatting

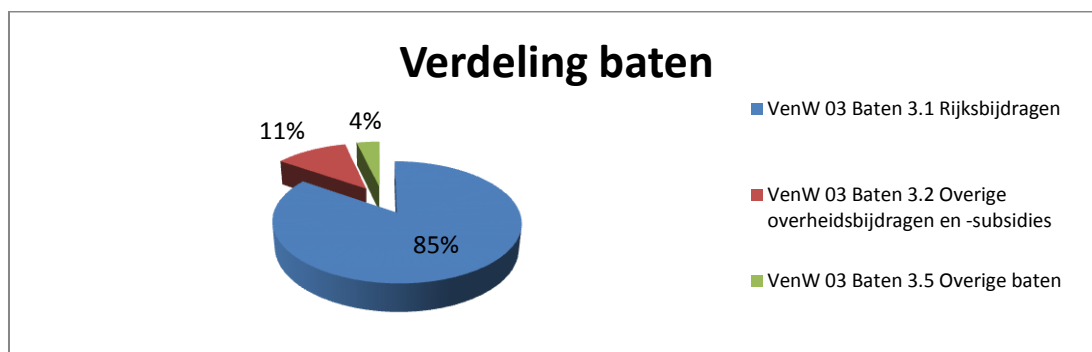
Het resultaat is € 800.352 hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door € 1.318.705 meer baten en € 548.269 meer lasten ten opzichte van de begroting 2016.

De hogere baten worden vooral veroorzaakt door een hogere Rijksbijdrage OCW in verband met het loonruimteakkoord 2015, welke niet was begroot voor 2016 omdat de uitwerking van de nieuwe CAO ten tijde van de opstelling van de begroting nog niet bekend was. De overige overheidsbijdragen zijn hoger doordat o.a. de VLoA subsidie hoger is gebleken dan begroot. Onder andere door hogere ontvangsten in het kader van penvoerderschap voor Leerlab/Verlengde Leertijd en Zomerschool zijn de ontvangsten hoger. De doorbetaling van deze bedragen is opgenomen onder 4.4, overige lasten. Ook de Lerarenbeurs, Scholenbeurs en het onderdeel Overdimensionering van de VLoA, waren niet begroot. De overige baten zijn o.a. hoger door ontvangen vergoedingen voor het Leerlab en de ontvangst van Stichting Flore voor het project Samen Professioneel Sterk.

De hogere lasten worden veroorzaakt door hogere personele lasten in verband met de loonstijging in de CAO, hogere kosten inhuur (niet-vervangingsfonds), hogere kosten niet vergoede inhuur door het vervangingsfonds, en niet begrote kosten van een verwachte malus van het vervangingsfonds. Er zijn onderschrijdingen op afschrijvingen door minder investeringen en op huisvestingslasten door o.a. lagere schoonmaakkosten. De onderschrijding op overige lasten wordt onder andere veroorzaakt door minder uitgaven aan projecten. Hieronder vallen de uitgaven aan Ymuidengelden/bestemmingsreserve kwaliteit (realisatie onder salariskosten) en niet bestede gelden voor de impuls ten behoeve van kwaliteit van het onderwijs (€ 240K). Er is ook sprake van minder uitgaven ten laste van de subsidie passend onderwijs. Daar tegenover staan overschrijdingen op kosten samenwerkingsverband, doorbetaling eerste opvang vreemdelingen (niet begroot) en meer kosten ten laste van subsidie gemeente (doorbetaling aan PPOZO ivm penvoerderschap).

10.3.2 Baten

Uit de onderstaande grafiek blijkt dat Stichting Bijzonderwijs voor 96% afhankelijk is van financiering door de overheid (Ministerie en Gemeente) en in mindere mate van de andere inkomsten. De Rijksbijdragen vormen 85% van de totale baten.

Rijksbijdrage OCW

Deze bedragen zijn voornamelijk afhankelijk van het aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober. De vergoeding voor de materiële instandhouding wordt voor het kalenderjaar 2016 vastgesteld op het aantal leerlingen per 01-10-2015. De vergoedingen voor personeel en voor het budget voor personeelsbeleid worden per schooljaar vastgesteld. Voor het schooljaar 2015-2016 geldt de telling van het aantal leerlingen per 01-10-2014 en voor schooljaar 2016-2017 per 01-10-2015.

De totale Rijksbijdrage OCW is € 756.894 (5,9%) hoger dan de begroting, en is € 145.068 (1,1%) hoger dan in 2015.

De Rijksbijdragen vallen hoger uit dan begroot door de indexatie van de personele bekostiging (normaanpassingen) en het loonruimteakkoord 2015. De normaanpassingen hebben betrekking op de gestegen arbeidskosten en het loonruimteakkoord heeft betrekking op de loonsverhoging van 3,8%. In 2016 is de nieuwe CAO tot stand gekomen. Bij het opstellen van de begroting van 2016 waren de indexatie en de loonstijging nog niet bekend. Tegelijkertijd hebben we te maken met dalende leerlingaantallen, waardoor de Rijksbijdrage OCW lager wordt.

De Rijksvergoeding Personeels- en arbeidsmarktbeleid is € 41K hoger dan begroot. De Rijksvergoeding Materiele instandhouding is € 16K lager dan begroot. De Prestatiebox is € 43K hoger dan begroot. De lerarenbeurzen van de DUO waren niet begroot (€ 18K). De verlenging van Pilot Peuters was ook niet begroot (€ 51K).

In 2016 is ook personele en materiele bekostiging inzake groei ontvangen (€ 35K). Tevens is er bekostiging eerste opvang vreemdelingen ontvangen, welke niet was begroot (€ 116K). De inkomsten voor Passend Onderwijs zijn hoger dan begroot (€ 152K).

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen zijn € 391.673 (26,6%) hoger dan begroot en € 458.194 (32,6%) hoger ten opzichte van 2015.

De overige overheidsbijdragen zijn hoger door o.a. de hogere VLoA subsidie ten opzichte van de begroting. Onder andere door hogere ontvangsten in het kader van het penvoerderschap voor het Leerlab/Verlengde Leertijd en de Zomerschool zijn de ontvangsten hoger. De doorbetaling van deze bedragen is opgenomen onder 4.4, overige lasten.

Ook de lerarenbeurs (€ 54K), scholenbeurs (€ 60K) en het onderdeel Overdimensionering van de VloA (€ 18K), waren niet begroot.

Verder is er een subsidie schoolbegeleiding van de gemeente ontvangen welke niet was ingecalculeerd voor de eerste zeven maanden van 2016 (€ 29K). In schooljaar 2016-2017 zijn deze baten niet meer ontvangen.

Tenslotte heeft in 2016 de eindafrekening taalinterventies schooljaar 2014-2015 plaatsgevonden (€ 19K), is er € 25K ontvangen voor het project buurtcoach bij Polsstok. Van de Gemeente Amsterdam is tevens € 49K ontvangen voor klokuurvergoedigen.

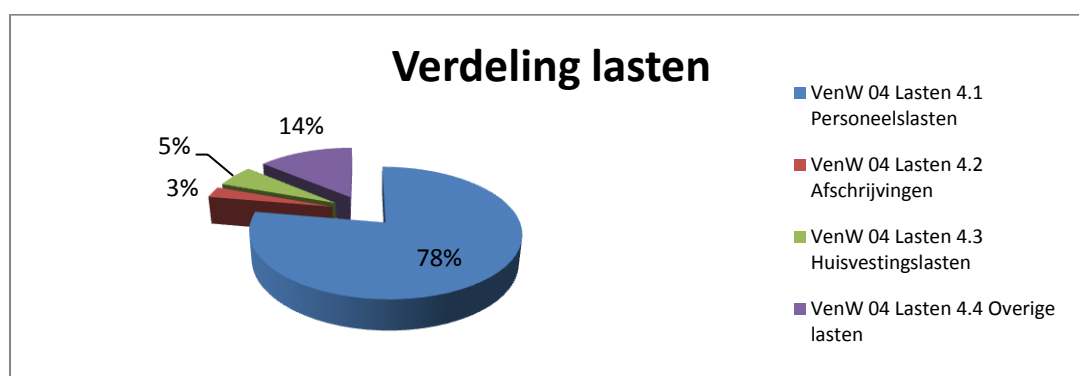
Overige baten

De overige baten zijn in totaal € 170.138 (40,3%) hoger dan begroot maar € 67.162 (10,2%) lager vergeleken met 2015.

Dit wordt veroorzaakt door hogere verhuuropbrengsten (voor verhuur en medegebruik) en hogere baten in het kader van detachering. Tevens is er sprake van niet begrote opbrengsten voor Leerlab en heeft Stichting Flore een bedrag van € 30K voor het project Samen Professioneel Sterk aan ons overgemaakt.

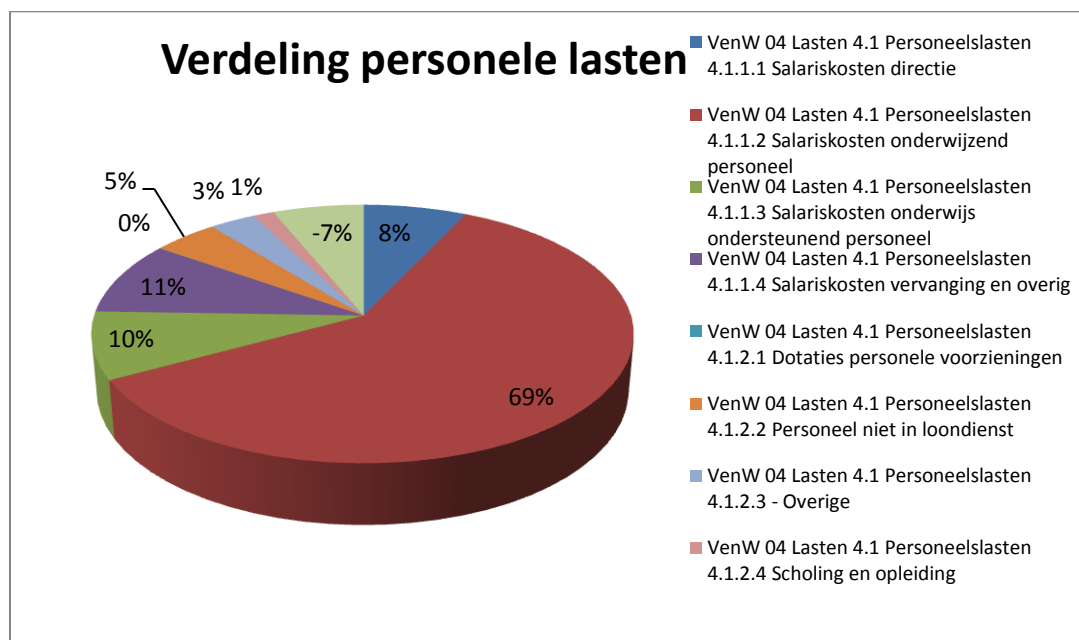
10.3.3 Lasten

Zoals uit onderstaande grafiek blijkt, bestaan de lasten voor 78% uit personeelslasten.

Personeelslasten

De personeelslasten bestaan voor 69% uit salariskosten voor onderwijzend personeel in loondienst. Zie onderstaande grafiek.

De totale personele lasten zijn in 2016 € 951.685 (8,1%) hoger dan begroot en liggen € 140.976 (1,1%) hoger vergeleken met 2015.

De lasten zijn onder andere hoger dan begroot door de loonstijging als gevolg van het loonruimteakkoord 2015-2016 (effect € 179K). Hier staat een compensatie van het Rijk tegenover. Daarnaast zijn de salariskosten hoger door een hogere inzet van fte's ter waarde van € 210K. Een deel van deze hogere inzet betreft inzet met betrekking tot het project kwaliteitsverbetering. Deze kosten zijn begroot onder 4.4 Overige lasten.

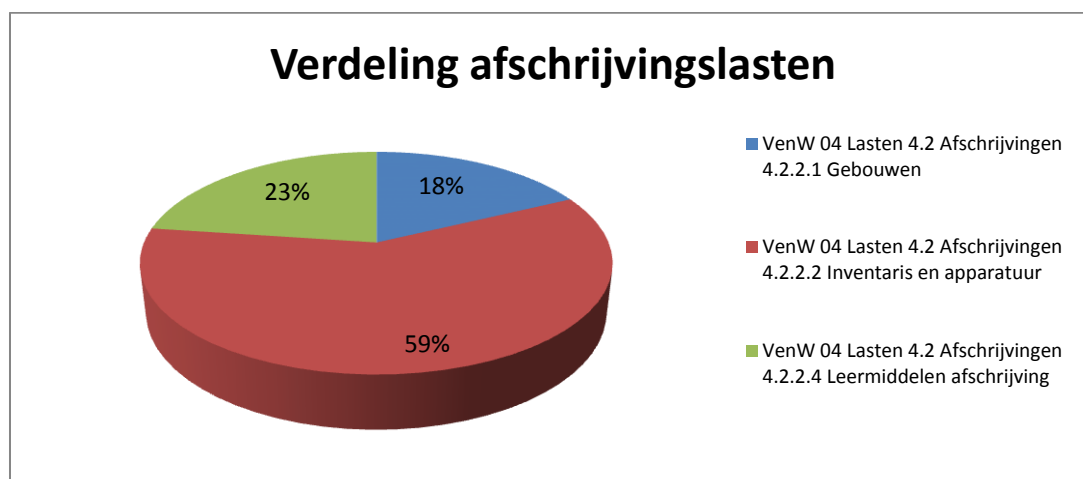
De kosten inhuur ten laste van het vervangingsfonds liggen hoger dan de uitkeringen van het vervangingsfonds voor ziektevervang middels inhuur (€ 223K). De kosten inhuur (niet-vervangingsfonds) zijn € 219K hoger dan begroot.

Verder is er een te verwachten malus opgenomen onder de overige personele lasten met betrekking tot het jaar 2016 (€ 138,5K), en hebben er ontslaguitkeringen plaatsgevonden voor € 96K.

Er zijn ook enkele posten bij de personeelslasten die lager zijn dan is begroot. In 2016 zijn er onder andere minder BAPO kosten gemaakt (€ 30K). Ook zijn de salariskosten buitengewoon verlof lager dan begroot (€ 35K) en zijn de overige kosten in verband met afkoopregeling/outplacement € 27K lager dan begroot.

Afschrijvingen

De afschrijvingen bestaan, zoals uit de onderstaande grafiek blijkt, voor 59% uit afschrijvingen op inventaris en apparatuur.

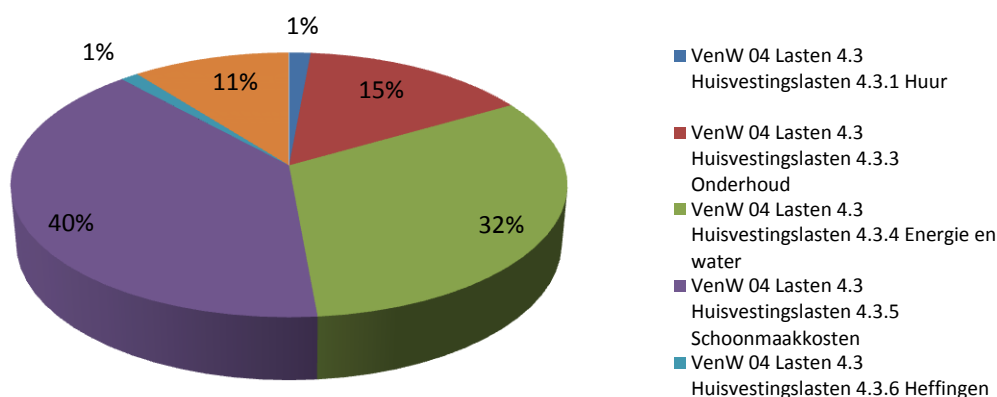
De totale afschrijvingen zijn in 2016 € 66.159 (12,8%) lager geweest dan was begroot en zijn € 19.298 (4,5%) hoger vergeleken met 2015. De afschrijvingen zijn lager dan begroot doordat er zowel in gebouwen en terreinen, inventaris en apparatuur alsmede leermiddelen minder is geïnvesteerd dan begroot.

In hoofdstuk 11.2 Investerings wordt dieper ingegaan op de investeringen die in 2016 hebben plaatsgevonden.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten bestaan vooral uit schoonmaakkosten (40%), kosten voor energie en water (32%) en onderhoudskosten (15%).

Verdeling huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn in 2016 € 63.940 (6,6%) lager dan begroot maar € 68.663 (8,2%) hoger ten opzichte van 2015.

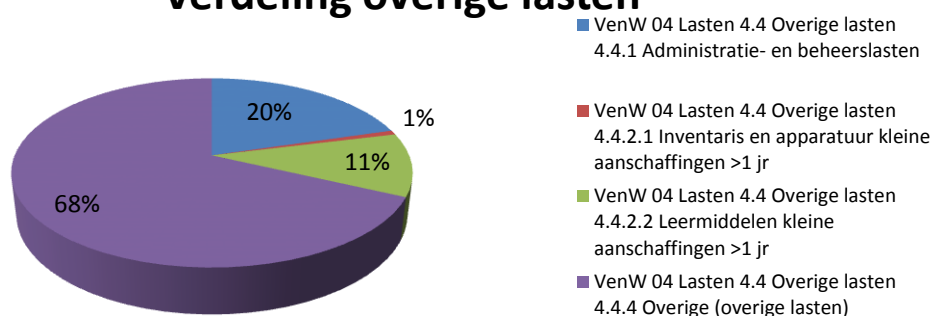
Dat de huisvestingslasten lager zijn dan was voorzien wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door de lagere schoonmaakkosten (-€ 62K) en minder overige huisvestingskosten (-€ 25K).

Daartegenover staan overschrijdingen van € 18K op energiekosten en € 16K op dagelijks onderhoud. Dat de huisvestingslasten hoger zijn dan voorgaand boekjaar komt vooral door hogere energiekosten (€ 71K).

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op kosten van administratie en beheer (20%), leermiddelen (11%) en overige lasten (68%). Zie onderstaande grafiek.

Verdeling overige lasten

De overige lasten zijn € 273.316 (10,9%) lager dan de begroting maar zijn € 432.914 (24,0%) hoger vergeleken met 2015.

De overschrijding op de overige lasten wordt onder andere veroorzaakt door minder uitgaven aan projecten. Hieronder vallen de uitgaven aan Ymuidengelden/bestemmingsreserve kwaliteit (realisatie onder de salariskosten) en niet bestede gelden voor de impuls ten behoeve van kwaliteit van het onderwijs (€ 240K). Er is ook sprake van minder uitgaven ten laste van de subsidie passend onderwijs. Daartegenover staan overschrijdingen op kosten samenwerkingsverband (te laag

begroot), doorbetaling eerste opvang vreemdelingen (niet begroot) en meer kosten ten laste van subsidie Gemeente (doorbetaling aan PPOZO ivm penvoerderschap).

De overige lasten zijn hoger dan voorgaand boekjaar met name door meer doorbetalingen aan PPOZO (penvoerderschap Leerlab/Verlengde Leertijd/Zomerschool) en meer kosten ten laste van OCW subsidies. Hier staan lagere projectkosten tegenover (Ymuidengelden grotendeels bij salariskosten).

Financiële baten en lasten

De financiële baten bestaan uit bankrente, couponrente en koerswinst in verband met verkoop van obligaties. De financiële baten en lasten zijn € 29.916 hoger dan begroot en € 25.592 hoger vergeleken met 2015. De rentebaten zijn € 12.920 lager dan begroot. De gerealiseerde koerswinst in 2016 is € 42.837.

11 TREASURY EN INVESTERINGEN

11.1 Treasury

Het treasurybeleid is uitgevoerd conform het in 2016 ge-update treasurystatuut. Het beleid is aangepast conform de Regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 die met ingang van 1 juli 2016 van toepassing is op de publieke middelen van instellingen voor onderwijs en onderzoek.

In hoofdstuk 10.2.1, Activa onder paragraaf Financiële Vaste Activa staat het beleid aangegeven met betrekking tot het effectenbeheer. De looptijden en de waarde van de effecten zijn in onderstaande tabel aangegeven. In 2016 zijn effecten gekocht en verkocht om een betere looptijdspreiding te realiseren en om de rentegevoeligheid van de portefeuille weer binnen de bandbreedte te brengen. Ook liep de looptijd van één van de effecten in het najaar af, hiervoor is een nieuwe in de plaats gekomen.

De boekwaarde van de effectenportefeuille is gebaseerd op de geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde. Onderstaand overzicht geeft de koers per ultimo 2016 weer.

Obligaties	gekocht in	looptijd tot	Aantal	waarde 31-12-2016
5,5% Nederland	2016	2028	63.000	97.374
4% Nederland	2008	2018	80.000	85.869
2,375% Rabobank Nederland	2016	2023	53.000	59.444
4,25% België	2012	2022	65.000	81.847
3,75% Caisse d Amort Dette Soc	2005	2020	50.000	57.924
3,5% Oostenrijk	2005	2021	50.000	59.211
2,125% European Investment Bank	2016	2024	52.000	59.788
2.125% Kredit fuer Wiederaufbau	2016	2023	52.000	59.666
Totaal				561.123

11.2 Investerings

De investeringen zijn in 2016 € 583.629 (51%) lager dan begroot. Hierdoor zijn de afschrijvingen lager.

	Begroting 2016	Realisatie 2016	Verschil
Gebouwen en onderhoud	485.079	66.963	418.116
Inventaris en apparatuur	490.922	460.819	30.103
Leermiddelen	173.450	37.073	136.377
Totaal	1.149.451	564.855	584.596

Onder de post inventaris en apparatuur zijn de posten inventaris, ICT en technische installaties opgenomen. In 2016 is geïnvesteerd in Zonnestroom op Achtsprong, welke wordt afgeschreven in 25 jaar. In de opgestelde businesscase is rekening gehouden met ontvangen subsidies hiervoor. De investeringen in onderhoud zijn met name lager door het niet realiseren van het begrote onderhoud voor Knotwilg, in verband met nieuwbouwplannen. Ook voor Samenspel zijn de begrote onderhoudsposten niet uitgevoerd door een andere verdeling van de investeringen in de tijd.

12 CONTINUÏTEIT

In dit hoofdstuk wordt het toekomstperspectief van Stichting Bijzonderwijs toegelicht. Deze verantwoording is vanaf 2015 verplicht gesteld door het Ministerie van OCW. De Regeling jaarverslaggeving onderwijs is hiervoor aangepast.

In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens de personele bezetting en leerlingaantallen, de meerjarenbegroting (balans en staat van baten en lasten) en overige continuïteitsonderwerpen beschreven. In dit laatste onderdeel komen het intern risicobeheersings- en controlesysteem en de resultaten van de uitgevoerde risico-analyse aan bod. Tenslotte worden de risico's in de meerjarenbegroting weergegeven.

12.1 Personele bezetting en leerlingaantallen

In de onderstaande tabel worden de personele bezetting en de leerlingaantallen weergegeven. De personele bezetting 2016 betreft de gerealiseerde gemiddelde bezetting over kalenderjaar 2016. De leerlingaantallen betreffen de gerealiseerde leerlingaantallen op 1 oktober. Voor een toelichting op de ontwikkeling van de leerlingaantallen wordt verwezen naar hoofdstuk 9 van dit jaarverslag. Een toelichting op de formatie staat op bladzijde 51. De gegevens die worden weergegeven vanaf kalenderjaar 2017 zijn geprognostiseerde kengetallen zoals opgenomen in de begroting 2017.

Kengetal	2016*	2017*	2018*	2019*
Personele bezetting in FTE				
Management/directie	11,4	11,1	11,1	11,1
Onderwijzend personeel	142,1	137,0	127,4	125,4
Overige medewerkers	48,0	50,5	47	46,8
Totaal	201,5	198,6	185,5	183,3

Leerlingaantallen	2.084	2.080	2.084	2.062
--------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

*Het betreft fte's inclusief inzet t.l.v. vervangingsfonds, risicofonds en UWV.

12.2 Meerjarenbegroting

Hieronder worden de meerjarenbalansen en de meerjaren staat van baten en lasten weergegeven.

12.2.1 Meerjarenbalans

Onderstaand wordt de gerealiseerde balans 2016 en de hierop gebaseerde meerjarenbalansen 2017-2019 weergegeven.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
<i>Materiële Vaste Activa</i>	3.000.868	3.185.925	3.172.655	3.202.801
<i>Financiële Vaste Activa</i>	546.115	546.115	546.115	546.115
Totaal vaste activa	3.546.983	3.732.040	3.718.770	3.748.916
<i>Vorderingen</i>	1.440.030	1.307.874	1.284.808	1.269.302
<i>Liquide middelen</i>	2.130.510	1.604.283	1.548.950	1.513.399
Totaal vlottende activa	3.570.540	2.912.157	2.833.758	2.782.701
Totaal activa	7.117.523	6.644.197	6.552.528	6.531.617
<i>Algemene reserve</i>	2.835.263	2.459.798	2.426.135	2.454.416
<i>Bestemmingsreserve publiek</i>	2.032.598	2.032.598	2.032.598	2.032.598
<i>Bestemmingsreserve privaat</i>	90.034	90.034	90.934	90.934
<i>Exploitatieresultaat</i>	*	*	*	*
Totaal Eigen Vermogen	4.957.895	4.582.430	4.548.767	4.577.048
Voorzieningen	304.651	304.651	304.651	304.651
Kortlopende schulden	1.854.977	1.757.116	1.699.110	1.649.918
Totaal passiva	7.117.523	6.644.197	6.552.528	6.531.617

*Het exploitatieresultaat is al verwerkt in de reserves.

Ontwikkelingen balans

De materiële vaste activa nemen toe vanaf 2016 door de begrote investeringen in de komende jaren. De financiële vaste activa blijven de komende jaren constant. In 2016 is de effectenportefeuille van samenstelling veranderd.

De liquide middelen nemen af doordat voor 2017 een verlies is begroot. Dit verlies wordt veroorzaakt door het doorvoeren van bezuinigingen met ingang van 1 augustus 2017, het begin van het nieuwe schooljaar. Bovendien nemen de liquide middelen af als gevolg van de geplande investeringen in gebouwen en terreinen en in inventaris en apparatuur.

Het eigen vermogen is vanaf 2016 lager door de begrote resultaten.

Financieringsstructuur

Het vermogen van Stichting Bijzonderwijs wordt in 2016 voor een belangrijk deel gefinancierd met eigen vermogen (69,7%). In de meerjarenbegroting blijft dit percentage stabiel.

Huisvestingsbeleid

Het meerjaren onderhoudsplan van Stichting Bijzonderwijs wordt in 2017 geactualiseerd. Mogelijke mutaties in investeringstempo en ontwikkelingen rond de nieuwbouw van Knotwilg zijn in de begroting van 2017 verwerkt.

In verband met de doordecentralisatie van het buitenonderhoud is een meerjaren onderhoudsplan buitenonderhoud beschikbaar. De te ontvangen extra vergoeding voor materiële kosten is € 15,64 per m² (prijspeil 2016). Van het bedrag van de extra vergoeding is een bestemmingsreserve buitenonderhoud gevormd.

Zodra het meerjaren onderhoudsplan in 2017 is opgesteld zal een stelselwijziging worden doorgevoerd: de bestemmingsreserve buitenonderhoud zal een voorziening buitenonderhoud worden. Voor een verdere toelichting op huisvesting/facilitaire zaken wordt verwezen naar hoofdstuk 7 van dit bestuursverslag.

Mutaties van reserves en voorzieningen

De omvang van de bestemmingsreserves zal zoveel als mogelijk in stand worden gehouden, mede in het licht van de risicoanalyse. Daar waar (saldi van) bestemmingsreserves niet meer noodzakelijk zijn, zullen ze vrijvallen ten gunste van de algemene reserve.

De hoogte van de voorziening jubilea is gebaseerd op de verwachte kosten voor jubilea. De voorziening jubilea zal jaarlijks bijgesteld worden aan de hand van de leeftijdsopbouw van het medewerkersbestand. Meerjarig blijft de voorziening jubilea de komende jaren constant.

12.2.2 Meerjaren staat van baten en lasten

Hieronder is de gerealiseerde staat van baten en lasten van 2016 weergegeven alsmede de vastgestelde meerjarenbegroting 2017-2019.

	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
3. Baten				
3.1 Rijksbijdrage OCW	13.646.240	12.958.732	12.790.321	12.728.201
3.2 Overige overheidsbijdragen	1.864.466	2.089.156	1.930.641	1.788.056
3.5 Overige baten	592.309	367.394	359.134	359.940
Totaal 3. Baten	16.103.016	15.415.282	15.080.096	14.876.197
4. Lasten				
4.1 Personele lasten	12.638.671	12.200.821	11.559.312	11.524.301
4.2 Afschrijvingen	450.857	457.457	487.647	469.490
4.3 Huisvestingslasten	908.321	832.817	832.817	792.817
4.4 Overige lasten	2.236.187	2.334.644	2.268.987	2.096.334
Totaal 4. Lasten	16.234.036	15.825.738	15.148.763	14.882.942
5. Financiële baten en lasten				
5.0 Financiële baten en lasten	64.916	35.000	35.000	35.000
Totaal 5. Financiële baten en lasten	64.916	35.000	35.000	35.000
Resultaat	-66.103	-375.457	-33.667	28.225
Onttrekking bestemmingsreserve		120.624		
Resultaat na resultaat bestemming	-66.103	-254.833	-33.667	28.225

De financiële positie van Stichting Bijzonderwijs is gezond te noemen. Op basis van de realisatie 2016 is de risico-analyse uitgevoerd. Zie hoofdstuk 12.3.2 voor de uitkomsten van deze risico-analyse. Bij de opmaak van de meerjarenbegroting zijn ook liquiditeitsbegrotingen opgesteld voor de komende jaren. De stand van de liquide middelen gedurende de komende vier jaar is voldoende om Stichting Bijzonderwijs op basis van de meerjarenbegroting voort te zetten.

Het resultaat uit normale bedrijfsvoering in begroting 2017 komt uit op -€ 375.457. Hiervan wordt € 120.624 onttrokken uit bestemmingsreserves. De hieraan gerelateerde kosten zijn met name begroot onder 4.4 Overige lasten en 3.1 Rijksbijdragen. Per saldo komt het begrote resultaat 2017 hiermee uit op -€ 254.833. Dit is € 188.730 lager dan de realisatie 2016. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een daling van de Rijksbijdragen OCW en een daling van de begrote personele lasten.

12.3 Overige continuïteitsonderwerpen

12.3.1 Intern risicobeheersings- en controlesysteem

In deze paragraaf wordt de aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem nader beschreven. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het interne risicobeheersings- en controlesysteem van Stichting Bijzonderwijs en voor de beoordeling van de effectiviteit van dit systeem.

Verticale verantwoording en rapportagestructuur

Raad van Toezicht

De directeur-bestuurder legt periodiek (financiële) verantwoording af aan de RvT. Dit gebeurt onder andere op basis van de staat van baten en lasten, waarbij begroting, realisatie en prognose uitgewerkt zijn in een analyse en bijsturingsacties. Naast de financiële onderwerpen, houdt de RvT integraal toezicht op de realisatie van de maatschappelijke functie en doelstellingen van Stichting Bijzonderwijs, de continuïteit van Stichting Bijzonderwijs op lange termijn, de strategie en de risico's, de opzet en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen, de financiële beheersing, de naleving van wet- en regelgeving, de kwaliteit van het onderwijs en op ethische vraagstukken.

Kwaliteitsgesprekken directeuren

Een onderdeel van de planning & control cyclus is het kwaliteitsgesprek met de schooldirecteur bij de zogenaamde TTR gesprekken (tussentijdse rapportage). In dit gesprek komen alle strategische thema's, kwaliteit van onderwijs en jaarplanacties aan de orde. Ook de financiële aspecten van een school worden besproken. Waar nodig kan zodoende worden bijgestuurd.

Statuten/Reglementen/Beleid

Statuten

In de statuten van Stichting Bijzonderwijs is de wet Goed Onderwijs Goed Bestuur (GOGB) verder uitgewerkt en verankerd. Zo kent Stichting Bijzonderwijs een two-tier structuur, waarbij de RvT de rol van toezichthouder vervult en de directeur-bestuurder die van het bevoegd gezag. Tevens zijn in de statuten de bevoegdheden van de RvT en de directeur-bestuurder vastgelegd conform de uitgangspunten van de wet GOGB. De statuten zijn in 2016 niet gewijzigd.

Treasurystatuut

Het doel van het treasurybeleid is het beheersen van financiële risico's (bijvoorbeeld liquiditeitsproblemen) en het verlagen van de financieringskosten. Het treasurybeleid voldoet aan de *Regeling Beleggen, lenen en derivaten OCW 2016* voor instellingen van onderwijs en onderzoek. Uitgangspunt is om het saldo op de betaalrekeningen zo laag mogelijk te houden. Tijdelijk overtollige geldmiddelen worden op een hoger renderende bankrekening gestald. Minimaal eenmaal per jaar vindt een bespreking met de bank plaats om de in beheer zijnde effecten en overige bankzaken te evalueren.

In 2016 had Stichting Bijzonderwijs haar vermogen grotendeels gestald op direct opvraagbare spaarrekeningen bij een bank met een AA-rating. Er hebben zich in het verslagjaar 2016 geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Strategisch beleidsplan 2013-2016

Vanuit het strategisch beleidsplan, dat de basis vormt voor het te voeren beleid, zijn een meerjarenbegroting en een meerjaren formatieplan voortgekomen. In hoofdstuk 4 “Algemeen” wordt dieper op dit onderwerp ingegaan. Periodiek wordt via de managementrapportage de RvT geïnformeerd over strategische acties. In 2016 is het strategisch beleidsplan 2017-2020 opgesteld.

Formatieplan

Het meerjaren formatieplan vloeit voort uit het strategisch beleidsplan en de meerjarenbegroting. Het sluit aan bij de te verwachten ontwikkeling van de leerlingenaantallen. Zoals op meerdere plaatsen in het bestuursverslag is aangegeven verwachten we als gevolg van lagere leerlingaantallen een krimp in het aantal personeelsleden. Naar verwachting kan deze krimp middels natuurlijk verloop worden opgevangen.

Gedragsregels

Binnen Stichting Bijzonderwijs zijn gedragsregels opgesteld. Medewerkers en ouders zijn in de gelegenheid (eventuele vermeende) onregelmatigheden binnen de school of Stichting te melden bij de vertrouwenspersoon.

VOG-beleid

Conform regelgeving van het ministerie hanteren we het voorgeschreven VOG-beleid. De regeling houdt in dat voor indiensttreding een VOG overhandigd dient te zijn door de nieuwe medewerker.

Bewaking verloop aantal leerlingen

Periodiek wordt het verwachte aantal leerlingen bij de schooldirecteuren opgevraagd. Hierdoor wordt inzicht verkregen in de verloop daarvan. Daarnaast volgen we het aantal leerlingen via het leerlingvolgsysteem ParnasSys.

Financiële Administratie

De financiële en personele administratie is ondergebracht bij Onderwijsbureau Meppel. In de financiële processen wordt een juiste functiescheiding toegepast. Intern wordt bij Stichting Bijzonderwijs gebruik gemaakt van een procuratiematrix, waardoor gewaarborgd is dat betalingen door daartoe bevoegde personen worden uitgevoerd. Naast interne controles, controleert ook onze accountant op de juiste toepassing van de functiescheiding en de procuratiematrix.

Elektronische inzage centrale bank

Alle bankrekeningen zijn ingebracht in de administratie en toegankelijk voor het administratiekantoor Onderwijsbureau Meppel. Op deze wijze worden mutaties op de rekeningen direct verwerkt in de administratie.

Volmachten en procuratie

Binnen Stichting Bijzonderwijs wordt gewerkt met het systeem ProActive van het Onderwijsbureau Meppel. Bij toepassing van dit systeem worden facturen of door het bestuursbureau verwerkt en ingestuurd of direct naar het Onderwijsbureau gestuurd.

Hier volgt de boeking en een eerste screening. Daarna worden de facturen via het bestuursbureau digitaal aangeboden aan de scholen en/of de beleidsmedewerkers van Stichting Bijzonderwijs en/of de directeur-bestuurder.

Directeuren en de beleidsmedewerkers facilitair, HRM en onderwijs kunnen bestedingen tot € 2.500 zelfstandig afhandelen mits deze in het kader van de vastgestelde begroting worden gedaan. Op elke school zijn drie bankrekeningen beschikbaar voor de directeur. Alle bestedingen zijn middels de inijkversie van de ING inzichtelijk voor de directeur-bestuurder, de afdeling financiën van het bestuursbureau en het Onderwijsbureau Meppel.

Managementinformatiesysteem en -rapportages

Het managementinformatiesysteem is in 2016 diepgaander doorgevoerd en wordt nu ook intensiever op/door de scholen gebruikt. Voor de financiële aspecten van een school wordt gebruik gemaakt van een managementinformatiesysteem, waarmee elke schooldirecteur zijn financiële huishouding kan monitoren en op basis daarvan kan bijsturen. Middels het managementinformatiesysteem is er zowel op school- als op Stichtingsniveau een actueel inzicht van de financiële situatie beschikbaar. De financiële situatie wordt vanuit het bestuurskantoor gemonitord. Daar waar nodig wordt direct bijgestuurd.

Managementrapportage

Periodiek rapporteert de directeur-bestuurder aan de RvT middels de managementrapportage.

12.3.2 Risico-analyse en risico's in de meerjarenbegroting

Risico-analyse is een integraal onderdeel van de jaarlijkse planning en control cyclus. Hieronder worden de belangrijkste risico's en onzekerheden beschreven die in de komende jaren wellicht voor kunnen gaan komen en welke mogelijke maatregelen hiervoor zullen worden genomen om deze risico's en onzekerheden te reduceren.

Uit onderstaande risico-analyse volgens model van Deloitte uit 2012 blijkt dat Stichting Bijzonderwijs ruim voldoet aan het kengetal van 80% van beschikbare weerstandscapaciteit gedeeld door netto risico.

Risico-analyse 2017-2020					
<i>risico</i>		2017	2018	2019	2020
extern		15.047.888	14.720.962	14.516.258	14.433.407
personeel		11.042.575	10.511.377	10.474.137	10.511.112
materieel		1.290.274	1.320.464	1.262.307	1.243.541
bedrijfsvoering		2.334.644	2.268.987	2.096.334	2.071.334
<i>risicoweging</i>					
extern	15%	2.257.183	2.208.144	2.177.439	2.165.011
personeel	10%	1.104.258	1.051.138	1.047.414	1.051.111
materieel	7,5%	96.771	99.035	94.673	93.266
bedrijfsvoering	5%	116.732	113.449	104.817	103.567
benodigd weerstandsvermogen		3.574.943	3.471.766	3.424.342	3.412.955
af: genomen beheersmaatregelen					
extern (res soc plan, groei en gew regeling)		-732.860	-732.860	-732.860	-732.860
personeel (reserve pers en frictie)		-550.000	-550.000	-550.000	-550.000
netto risico		2.292.083	2.188.906	2.141.482	2.130.095
beschikbare weerstandscapaciteit (alg reserve)		2.459.798	2.426.135	2.454.416	2.405.406
kengetal dekking risico	80%	1.833.667	1.751.125	1.713.186	1.704.076
investeringsruimte		626.131	675.010	741.230	701.330
kengetal weerstandscapaciteit/netto risico		107%	111%	115%	113%

Risico's in de meerjarenbegroting 2017-2020

Het dalende aantal (gewichten)leerlingen vormt een direct risico voor de werkgelegenheid op de scholen. De aanpak van dit risico ligt niet altijd binnen onze beïnvloedingssfeer.

Basisschool Onze Wereld heeft op 1 oktober 2016 164 leerlingen. Op basis van de normen zou de school minder loonbudget moeten ontvangen. Gezien de ontwikkelingen op de school is deze vermindering deels in de begroting opgenomen (op basis van 180 leerlingen), waardoor er feitelijk meer formatie wordt ingezet, welke niet uit reguliere inkomsten kan worden gefinancierd.

Uit de (her)controle van gewichtenleerlingen in het najaar van 2015 vanuit het Ministerie kunnen met terugwerkende kracht correcties op de aantallen gewichtenleerlingen worden doorgevoerd. Bij het opstellen van de begroting is onduidelijk om welke periode terugwerkende kracht het gaat en zijn de controles nog niet afgerond. Voor het dekken van het risico van dalende aantallen gewichtenleerlingen is in het verleden een bestemmingsreserve gevormd, welke in 2015 is opgehoogd. Het uitgangspunt is dat in 2017 de onzekerheid wordt weggenomen.

Volgens de laatste berichten zullen de gewichtenregeling en de regeling impulsgebieden per 1 augustus 2018 wijzigen. Het is heden onbekend wat dit voor gevolgen zal hebben voor Stichting Bijzonderwijs.

De bestaande onderhoudsplannen voldoen nog niet aan de geldende NEN-norm en de huisvestingsverordening van de Gemeente Amsterdam. Het risico bestaat dat de geplande investeringen anders over de komende jaren zullen moeten worden verdeeld.

Door politieke ontwikkelingen zouden er mutaties kunnen optreden in de huidige VLoA-subsidies. In de meerjarenbegroting is het uitgangspunt dat de huidige regeling blijft bestaan.

De onderhandelingen over de verlaging van de schoonmaakkosten, welke voor € 45K zijn opgenomen in de meerjarenbegroting zijn in maart 2017 afgerond. De verlaging zal per 1 april 2017 zijn doorgang vinden.

In de meerjarenbegroting is oplevering van nieuwbouw Knotwilg begin 2019 het uitgangspunt geweest. Dit komt tot uitdrukking in de verlaging van de materiele kosten bij Knotwilg. Gaandeweg kan de planning nog wijzigen. De laatste informatie is dat de nieuwbouw Knotwilg aan het begin van schooljaar 2019-2020 wordt opgeleverd.

De overschrijding op de materiele kosten ten opzichte van de ontvangen Rijksvergoeding materiele instandhouding zal de komende jaren aandachtspunt blijven, om te voorkomen dat te veel overschrijdingen met behulp van personeelsreductie moeten worden opgelost.

BIJLAGE I: JAARVERSLAG RAAD VAN TOEZICHT 2016

In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over de werkzaamheden van de Raad van Toezicht in 2016. De Raad van Toezicht heeft sinds haar instelling op 28 september 2011 een omvang van vijf zetels.

In mei 2016 heeft de heer Bannenberg aangegeven niet meer beschikbaar te zijn voor een nieuwe periode. Vanwege een lopend onderzoek naar een mogelijke fusie met KBA Nw West is besloten om voorlopig geen nieuw lid te werven.

Uit de zittende leden is vervolgens een nieuwe voorzitter gekozen. Ten behoeve van een zorgvuldige procedure heeft de Raad van Toezicht het profiel van de voorzitter geactualiseerd en voorgelegd aan de GMR. Op basis van het geactualiseerde profiel heeft de heer Hettema aangegeven beschikbaar te zijn. Na een gesprek met een commissie bestaande uit de vicevoorzitter en de directeur-bestuurder heeft de Raad van Toezicht vervolgens op basis van een voordracht de heer Hettema benoemd als nieuwe voorzitter van de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht bestaat in 2016 uit de volgende leden:

Naam	Functie	BENOEMD	HERBENOEMING
De heer P.A.M. Bannenberg	Voorzitter (sinds juli 2013)	06-06-2012	nvt
Mevrouw S.D. Sparendam	Vicevoorzitter (sinds juli 2013)	28-09-2011	14-10-2015
Mevrouw L. Klaver-Claassens	Lid	11-04-2012	12-10-2016
De Heer L.W. Balai	Lid	17-04-2013	2017
De heer P.J.A.M. Hettema	Voorzitter (sinds oktober 2016) daarvoor Lid	09-10-2013	6-10-2014 en 2018

De Raad van Toezicht (RvT) heeft tot taak integraal toezicht te houden op de verwezenlijking van de doelstellingen van de Stichting, het beleid van de directeur-bestuurder en op de algemene gang van zaken bij de Stichting en de door de Stichting in stand gehouden scholen. De Raad van Toezicht staat de directeur-bestuurder met raad ter zijde, fungeert als klankbord en kan de directeur-bestuurder gevraagd en ongevraagd adviseren. De werkzaamheden en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de statuten van de Stichting. De directeur-bestuurder legt volgens een vastgestelde verantwoordingscyclus en toezichtskader verantwoording af aan de Raad van Toezicht. De code 'goed bestuur' van de PO-raad wordt gehanteerd bij het uitoefenen en vormgeven van de bestuurs- en toezichthoudende rol.

Werkwijze Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft een specifieke functie, namelijk toezicht houden op de directeur-bestuurder met het oog op het belang van de Stichting, het belang van de scholen en het belang van de maatschappelijke omgeving van de Stichting. Verder is statutair vastgelegd dat de Raad van Toezicht naast toezicht houden de volgende taken en bevoegdheden heeft:

- de klankbord- en adviestaak;
- de werkgeverstaak;
- verantwoording afleggen.

Om deze taken en bevoegdheden op een goede manier uit te oefenen heeft de Raad van Toezicht een toezichtskader vastgesteld. In het algemeen is er bij de toezichthoudende taak onderscheid te maken tussen toezicht vooraf (goedkeuringsbevoegdheid) en toezicht tijdens en achteraf (deels ook vallend onder de goedkeuringsbevoegdheid).

Intern toezicht, als het toezicht houden op en beoordelen van de kwaliteit van het bestuurlijk handelen, zal steeds gericht zijn op:

- de vraag of bij de directeur-bestuurder sprake is van een langetermijnvisie (strategievorming) en langetermijnplanning en of hij deze ook weet te vertalen in concreet beleid (realisatie doelstellingen);
- de vraag of de directeur-bestuurder een gezonde organisatie neerzet en in stand houdt (bedrijfsvoering);
- de vraag of de directeur-bestuurder oog heeft voor de belangrijkste belanghebbenden (relatie met interne en externe stakeholders) in casu de leerlingen, de ouders/verzorgers van de leerlingen en voor de belangen van anderen zoals de (deel)gemeente, de Rijksoverheid, het personeel, de (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad, de maatschappelijke omgeving;
- de vraag of de directeur-bestuurder de doelstellingen van de organisatie realiseert;
- de vraag of de organisatie wettelijke (bekostigings-)regels en algemene beginselen van behoorlijk bestuur consequent naleeft.

Het toezichtskader geeft richting bij:

- de inhoudelijke beoordeling van het strategisch beleid van de directeur-bestuurder;
- de inhoudelijke beoordeling van de bestuurlijke rapportages over standen van zaken (toezicht tijdens en achteraf);
- de uitoefening van zijn goedkeuringsbevoegdheid zoals inzake de begroting, de jaarrekening, en majeure beleidsbeslissingen van de bestuurder (vaak: toezicht vooraf).

In het toezichtskader zijn de onderstaande dimensies van toezicht nader omschreven:

- strategievorming;
- relatie met interne en externe stakeholders;
- bedrijfsvoering;
- realisatie doelstellingen.

Activiteiten en besluiten van de Raad van Toezicht

In 2016 zijn de vorming van het Strategisch Beleid 2017-2020 en de activiteiten rond de voorgenomen fusie met KBA Nw West een duidelijke rode draad geweest in het werk van de Raad van Toezicht. In 2017 zullen beide onderwerpen regelmatig terugkomen op de agenda. De onderwijskwaliteit op verschillende scholen, alsmede de rol van de directeur-bestuurder hierin zijn eveneens onderwerp van gesprek geweest. Hier heeft de Raad zowel actief als pro-actief toezicht op gehouden.

In 2016 heeft de Raad van Toezicht, om haar toezichthoudende taak in te vullen, de volgende besluiten en acties genomen:

- Mevrouw Klaver is herbenoemd als lid van de Raad van Toezicht;
- Het profiel van de voorzitter van de Raad van Toezicht is geactualiseerd;
- De heer Hettema is benoemd tot voorzitter van de Raad van Toezicht;
- Een herzien aftreedrooster is vastgesteld.

Er is voorafgaande goedkeuring verleend met betrekking tot onderstaande bestuursbesluiten:

- vaststellen van de jaarrekening en het jaarverslag 2015;
- vaststellen van het jaarplan 2016-2017;
- vaststellen van de meerjarenbegroting 2017-2020, de liquiditeitsplanning, kengetallen en het investeringsoverzicht;

- intentiebesluit over het voornemen te gaan fuseren met KBA Nw West.

Verder heeft de Raad van Toezicht het accountantskantoor Flynth benoemd om de controle op de jaarrekening 2016 uit te voeren.

Commissies

Deze Financiële Commissie van de Raad van Toezicht is in 2016 twee maal bij elkaar geweest.

Eenmaal in het bijzijn van de accountant om de jaarrekening en het jaarverslag 2015 te bespreken en eenmaal ten behoeve van de voorbereiding van de begroting 2017. Tevens zijn de treasury-activiteiten besproken in de financiële commissie.

De Commissie Onderwijs, ingericht naar aanleiding van de evaluatie van de Raad van Toezicht in 2014, is twee maal bij elkaar geweest waarbij op diverse onderwijsthema's besprekingen hebben plaatsgevonden. Eenmaal is naar aanleiding van een rapportage van de Inspectie gesproken over het bestuurlijke handelen in het licht van onderwijskwaliteit, een tweede maal is gesproken over de te volgen strategie ten aanzien van één van de scholen van Stichting Bijzonderwijs.

Eigen raadplegingen, advies en werkgeversrol

Om het intern toezicht goed vorm te geven heeft de Raad van Toezicht zich door middel van raadpleging van verschillende bronnen een beeld verschaft over het bestuurlijk handelen. Dit heeft zij gedaan door kennis te nemen en bespreken van de managementrapportages van de directeur-bestuurder, door het voeren van gesprekken met diverse geledingen uit de organisatie, de GMR, bedrijfsarts, directeuren, medewerkers belast met de begeleiding van de Levensbeschouwelijke vorming en door het doen van schoolbezoeken. Daarnaast zijn door de leden informele bijeenkomsten bezocht, waaronder de opening van de nieuwbouw van basisschool Achtsprong, de nieuwjaarsreceptie en het Bijzonderwijs Festival. In het strategietraject hebben de leden deelgenomen aan filosofie- en strategiesessies met leerkrachten, ouders en (G)MR-leden, presentaties van toekomstscenario's en de werkgroep Strategisch Beleid.

De Raad van Toezicht is in 2016 zes maal bij elkaar geweest; dit betrof één evaluatiebijeenkomst en vijf vergaderingen.

Haar werkgeversrol heeft de Raad van Toezicht vervuld door het voeren van het jaargesprek met de directeur-bestuurder.

Evaluatie 2016

Aan het begin van het kalenderjaar 2016 heeft de Raad van Toezicht teruggekeken op haar eigen functioneren. Met behulp van een semi-gestructureerde interviewleidraad heeft de Raad gesproken over verschillende onderwerpen. Naast het eigen functioneren en het groepsfunctioneren is het terugblikken op de toepasbaarheid van het toezichtskader, alsmede toezicht houden op de kwaliteit van het onderwijs onder de loep genomen. Dit vooral als vervolg op het verdelen van aandachtsgebieden en de werking hiervan in de Raad. Ook is wederom vastgesteld dat de samenwerking binnen de Raad van Toezicht en met de directeur-bestuurder als prettig, transparant en constructief wordt ervaren.

De evaluatie van begin 2016 heeft in 2016 geleid tot enkele interne sessies van de Raad van Toezicht om de eigen rol te versterken. Dit heeft in 2016 geleid tot het handhaven en versterken van de rol van de interne commissies Onderwijs en Financiën in de voorbereiding van de vergaderingen van de Raad van Toezicht. Daarnaast is naar aanleiding van de evaluatie een eigen afwegingskader opgesteld welke wordt gebruikt in de afweging van belangen tijdens de besluitvorming in het kader van de mogelijke fusie met KBA Nw West.

BIJLAGE II : ADRESGEGEVENS SCHOLEN

Stichting Bijzonderwijs

Schonerwoerdstraat 1B

1107 GA Amsterdam

020 - 699 96 55

www.bijzonderwijs.nl

info@bijzonderwijs.nl

Contactpersoon: Bianca Remeus, directie secretaresse

Basisschool Polsstok

Egoli 2

1103 AC Amsterdam Zuidoost

020 - 695 13 60

Basisschool Samenspel

Kantershof 636

1104 HJ Amsterdam Zuidoost

020 - 416 51 95

Geerdinkhof 685

1103 RP Amsterdam Zuidoost

020 - 416 78 98

Basisschool Knotwilg

Vreeswijkpad 5 en 9

1106 DV Amsterdam Zuidoost

020 - 687 35 10

Basisschool Mobiel

Reigersbos 313

1107 EZ Amsterdam Zuidoost

020 - 697 37 35

Mijehof 406

1106 HW Amsterdam Zuidoost

020 - 696 76 98

Basisschool Onze Wereld

Kortvoort 61 E

1104 NA Amsterdam Zuidoost

020 - 690 73 05

Basisschool Klaverblad

Darlingstraat 1

1102 MX Amsterdam Zuidoost

020 - 695 00 62

Basisschool Achtsprong

Huntum 14

1102 JA Amsterdam Zuidoost

020 - 696 72 57

BIJLAGE III : OVERZICHT DOELEN EN RESULTATEN UIT HET STRATEGISCH BELEIDSPLAN 2013-2016
Stand van zaken 31-12-2016

Onderwerp	Resultaat	Deadline
Onderwijs	Er is sprake van coördinatie wat betreft wensen van de scholen, de nieuwste technologische ontwikkelingen en de financiële mogelijkheden van de organisatie. De coördinatie is in handen van een bovenschoolse ICT-coördinator.	
Financiën	Stichting Bijzonderwijs kent een gezonde financiële situatie met voldoende reserve om schoolontwikkeling te kunnen ondersteunen.	
Onderwijs	Iedere leerkracht kan op basis van relevante data een goede analyse en diagnose maken om het onderwijsaanbod af te stemmen op de onderwijsbehoeften van groepen en individuele leerlingen.	
Onderwijs	Er is een scholingsplan voor alle leerkrachten om ICT toepassingen in het onderwijs te kunnen gebruiken.	
Personeel	Op alle scholen van Stichting Bijzonderwijs wordt gewerkt met een kwaliteitszorgsysteem, gekoppeld aan een professionele gesprekkencyclus.	
Onderwijs	Er is een keuze gemaakt voor een gebruikersvriendelijk leerlingvolgsysteem en start implementatie.	
Financiën	De financiële planning en control is adequaat. Er is een eenduidige jaarcyclus waarbij voor directeuren inzichtelijke en het beschikbare budget meer vraaggestuurd worden ingezet, gericht op het verhogen van de onderwijskwaliteit. Er is een duidelijke koppeling tussen de financiële planning en controlecyclus en de inhoudelijke kwaliteitscyclus. Deze is op een overzichtelijke wijze aangebracht in het jaarplan, de tussentijdse rapportages en de jaarverslagen van de scholen.	
Kwaliteitszorg	Door alle scholen wordt bij de jaarplanning, tussentijdse resultaten en jaarverslag gebruik gemaakt van vastgestelde formats die gebaseerd zijn op het INK model.	
Profiel en imago	Uit de tevredenheidsonderzoeken onder ouders en personeelsleden blijkt dat de ambitie die Bijzonderwijs voorstaat wordt herkend.	
Onderwijs	Alle scholen van Stichting Bijzonderwijs vallen onder het basistoezicht van de inspectie. (basisarrangement)	
Onderwijs	Elke school van Stichting Bijzonderwijs heeft jaarlijks een gedifferentieerde scholingsaanpak die ervan uitgaat dat elke leerkracht van Stichting Bijzonderwijs voldoet aan de eisen van vakbekwaamheid zoals vastgelegd in Amsterdamse beroepsstandaard leerkracht en waarbij gewerkt wordt aan deskundigheidsbevordering in relatie tot de ontwikkeling van de school. Dit is onderdeel van het jaarplan.	
Onderwijs	Alle scholen voldoen aan het eisen zoals geformuleerd in het kwaliteitskader VVE.	
Onderwijs	Educatief partnerschap; er is een plan vastgesteld en geïmplementeerd om educatief partnerschap met ouders vorm te geven.	
Personeel	De ontwikkeling van medewerkers wordt met een aantal gestandaardiseerde instrumenten ondersteund. Dit betreft: - Kijkwijzer KBA voor leerkrachtengedrag; - Indicatoren wat betreft de beroepsstandaard voor leerkrachten, IB-ers, directeuren.	
Personeel	Indicatoren wat betreft de LB-functies in het basisonderwijs.	

Personeel	De Stichting staat bekend om haar goed werkgeverschap. Het huidige werkgelegenheidsbeleid is opnieuw overwogen en ingeval van handhaving omgevormd naar realistisch en afgestemd werkgelegenheidsbeleid.	
Kwaliteitszorg	Op alle scholen van Stichting Bijzonderwijs worden audits afgenomen op twee manieren: - Een maal per twee jaar door middel van visitatie door collega directeurs (intern); - Een maal per vier jaar in de vorm van een externe audit (BBO is leidend).	
Resultaten	Alle scholen hebben ambities vastgesteld op de vakgebieden taal en rekenen. De ambities liggen aan het einde van de planperiode op een hoger niveau dan de minimumnormen van de Inspectie.	
Resultaten	Alle scholen realiseren vwb de tussentijdse opbrengsten (technisch lezen groep 3 en 4, reken wiskunde groep 4 en 6 en begrijpend lezen groep 6) en de eindopbrengsten een resultaat dat tenminste gelijk is aan de minimumnormen van de Inspectie.	
Huisvesting	Stichting Bijzonderwijs heeft een actueel meerjarig onderhoudsplan en een vertaling hiervan gemaakt naar de meerjarenbegroting.	
Onderwijs	Alle leerkrachten gebruiken digiborden en kunnen de beschikbare educatieve software toepassen in hun dagelijkse onderwijspraktijk	
Onderwijs	Op alle scholen van Stichting Bijzonderwijs is er sprake van een 'state-of-the-art' basispakket van voorzieningen op het gebied van ICT. Experimenten met nieuwe materialen zijn mogelijk. In de investeringsbegroting ICT zal hiervoor ruimte worden gemaakt.	
Onderwijs	Levensbeschouwing; De kernwaarden van Stichting Bijzonderwijs voor levensbeschouwelijk onderwijs worden door alle scholen van Stichting Bijzonderwijs uitgedragen en staan verwoord in schoolgids en schoolplan. Alle scholen besteden in het curriculum tijd en aandacht aan levensbeschouwelijk onderwijs.	
Personeel	Er is Stichtingsbeleid voor aanname en ontwikkeling van nieuw personeel. Voor startbekwame leerkrachten is een inductieprogramma beschikbaar waarmee startbekwame leerkrachten binnen twee jaar worden geschoold en begeleid in de opbouw van hun competenties naar het niveau vakbekwaam.	
Personeel	Er is beleid ten aanzien van het onderhouden van competenties en vaardigheden van medewerkers en ook ten aanzien van scholing en facilitering.	
Personeel	De samenwerking met de Amsterdamse pabo's krijgt een structurele plek in de organisatie.	
Onderwijs	Alle teamleden van de scholen werken met het nieuwe leerlingvolgsysteem.	
Personeel	Stichting Bijzonderwijs voldoet in kwantitatieve zin aan de cao-norm en in kwalitatieve zin aan de Bijzonderwijs-norm voor wat betreft het aantal LB functies.	
Resultaten	Het marktaandeel wat betreft leerlingen uit het stadsdeel Zuidoost die een school van Stichting Bijzonderwijs bezoeken kent stabiliteit op Stichtingsniveau in relatie tot krimp en in relatie met de schoolomgeving. Als indicator wordt het aantal 4-8 jarigen aangehouden.	
Huisvesting	Stichting Bijzonderwijs heeft een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke 'upgrading' van haar schoolgebouwen en heeft een vertaling van de gewenste 'upgrading' gemaakt naar de meerjareninvesteringsbegroting en meerjarenonderhoudsplan.	
Onderwijs	Elke leerkracht voldoet aantoonbaar aan de competenties zoals die staan beschreven in de Amsterdamse beroepsstandaard leerkracht.	
Personeel	Alle medewerkers voldoen aan de gestelde eisen en hebben een voldoende beoordeling.	
Personeel	Indicatoren wat betreft de opname in het beroepsregister voor leerkrachten en directeurs.	

Personeel	Alle directeuren voldoen aan de Amsterdamse beroepsstandaard directeur.	
Personeel	Het ziekteverzuim is verder teruggedrongen. Er zijn per school prestatieafspraken gemaakt die een plek krijgen in het jaarplan.	
Resultaten	Uit de tweejaarlijks af te nemen tevredenheidpeilingen onder personeel, ouders en leerlingen blijkt een hogere tevredenheid dan de afname in 2011.	
Onderwijs	De resultaten van de pilot Startgroepen peuters zoals deze wordt uitgevoerd bij basisschool Onze Wereld zal bij een positieve evaluatie als voorbeeld dienen bij het intensiveren en verder uitwerken van de samenwerking op andere voorschoollocaties.	
Onderwijs	Een beleidsplan brede talentontwikkeling is opgesteld, vastgesteld, geïmplementeerd en geborgd, waarbij er een koppeling is gemaakt binnenschoolse en buitenschoolse leergang in de Brede School.	
Onderwijs	De behoefte aan en het inrichten van onderwijs aan meer- en hoogbegaafden is een onderzoeksvraag die is beantwoord en uitgewerkt.	
Onderwijs	Alle scholen van Stichting Bijzonderwijs voldoen aan alle normindicatoren zoals deze zijn vastgesteld door de inspectie.	
Huisvesting	Scholen van Stichting Bijzonderwijs zijn ingericht als Brede Scholen. Daarbij wordt gelet op de eisen die kwalitatief goed onderwijs aan de omgeving stelt.	
Personeel	Er is vastgesteld leeftijdsfasebewust personeelsbeleid	

Groen = gerealiseerd

Oranje = nog niet volledig gerealiseerd

Rood = niet gerealiseerd

BIJLAGE V : JAARREKENING

Stichting Bijzonderwijs

Financieel jaarverslag 2016

Inhoudsopgave

Toelichting op onderdelen van het jaarverslag	Pagina
Jaarverslag	0
Financiële kengetallen	65
Jaarrekening	
Grondslagen	66
Balans per 31 december 2016	69
Staat van baten en lasten over 2016	71
Kasstroomoverzicht	72
Toelichting op de balans per 31 december 2016	73
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	76
Gebeurtenissen na balansdatum	77
Model G, Overzicht doelsubsidies OCW	77
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	78
Overzicht verbonden partijen	80
Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	81
Overige gegevens	
Bestemming van het resultaat	83
Gegevens over de rechtspersoon	84
Bijlagen	
Controleverklaring	85

Financiële kengetallen

Aan de hand van de jaarrekening kunnen een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

Het kengetal solvabiliteit voor 2015 en 2016 is berekend op basis van de aangepaste berekeningswijze van het Ministerie van OCW die in het najaar 2016 bekend zijn gemaakt.

<u>Kengetallen</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>
<u>Rentabiliteit</u> <i>Exploitatieresultaat in een percentage van de totale baten.</i> De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven van een instelling elkaar in evenwicht houden. Als signaleringssgrens geldt: voor 1 jaar hoger dan -10%, voor 2 jaar hoger dan -5% en voor 3 jaar minimaal 0%.	0%	0%
<u>Current ratio</u> <i>Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen.</i> Deze verhouding geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar korte termijnverplichtingen te voldoen. De waarde dient hoger te zijn dan 0,75.	1,92	1,84
<u>Solvabiliteit</u> <i>Eigen vermogen en voorzieningen in percentage van het totale vermogen</i> De solvabiliteit geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is aan haar lange termijnverplichtingen te voldoen. De waarde dient hoger te zijn dan 30%.	73,9%	69,3%
<u>Kapitalisatiefactor</u> <u>Kapitalisatiefactor exclusief privaat</u> <i>De kapitalisatiefactor geeft een indicatie of het totale vermogen van de organisatie niet of inefficiënt wordt benut voor de uitvoering van de taken van de organisatie.</i> De volgende % worden hierbij ter indicatie gehanteerd. 35% bovengrens grote besturen (> 8mln omzet) 60% voor kleine besturen (<5 mln)	35,4% 34,8%	40,3% 39,6%
Aantal leerlingen per teldatum 1-10 (t-1)	2.139	2.188
Aantal FTE (exclusief vervanging, ultimo boekjaar)	190,59	196,85
<u>Personeelskosten per FTE</u>	66.313	63.490

Grondslagen

De activiteiten van Stichting Bijzonderwijs bestaan uit het geven van primair onderwijs.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is vastgesteld dat de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 Onderwijsinstellingen) van toepassing zijn, met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Voor zover niet anders is vermeld worden activa, voorzieningen en schulden opgenomen tegen de nominale waarde.

De genoemde bedragen, voorzover niet anders vermeld, zijn opgenomen in hele euro's.

Het kasstroomoverzicht is opgenomen volgens de indirecte methode. De toelichting vloeit voort uit de toelichting op de afzonderlijke posten in de jaarrekening en is daarom niet apart opgenomen.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Voor kosten onderhoud wordt de componentenbenadering toegepast. Indien deze kosten voor activering in aanmerking komen, worden deze geactiveerd en afgeschreven.

Op grond wordt niet afgeschreven.

De activeringsgrens is: 500,-

Het systeem van afschrijvingen is als volgt:

Gebouwen, bestaande uit:

- Gebouwen 2% en 5% van de aanschafwaarde
- Onderhoud 20% en 10% en 7% van de aanschafwaarde

Inventaris en apparatuur, bestaande uit:

- Inventaris 10% en 5% van de aanschafwaarde
- ICT 25% en 14% van de aanschafwaarde
- Technische inventaris 10% en 4% van de aanschafwaarde

Overige vaste bedrijfsmiddelen, bestaande uit:

- Onderwijsleerpakket 13% en Olp licenties lang 13% en Olp licenties kort 25% van de aanschafwaarde
- Overige vaste bedrijfsmiddelen 20% van de aanschafwaarde

Financiële vaste activa

De leningen en vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. De onder de financiële vaste activa opgenomen obligaties worden, voorzover ze worden aangehouden tot het einde van de looptijd, gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs of lagere marktwaarde. Obligaties die niet tot het einde van de looptijd worden aangehouden, worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Aandelen worden gewaardeerd tegen marktwaarde.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Algemene reserve

De Algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten/tekorten die ontstaan uit het verschil tussen werkelijke baten en lasten.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve Privaat

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen en middels het private resultaat over het onderhavige boekjaar.

Bestemmingsreserve Personeel

Er is een bestemmingsreserve ten behoeve van eventueel te verwachten ontslagvergoedingen en de FPU kosten van vertrokken medewerkers.

Bestemmingsreserve Huisvesting

In 2015 is er begonnen met de nieuwbouw voor basisschool Achtsprong. Voor de inrichting van de nieuwe school dienen kosten voor rekening van het bestuur gemaakt te worden. De bestemmingsreserve is in 2016 vrijgevalen ten gunste van de algemene reserve.

Bestemmingreserve Buitenonderhoud

Er is per ultimo 2015 een bestemmingsreserve buitenonderhoud gevormd als gevolg van de doorcentralisatie buitenonderhoud per 01-01-2015. De jaarlijkse dotatie is gelijk aan de bekostiging buitenonderhoud in de Rijksbekostiging materiële instandhouding. Jaarlijks zullen de afschrijvingslasten van de investeringen in buitenonderhoud uit de bestemmingsreserve worden onttrokken.

Bestemmingsreserve Sociaal Plan

De reserve kan worden aangewend in het kader van een Sociaal Plan. Het plafond van deze reserve is vastgesteld op maximaal 2,5% van de personele lasten van de afgelopen 5 jaar.

Bestemmingsreserve groei

Deze bestemmingsreserve is bestemd om de extra kosten ten gevolge van een eventuele groei van het aantal leerlingen, waar geen groeibekostiging van het rijk tegenover staat, op te vangen. De Stichting heeft een interne groeiregeling.

Bestemmingsreserve WSNS

Deze reserve bestaat uit verkregen bijdragen van het "voormalige" samenwerkingsverband minus de kosten. De gelden worden de komende jaren besteed aan de verdere implementatie van Passend Onderwijs en extra inzet personeel.

Bestemmingsreserve projecten vve/paasgelden

Deze bestemmingsreserve betreft opgebouwde saldi van verkregen subsidies uit voorgaande jaren. Deze bestemmingsreserve is in 2016 vrijgevalen naar de algemene reserve op schoolniveau.

Bestemmingsreserve formatie-overgang/ frictie

Deze bestemmingsreserve dient de extra formatiekosten op te vangen indien scholen een onvermijdbare formatieve overschrijding hebben op het berekende loonbudget.

Bestemmingsreserve gewichtenleerlingen

Deze bestemmingsreserve dient als buffer voor eventuele vermindering van de Rijksbekostiging indien mocht blijken dat de gewichtentoekenning niet correct is geweest.

Bestemmingsreserve kwaliteitsverbetering beleidsplan

In het beleidsplan 2013-2016 staan doelen geformuleerd ter verbetering van de kwaliteit. Vanwege de financiële ruimte in de Algemene Reserve is er in 2014 een bedrag gereserveerd van 800.000. Besteding zal volgens een opgemaakt plan plaatsvinden tot en met schooljaar 2016-2017.

Voorzieningen

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van voorzieningen ter zake van personeel en soortgelijke verplichtingen. Deze worden opgenomen tegen de berekende contante waarde. Een voorziening wordt eerst gevormd als voldaan is aan de vereisten terzake van het vormen van voorzieningen.

De voorziening jubilea is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt gevormd op basis van de ingediende verlofplanning van een personeelslid. Op basis van deze planning wordt het verlofsaldo bepaald. Dit saldo wordt contant gemaakt tegen het geldende discontopercentage. De regeling duurzame inzetbaarheid is nieuw en er worden nog maar zeer beperkt verlofplanningen gemaakt op basis van deze regeling. De voorziening wordt pas opgenomen als de verplichting betrouwbaar is te schatten.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, deze is gelijk aan de nominale waarde.

Pensioenen

Er is één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling en wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. Per ultimo boekjaar heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 91,7% (Beleidsdekkingsgraad). De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom de pensioenregeling verwerkt als een "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering" en heeft alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege toegekende (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden toegekende overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Verliezen die hun oorsprong vinden in het boekjaar worden in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

A.1.1 Balans per 31 december 2016

(na verwerking resultaatbestemming)

1.	Activa	31 december 2016	31 december 2015
1.2	Materiële vaste activa	3.000.868	2.886.870
1.3	Financiële vaste activa	546.115	462.388
	Totaal vaste activa	3.546.984	3.349.258
1.5	Vorderingen	1.440.030	1.017.856
1.7	Liquide middelen	2.130.510	3.338.126
	Totaal vlottende activa	3.570.540	4.355.982
	Totaal activa	7.117.524	7.705.240

2.	Passiva	31 december 2016	31 december 2015
2.1	Eigen vermogen	4.957.895	5.023.998
2.2	Voorzieningen	304.651	314.794
2.4	Kortlopende schulden	1.854.978	2.366.448
Totaal passiva		<u>7.117.524</u>	<u>7.705.240</u>

A.1.2 Staat van baten en lasten over 2016

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3.	Baten			
3.1	Rijksbijdrage OCW	13.646.240	12.889.346	13.501.173
3.2	Overige overheidsbijdragen	1.864.466	1.472.794	1.406.272
3.5	Overige baten	592.309	422.172	659.471
	Totaal baten	16.103.016	14.784.311	15.566.916
4.	Lasten			
4.1	Personeelslasten	12.638.671	11.686.986	12.497.695
4.2	Afschrijvingen	450.857	517.017	431.560
4.3	Huisvestingslasten	908.321	972.261	839.658
4.4	Overige lasten	2.236.187	2.509.503	1.803.273
	Totaal lasten	16.234.036	15.685.767	15.572.186
	Saldo baten en lasten	131.020-	901.455-	5.270-
5	Financiële baten en lasten	64.916	35.000	39.324
	Netto resultaat	66.104-	866.455-	34.054

A.1.3 Kasstroomoverzicht

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat voor financiële baten en lasten	131.020-	5.270-
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	450.857	431.560
- Mutaties voorzieningen	10.143-	109.954
<i>Veranderingen in vlottende middelen:</i>		
- Vorderingen	422.174-	454.671
- Kortlopende schulden	511.470-	323.753
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	623.950-	1.314.668
Ontvangen interest	22.080	39.324
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	601.870-	1.353.992
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa	564.855-	433.396-
(Des)investerings financiële vaste activa	40.892-	-
		-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	605.747-	433.396-
Mutatie liquide middelen	1.207.617-	920.596
Beginstand liquide middelen	3.338.126	2.417.530
Mutatie liquide middelen	1.207.617-	920.596
Eindstand liquide middelen	2.130.509	3.338.125

A.1.4 Toelichting op de balans per 31 december 2016

1. Activa

1.2 Materiele vaste activa

	Aanschaf- waarde per 31 december 2015	Afschrijvingen tot en met 31 december 2015	Boekwaarde per 31 december 2015	Mutaties 2016				Aanschaf- waarde per 31 december 2016	Afschrijvingen tot en met 31 december 2016	Boekwaarde per 31 december 2016
				Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Afschrijvingen desinvesteringen			
1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.885.355	471.949-	1.413.405	66.963	0-	80.533-	-	1.952.318	552.482-	1.399.836
1.2.2 Inventaris en apparatuur	5.646.355	4.604.221-	1.042.134	460.819	0	267.261-	-	6.107.174	4.871.482-	1.235.692
1.2.3 Overige vaste bedrijfs- middelen	1.103.412	672.081-	431.331	37.073	0-	103.063-	-	1.140.485	775.144-	365.341
Materiële vaste activa	8.635.121	5.748.251-	2.886.870	564.855	0	450.857-	-	9.199.977	6.199.108-	3.000.868

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten Meubilair, Technisch inventaris en ICT middelen.

Onder Technische inventaris is de investering zonnestroom opgenomen.

Onder overige vaste bedrijfsmiddelen vallen investeringen in onderwijsleerpakket en overige investeringen.

1.3 Financiële vaste activa

	Boekwaarde per 31 december 2015	Mutaties 2016			Boekwaarde per 31 december 2016
		Investerings	Des- investerings	Resultaat	
1.3.6 Effecten:					
Obligaties	462.388	272.228	188.500-	-	546.115
Totaal	462.388	272.228	188.500-	-	546.115

De totale beurswaarde per 31-12-2016 bedraagt 561.123.

1.5 Vorderingen

	31 december 2016	31 december 2015
1.5.1 Debiteuren	53.616	55.207
1.5.2 Vorderingen OCW	664.644	697.295
De vordering OCW heeft betrekking op de overlopende posten vanuit de personele lumpsum, impulsgebieden en P&A beleid.		
1.5.6 Overige overheden	357.033	89.697
1.5.7 Overige vorderingen	134.550	58.950
Overige overlopende activa	152.586	29.108
Vervangingsfonds	69.516	80.481
Kruisposten	8.085	7.118
1.5.8 Overlopende activa	230.187	116.707
Totaal Vorderingen	1.440.030	1.017.856

De vorderingen hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

1.5.6 vordering overige overheden is hoger dan voorgaand boekjaar. Dit betreft ultimo 2016 met name een vordering op de gemeente inzake de nieuwbouw van de Achtsprong ad 277.000.

1.5.7 overige vorderingen betreft waarborgsommen Snappet.

1.5.8 overige overlopende activa betreft met name 103.000 vooruitbetaald aan stichting Primair Onderwijs Zuidoost inzake deilverband Passend Onderwijs. Verder zijn er licentiekosten Snappet 16/17 vooruitbetaald ad 16.000.

1.7 Liquide middelen

	31 december 2016	31 december 2015
1.7.1 Kasmiddelen	2.633	1.313
1.7.2 Banken	2.127.876	3.336.813
	2.130.510	3.338.126

2.1 Eigen vermogen

	Boekwaarde per 31 december 2015	Mutaties 2016		Boekwaarde per 31 december 2016
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1 Algemene reserve	2.551.428	283.836	-	2.835.264
2.1.2 Bestemmingsreserve publiek	2.366.618	334.020-	-	2.032.598
2.1.3 Bestemmingsreserve privaat	105.953	15.919-	-	90.034
	5.023.999	66.103-	-	4.957.895

De bestemmingsreserve privaat is gevormd uit resultaten uit voorgaande jaren vanuit de private geldstromen.

Toelichting Bestemmingsreserve publiek:

	Boekwaarde per 31 december 2015	Mutaties 2016		Boekwaarde per 31 december 2016
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
Personele reserve	250.000	-	-	250.000
Bestemmingsreserve personeel	250.000	-	-	250.000
Huisvestings reserve	306.358	43.204	-	349.562
Bestemmingsreserve huisvesting	140.000	140.000-	-	-
Bestemmingsreserve buitenonderhoud	166.358	183.204	-	349.562
Overige reserve	1.810.259	377.224-	-	1.433.035
Bestemmingsreserve sociaal plan	282.860			282.860
Bestemmingsreserve groei	100.000			100.000
Bestemmingsreserve wsns	262.964	72.917-		190.047
Bestemmingsreserve vve/paasgelden	30.573	30.573-		-
Bestemmingsreserve formatieovergang/fictie	300.000			300.000
Bestemmingsreserve gewichtenregeling	350.000			350.000
Bestemmingsreserve kwaliteitsverbetering	483.861	273.734-		210.127
	2.366.618	334.020-	-	2.032.598

2.2 Voorzieningen

		Mutaties 2016				Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
		Boekwaarde per 31 december 2015	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Boekwaarde per 31 december 2016	
2.2.1	Personeel	314.794	5.289	15.432-	-	304.651	29.954
	<i>Jubilea</i>	314.794	5.289	15.432-	-	304.651	29.954
		314.794	5.289	15.432-	-	304.651	29.954
							274.697
							274.697

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2016	31 december 2015
2.4.3	Crediteuren	177.879	406.830
2.4.7.1	<i>Loonheffing</i>	499.283	534.741
2.4.7.2	<i>Omzetbelasting</i>	-	722
2.4.7.3	<i>Premies sociale verzekeringen</i>	51.797	110
2.4.7	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	551.081	535.573
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	118.048	125.723
2.4.9	Overige kortlopende schulden	94.954	72.976
2.4.10.4	<i>Vooruitontvangen termijnen OCW niet geoormerkt</i>	-	85.465
2.4.10.5	<i>Overlopende passiva mbt Vakantiegeld</i>	388.580	383.705
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva algemeen</i>	501.581	344.522
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva mbt subsidie Gemeente</i>	-	396.306
2.4.10.8	<i>Overlopende passiva mbt subsidie overig</i>	22.855	15.349
2.4.10	Totaal overlopende passiva	913.016	1.225.346
Totaal kortlopende schulden		1.854.978	2.366.448

De kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan 1 jaar.

2.4.10.8 overlopende passiva algemeen is toegenomen ivm een te betalen malus vervangingsfonds ad 166.000.

2.4.10.8 overlopende passiva subsidie gemeente betreft de te besteden huisvestingsvergoeding ultimo 2015 ad 396.000 (de Achtsprong).

2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Er is een contract met Onderwijsbureau Meppel. Dit contract wordt periodiek verlengd.

Er is een schoonmaakcontract met VLS met een looptijd van 1 februari 2015 tot 1 februari 2018, de jaarkosten zijn 335.835,45 (inclusief BTW).

Per 31 december loopt er nog een kopieercontract voor 13.662,00 op jaarbasis bij Canon t/m 2019.

Er zijn energiecontracten afgesloten met Eneco en DVEP deze hebben beide een looptijd van 1 januari 2015 tot 31 december 2020, de jaarkosten voor Eneco bedragen circa 96.000,- en voor DVEP circa 55.000,-.

Er is een raamovereenkomst leermiddelen afgesloten met Heutink Primair Onderwijs met een looptijd van 16 december 2015 tot 31 december 2017. Er is geen minimale afnameverplichting aangegaan, maar wel een verplichting om alle bestellingen van leermiddelen bij Heutink Primair Onderwijs te plaatsen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Stichting Bijzonderwijs onderzoekt de mogelijkheden voor een fusie met Stichting KBA NW West.

Model G, Overzicht doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Totaalbedrag toewijzing (€)	Ontvangen in 2016
Lerarenbeurs	44.184	44.184
	44.184	44.184

De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebesch

Geheel uitgevoerd en afgerond Nog niet geheel afgerond
X

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Totaalbedrag toewijzing (€)		Ontvangen tm 2016		Totale kosten	Te verrekenen 31 december 2016
Aflopend	-		-		-	-

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Totaalbedrag toewijzing (€)	Saldo 31 december 2015	Ontvangen in 2016	Lasten 2016	Totale kosten	Saldo nog te besteden 31 december 2016
Doorlopend	-	-	-	-	-	-

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3.1.1.1	Rijksbijdragen OCW	11.279.648	10.932.011	11.313.772
3.1.2.1	Geoomerkte subsidies	-	34.441	-
3.1.2.2	Niet geoomerkte subsidies	1.719.595	1.428.345	1.718.622
	Totaal rijksbijdragen via OCW	12.999.243	12.394.797	13.032.394
3.1.4	Rijksbijdragen via samenwerkingsverband	646.998	494.548	468.779
	Totaal rijksbijdragen	13.646.240	12.889.346	13.501.173

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	1.662.774	1.314.667	1.128.891
3.2.2	Overige overheidsbijdragen	201.692	158.126	277.381
		1.864.466	1.472.794	1.406.272

3.5 Overige baten

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
3.5.1	Verhuur	242.704	176.200	250.261
3.5.2	Detachering personeel	55.965	21.080	33.718
3.5.5	Ouderbijdragen	101.311	92.600	104.652
3.5.6	Overig	192.329	132.292	270.839
		592.309	422.172	659.471

4.1 Personele lasten

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
	<i>Bruto lonen en salarissen</i>	<i>9.048.497</i>	<i>8.827.138</i>	<i>9.041.661</i>
	<i>Sociale lasten</i>	<i>2.156.712</i>	<i>2.103.951</i>	<i>2.192.169</i>
	<i>Pensioenlasten</i>	<i>1.042.901</i>	<i>1.017.388</i>	<i>1.100.983</i>
4.1.1	Lonen en salarissen	12.248.110	11.948.476	12.334.813
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	5.289	-	109.954
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	647.362	50.000	405.298
4.1.2.3	Overig	428.443	279.540	368.097
4.1.2.4	Scholing/opleiding	205.216	195.402	222.895
4.1.2	Overige personele lasten	1.286.310	524.942	1.106.244
4.1.3	Af: Uitkeringen	895.749-	786.432-	943.363-
		12.638.671	11.686.986	12.497.694

	Realisatie 2016	Realisatie 2015
Aantal FTE (exclusief vervanging, ultimo boekjaar)	191	197

4.2 Afschrijvingslasten

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.2.2.1	Gebouwen	80.533	121.289	80.593
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	267.261	285.718	249.333
4.2.2.4	Onderwijsleerpakket	103.063	110.010	101.634
		<u>450.857</u>	<u>517.017</u>	<u>431.560</u>

4.3 Huisvestingslasten

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.3.1	Huur	13.107	18.000	14.747
4.3.3	Onderhoud	138.442	122.500	155.935
4.3.4	Water en energie	289.748	277.750	218.861
4.3.5	Schoonmaakkosten	359.920	418.642	347.669
4.3.6	Heffingen	11.061	16.700	13.571
4.3.8	Overige huisvestingslasten	96.042	118.669	88.875
		<u>908.321</u>	<u>972.261</u>	<u>839.658</u>

4.4 Overige lasten

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
4.4.1	Administratie- en beheerslasten	456.103	453.912	436.870
4.4.2.1	<i>Inventaris en apparatuur</i>	16.676	16.300	13.532
4.4.2.2	<i>Leermiddelen</i>	241.402	262.862	288.418
4.4.2	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	258.079	279.162	301.950
4.4.4	Overig	1.522.005	1.776.429	1.064.452
		<u>2.236.187</u>	<u>2.509.503</u>	<u>1.803.273</u>

Uitsplitsing

4.4.1.1	Honorarium onderzoek jaarrekening	6.314		6.130
4.4.1.2	Honorarium andere controleopdrachten	8.470		15.657
	Accountantslasten	<u>14.784</u>		<u>21.787</u>

Flynth Audit heeft voor de controle van de jaarrekening een mantelcontract afgesloten met Onderwijsbureau Meppel. Als gevolg hiervan factureert Flynth Audit aan Onderwijsbureau Meppel en niet rechtstreeks aan de afzonderlijke schoolbesturen, welke bij Onderwijsbureau Meppel zijn aangesloten. Onderwijsbureau Meppel brengt voor haar totale dienstverlening aan de afzonderlijke schoolbesturen een all-in vergoeding in rekening. Hierin zijn de kosten voor de controle van de jaarrekening opgenomen. Het bedrag dat in de jaarrekening is toegelicht aangaande de controle van de jaarrekening is gebaseerd op een interne calculatie van het totale budget van Flynth Audit, welke gebaseerd is op de omvang van het schoolbestuur ten opzichte van het totaal.

De andere controleopdrachten betreffen controle Vloa en Lerarenbeurs gemeente Amsterdam voor het schooljaar 2015-2016.

5 Financiële baten en lasten

		Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015
5.1	Rentebaten	22.080	35.000	39.324
5.3	Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	42.837	-	-
		<u>64.916</u>	<u>35.000</u>	<u>39.324</u>

A.1.7 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteit
Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Amsterdam Diemen	Vereniging	Gemeente Amsterdam	4
Stichting Primair Onderwijs Zuidoost	Stichting	Amsterdam	4
Vereniging van Eigenaars Brede School Kortvoort 61 te Amsterdam	Vereniging	Amsterdam	3
Verniging van Eigenaars 'School-/Woongebouw Het Klaverblad'gelegen aan de Demerarastraat 1 tot en met 31 en Darlingstraat 1 te Amsterdam Zuidoost	Vereniging	Amsterdam	3

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

A.1.8 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren die op Stichting Bijzonderwijs van toepassing is.

Op grond van de WNT regelgeving is de klasseindeling C van toepassing. Bij deze klasseindeling geldt voor 2016 een bezoldigingsmaximum van € 128.000. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

1. BEZOLDIGING TOPFUNCTIONARISSEN

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen mét dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling (bedragen in €)

Naam	H.E.M. Dobbelaar													
Functie	Directeur-bestuurder													
Aanvang en einde functievervulling 2016	1/1-31/12													
Omvang dienstverband in FTE	1													
Gewezen topfunctionaris j/n	n													
(Fictieve) dienstbetrekking j/n	j													
Individueel WNT-maximum	128.000													
Beloning	109.970													
Belastbare onkostenvergoedingen	0													
Beloningen betaalbaar op termijn	14.427													
Subtotaal	124.397													
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0													
Totaal bezoldiging	124.397													
Verplichte motivering indien overschrijding	PM													

Gegevens 2015														
Aanvang en einde functievervulling 2015	1/1-31/12													
Omvang dienstverband 2015 in FTE	1													
Beloning	106.395													
Belastbare onkostenvergoedingen	0													
Beloningen betaalbaar op termijn	14.928													
Totaal bezoldiging 2015	121.323													

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (bedragen in €)

Naam	P.A.M. Bannenbergh	S.D. Sparendam	L.W. Balai	L. Klaver - Claassens	P.J.A.M. Hettema	P.J.A.M. Hettema								
Functie	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid	Voorzitter								
Aanvang en einde functievervulling 2016	1/1-11/10	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-11/10	12/10-31/12								
Individueel WNT-maximum	14.939	12.800	12.800	12.800	9.959	4.261								
Beloning	938	1.240	1.240	1.500	965	275								
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0	0								
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0	0								
Subtotaal	938	1.240	1.240	1.500	965	275								
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	0	0	0								
Totaal bezoldiging	938	1.240	1.240	1.500	965	275								
Verplichte motivering indien overschrijding	PM	PM	PM	PM	PM									

Gegevens 2015														
Aanvang en einde functievervulling 2015	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12	1/1-31/12									
Beloning	1.240	3.720	1.240	1.240	2.790									
Belastbare onkostenvergoedingen	0	0	0	0	0									
Beloningen betaalbaar op termijn	0	0	0	0	0									
Totaal bezoldiging 2015	1.240	3.720	1.240	1.240	2.790									

De maximale vergoeding is €1.500 per jaar (inclusief BTW). Voor een aantal leden is er in 2015 voor meerdere jaren tegelijk uitbetaald. De genoemde beloning is exclusief BTW.

2. UITKERINGEN WEGENS BEÏNDIGING DIENSTVERBAND AAN TOPFUNCTIONARISSEN MET OF ZONDER DIENSTBETREKKING (bedragen in C)

Naam													
Functie(s) gedurende dienstverband													
Omvang dienstverband in FTE													
Jaar waarin dienstverband is beëindigd													
Individueel WNT-maximum ontslaguitkering													
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband													
-/- Onverschuldigd deel	0												
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband													
Waarvan betaald in 2016													
Verplichte motivering indien overschrijding	PM												

3. OVERIGE RAPPORTAGEVERPLICHTINGEN OP GROND VAN DE WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2016 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen.

Er zijn in 2016 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

Bestemming van het resultaat

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

- 283.836 wordt toegevoegd aan de algemene reserve
- 43.204 wordt toegevoegd aan de huisvestigingsreserve
- 377.224- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve overig
- 15.919- wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve privaat

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Bestuur:

- H.E.M. Dobbelaar

Toezichthouder:

- S.D. Sparendam
- L.W. Balai
- L. Klaver - Claassens
- P.J.A.M. Hettema

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	43864
Naam instelling	Stichting Bijzonderwijs
Kvk-nummer	41200207
Statutaire zetel	Amsterdam
Adres	Schonerwoerdstraat 1B
Postadres	
Postcode	1107 GA
Plaats	Amsterdam Zuidoost
Telefoon	020-6999655
E-mailadres	info@bijzonderwijs.nl
Website	www.bijzonderwijs.nl
Contactpersoon	H.E.M. Dobbelaar
Telefoon	020-6999655
E-mailadres	h.dobbelaar@bijzonderwijs.nl

BRIN-nummers	11WV	Basisschool Onze Wereld
	12GF	Basisschool De Polsstok
	12WS	Basisschool De Achtsprong
	13CN	Basisschool De Knotwilg
	13HX	Basisschool Samenspel
	13MZ	Basisschool Het Klaverblad
	13RO	Basisschool Mobiel

Overige gegevens

Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan de Raad van Toezicht van Stichting Bijzonderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Bijzonderwijs te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bijzonderwijs op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de staat van baten en lasten over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Bijzonderwijs, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- * met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- * alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.3 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. De directeur-bestuurder is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de directeur-bestuurder tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directeur-bestuurder noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directeur-bestuurder afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de directeur-bestuurder de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directeur-bestuurder het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directeur-bestuurder moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directeur-bestuurder en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directeur-bestuurder gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Zwolle, 31 mei 2017
Flynth Audit B.V.

Was getekend

drs. R.M. Janssen RA